

LEPOTA KARAKTERA

Grupa autora – ZNACI VREMENA

1976.god.

Sadržaj

Poglavlje 1 – Metod istraživanja Biblije	3
Poglavlje 2 – Nagrađeno istraživanje	5
Poglavlje 3 – Osnovni princip biblijskog vladanja	7
Poglavlje 4 – "Kvasac" preobražaja karaktera	9
Poglavlje 5 – Besmrtna poniznost	11
Poglavlje 6 – Josifova samokontrola	13
Poglavlje 7 – Na ispitu hrabrosti	15
Poglavlje 8 – Samoodricanje — put slave	17
Poglavlje 9 – Vernost iz Avel-Meole	19
Poglavlje 10 – Nagrađena poslušnost	21
Poglavlje 11 – Heroj hrišćanskog zvanja	23
Poglavlje 12 – Pavlovo zadovoljstvo	25
Poglavlje 13 – Korisna uzdržljivost	27
Poglavlje 14 – Na oltaru predanosti	29
Poglavlje 15 – Devojka čistoga srca	31
Poglavlje 16 – Jednostavnost — metoda uspeha	33
Poglavlje 17 – Veličanstvena strpljivost	35
Poglavlje 18 – Čestiti Varnava	37
Poglavlje 19 – Skromnost — čuvar vrline	39
Poglavlje 20 – Veran u malome	41
Poglavlje 21 – Štedljivost a ne tvrdičluk	43
Poglavlje 22 – Korak po korak do stalnosti	45
Poglavlje 23 – Načelo ozbiljnosti	47
Poglavlje 24 – Nesebičnost — reč iz svemira	49
Poglavlje 25 – Nagrađena zahvalnost	51
Poglavlje 26 – Postojanost u odbrani istine	53
Poglavlje 27 – Kretanje napred	55
Poglavlje 28 – Karakteristika savršenstva	57
Poglavlje 29 – Hrišćanska vedrina	59
Poglavlje 30 – Obučeni u Hristov karakter	61

PREDGOVOR

Knjiga „LEPOTA KARAKTERA" dobro će doći svim istraživačima Biblije koji shvataju da su najbitnije potrebe ljudskog uma samokontrola, strpljenje, plemenitost i ljubav. Ona je posvećena svima koji žele da dostignu najviši stepen plemenitosti duha i duše. U njoj će uživati, ne samo roditelji i učitelji, nego i njihovi učenici, jer će u njoj naći put o kojem je mudri Solomun rekao: „Uči dete prema putu kojim će ići, pa neće odstupiti od njega ni kad ostari." Priče Solomunove 22,6.

„Put" o kojem govori Solomun obuhvata mnogo više nego znanje iz knjiga. On obuhvata sve što je dobro, korisno, lepo, pravedno i vredno poštovanja. Ova knjiga pokazuje put, ali ga ne nameće; ona savetuje, ali ne diriguje. Svaki iskreni čitalac, koji želi da postigne savršenu kontrolu nad sobom, čitaće ovu knjigu toliko puta dok ne usvoji njena načela, a ta načela su načela BIBLIJE!

Autori

Tekstovi iz Biblije u ovoj knjizi citirani su iz prevoda Đure Daničića i Vuka Karadžića (u ekavskom izgovoru). Manji broj tekstova citiran je iz drugih savremenijih prevoda.

METOD ISTRAŽIVANJA BIBLIJE

Srce hrišćanske religije je sposobnost da menja ljude. Ona je srce Biblije i tajna njene sile. Kad bi ljudi njenu poruku uneli u svoj život s jednostavnom verom, osetili bi istu silu koja je od Valdenžana načinila heroje i od kanibala s Južnog mora pitome i gastoljubive stanodavce turistima.

Otvorimo onda Bibliju da vidimo šta je to što menja ljude. Isus je rekao vrlo jednostavno: "I poznaćete istinu, i istina će vas izbaviti." Jovan 8,32. Istina je ona sila koja menja ljude. Istina to čini!

Ali šta je istina? Setite se samo dramatičnog trenutka kada je Pilat stajao pred Isusom i postavio pitanje: "Šta je istina?" Nije imao vremena da sačeka odgovor, jer ga možda nije ni očekivao od jednog Jevrejina. Ali Isus je odgovorio na to pitanje jednom drugom prilikom sa samo četiri reči: "Reč je Tvoja istina." Jovan 17,17.

Možda će neko reći: "Ja želim da znam istinu. Uvek sam tražio istinu. Ali, čuo sam toliko njih koji tvrde da imaju istinu; pa ipak, svi se razilaze u ovim pogledima. Ja sam zbunjen. Kako običan čovek može da sazna istinu?"

Neko drugi može da doda: "Ja znam kako treba da čitam stručnu literaturu i da pronađem što me interesuje - Ali u studiranju Biblije sam početnik. Jedanput-dvaput sam je već počeo čitati. Ali kad dođem do Levitske knjige, ja zapnem. Kako da čitam Bibliju da bih našao istinu?"

Često svi mi gledamo jednu istu stvar, ali iz različitih uglova. Svako vidi samo jednu stranu, i stvar izgleda svakome različito. Pa ipak, mi svi gledamo istu stvar, iako je vidimo svaki drukčijim očima. Ko može kazati da drugi nije u pravu?

Ovom ilustracijom možemo objasniti zašto neko kaže da čitati Bibliju znači samo gubljenje vremena. Mi svi vidimo drukčije, kažu oni. Ko se može osloniti na njene stranice? Ko može znati da li ona sadrži božanska otkrivenja ili samo različita mišljenja nekih ljudi?

Ali, znate li da Biblija sama govori o načinu rešavanja tog problema? Jeste li već čuli o tome? Ona kaže: "Koga će učiti mudrosti, i koga će uputiti da razume nauku?... Zapovest po zapovest, zapovest po zapovest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, ovde malo, onde malo davaše se." Isaija 28,9.10.

To je od Boga određen metod za proučavanje Biblije. Ako hoćemo da otkrijemo istinu bilo o kom predmetu, onda treba da skupimo sve što su biblijski pisci kazali o njemu. Pravilo po pravilo. Liniju po liniju. Ovde malo, onde malo.

Na primer, krštenje je poznati obred u hrišćanstvu. Ako želimo da otkrijemo šta je biblijska istina o predmetu krštenja, treba da iznađemo sve što je Matej rekao o tome, sve što je Marko rekao o tome, sve od Luke, Petra i Jovana — u stvari, šta su svi pisci Biblije kazali i učili o tom svetom obredu.

Šta time dobijamo? Nije potrebno da pogađamo značenje nekog nejasnog teksta. Kao rezultat istraživanja, dobili smo potpunu biblijsku istinu o krštenju.

Jovan nam govori o njegovoj važnosti. Matej nam daje ključ **k a k o** treba čovek da se krsti. Marko nam kazuje kada, a Pavle otkriva njegovo dublje značenje sve dok ne sagledamo svaku stranu tog pitanja.

Vidite li kako je sigurno i nepokolebljivo vodstvo Svetog pisma ako idemo po planu koji nam ono daje! Vidite li šta se događa? Vidite li kako Biblija rešava naš problem!

Prema planu Biblije, treba da nađemo stih o predmetu koji nas interesuje u jednoj knjizi, onda u drugoj knjizi, na jednom mestu, na drugom mestu i onda uporedimo te stihove. Kad svi razgledamo tako izložen predmet, moramo doći do istog zaključka, jer svi vidimo isti predmet. Vidimo Božju istinu onako kako je otkrivena u njegovoj Reči od pravila do pravila i od teksta do teksta.

Bog ne krije svoju istinu od nas. Istina nije nešto što On drži sakriveno od svakog. On želi da je imamo. Kad upoređujemo tekst sa tekstom, pismo sa pismom, istina se otkriva u svim svojim dimenzijama. Vi čujete Božji glas koji vam govori. On se obraća vama lično i pokazuje vam pravac kojim treba da idete. Vi ćete tada otkriti za sebe mir koji vam samo njegova Reč može dati.

Vi ćete videti da se istina kreće, i to napred! Istina nikad ne stoji u mestu. Bog kaže: "A put je pravednički kao svetlo videlo, koje sve većma svetli dok ne bude pravi dan." Priče Solomonove 4,8.

Jeste li možda čuli za dečaka koji je išao sa ocem po mraku držeći svoju ruku u očevoj? Čovek je nosio svetiljku. Crna tišina svuda okolo uplašila je malog dečaka, i on je kazao: "Tata, ja se plašim. Svetlost je tako kratka."

"Da, sine", odgovorio je otac, "ali ako mi budsmo stalno išli u svetlosti koju imamo pred sobom, ona će nam svetliti sve do kraja puta."

Da, dragi čitaoci, put hrišćanina je kao svitanje zore. Svetlost postaje sve jača dok idemo u njoj. To nas, naravno, podseća na dobro poznate reči apostola Jovana: "Ako li u videlu hodimo, kao što je On sam u videlu, imamo zajednicu jedan s drugim, i krv Isusa Hrista, Sina njegova, očišćava nas od svakoga greha." 1. Jovanova 1,7.

To su značajne reči. Ako idemo, ako se krećemo, ako napredujemo u svetlosti, ako je prihvatamo i slušamo, imamo zajednicu sa svojim bližnjima i oproštaj nebeskog Oca. Kakvo preimućstvo! Istina prosvetljuje! Istina leči! Istina, spasonosna istina, menja ljude!

NAGRAĐENO ISTRAŽIVANJE

Do sada se svako naučno traženje Boga pokazalo kao bezuspešno. Bog se nije mogao naći ni teleskopom ni mikroskopom. Tražiti Boga leteći po kosmosu do Meseca i natrag je uzaludan posao. „To su visine nebeske, šta ćeš učiniti?“, rekao je nadahnuti pisac Knjige o Jovu (11, 8). Bog se ne podvrgava ispitivanju ni u zemaljskim ni u nebeskim laboratorijama. Nama načina da ljudski um shvati večnost koja je za nama i onu koja je pred nama. **Nema dokaza koji će ubediti čoveka da Bog živi i vlada vasionom ako on ne želi da bude ubeden.** Ako želimo da nađemo Boga, moramo prihvatiti Hristovo načelo pravog istraživanja: "Ko hoće njegovu volju tvoriti, razumeće je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim." Jovan 7,17.

Mnogi naučnici su pokušavali da nađu Boga ne želeći da čine njegovu volju. To je najčešći razlog što mnogi vrsni naučnici nisu mogli da pronađu Boga metodom koju upotrebljavaju. To je isto tako razlog zašto je toliko mnogo neistina napisano o Bogu. I najdublje znanje nekog čoveka može da bude u najširem raskoraku sa njegovom ličnom ispravnošću. Veština jednog hirurga je sasvim nezavisna od njegovog privatnog morala. Umetnik na violini može da bude sasvim slabog karaktera kao čovek. Jednostavno rečeno, čovečje znanje ne mora da ide ukorak s pozitivnim principima u njegovom životu. To je glavni razlog što je Hristas rekao: "Hvalim Te, Oče, Gospode neba i Zemlje, što si ovo sakrio od premudrih i naučenih, a objavio si deci." Matej 11, 25.

Nema boljeg načina da upoznamo Boga nego što je izvršavanje njegove volje. Odbiti usklađivanje sa Božjom voljom znači zatvoriti vrata saznanja o Bogu. Bog se ne otkriva onima koji ga traže samo iz radoznalosti. Niko neće naći Boga razmišljanjem. Pravo saznanje o Bogu može naći samo onaj koji, prema Hristovim rečima, „čini po volji Oca kojega koji je na nebesima". Matej 7,21. Davno pre Hristovog rođenja prorok je rekao: "I tražićete me, i naći ćete me, kad me potražite svim srcem svojim." Jeremija 29,13.

Uključivanje srca u traženju Boga znači ozbiljnost i iskrenost. Bog gleda ne samo na naše istraživanje nego i na naše delovanje. "Ne možete služiti Bogu i bogatstvu!" (Luka 16,13), rekao je Isus. Ne možemo jednim okom tražiti Boga a drugim gledati u stranu. To je najveća greška onih koji misle da nađu Boga. Ako ne postave Boga na prvo mesto u svom životu, Bog im se nikad neće otkriti. Hristove reči: "Nego išтите najpre carstva Božjega i pravde njegove, i ovo će vam se sve dodati" (Matej 6,33) su bitno pravilo u traženju Boga. Tom metodom su pre nas našli Boga kraljevi i pastiri, učeni i nenaučeni; tim načinom našao ga je car David dok je još kao mladić pasao ovce svoga oca na vitlejemskim pašnjacima, i kao vladar kad je postao pastir Božjega naroda: "I on ih pase čistim srcem, i vodi ih mudrim rukama." Psalam 78,72.

Davidov uspon od pastirskih livada do carskog prestola nije bio nimalo slučajan. On je bio svemirski putnik, iako nije leteo po svemiru. Ovaj talentovani pesnik i muzičar, car i prorok Boga najvišega tražio je Boga čvrsto stojeći na Zemlji. Rekao je: "Ako se na nebo popnem, onde si; uzmem li krila zorina pa se naselim moru na kraj, i onde bi me ruka Tvoja vodila, desnica bi me Tvoja držala" Psalam 139,8-10.

David je tražio Boga držeći ga poslušno za ruku da bi se održao na vrtoglavim visinama leteći prema zvezdama u svome srcu. Svoje traženje Boga počeo je od ranog detinjstva na rodnim vitlejemskim brežuljcima. Sa njih je bio "visoko uzdignut" i postao "pomazanik Boga Jakovljeva, pevač pesama Izrailjevih". 2. Samuilova 23,1. Tražio je Boga jedinim metodom kojim se On može naći i našao ga je. U stvari, Bog je našao Davida dopustivši mu da ga nađe.

Za ovog mladog istraživača prorok Samuilo je rekao da je bio "smeđ, lepih očiju i lepa stasa" (1. Samuilova 16,12), ali to nije bilo presudno za Davidovo poznanstvo sa Bogom. Iako je lepota njegovih očiju bila lepota ozbiljnosti i iskrenosti, prava lepota bila je lepota njegovog srca kada je govorio: "Svim srcim svojim tražim Tebe, ne daj mi da zađem od zapovesti Tvojih." Psalam 119,10.

Posmatrajući izlaske i zalaske Sunca, jutarnju slavu i večernji mir uz zvona ovna predvodnika, mladi David se i nesvesno držao Hristovog načela u traženju nebeskog Stvoritelja. David ga je tražio sa čežnjom da vrši njegovu volju. "Kao što su oči slugama uprte u ruku gospodara njihovih, kao oči sluškinje u ruku gospođe njezine, tako su oči naše u Gospoda Boga našega, dok se smiluje na nas." Psalam 123,2.

Jedino je tako David mogao da shvati poj ptica među lišćem kao Božji govor, i ćarlijanje večernjeg povetarca kao putujućeg vesnika Božjeg prisustva. Imao je otvorene oči za veličanstvo Božje u svetu prirode i otvorene uši za nemi govor svih njegovih krilatih i nekrilatih stanovnika. Lepota skrivena od površnih pogleda, harfa netaknuta od neveštih prstiju napajala je Davidovo srce poznanjem svoga Stvoritelja. Napisao je: "Gospode, Bože moj, neizmerno si velik! Obučen si u svetlost i veličanstvo! Obukao je svetlost kao plašt, razapeo nebo kao šator; na vodama prostora nebeskih podigao je dvorove svoje. Od oblaka čini kola svoja, leti na krilima vetra. Glasnike svoje od vetrova čini, sluge svoje od plamena ognjenih." Psalam 104,1-4.

David je tražio Boga putem njegovih zapovesti i tako postao pevač njegovog veličanstva, sile i lepote. Pio je vodu s izvora Božjih principa, i hranio se mlekom iz njegovih ostava. Ove nadahnute reči napisalo je ljudsko srce o velikom srcu Božjem: "Ti izvore na doline izvodiš, koji tokom svojim između gora teku. Iz njih se sve zveri poljske napajaju i divlji magarci žeđ svoju gase. Do obala njihovih ptice nebeske stanuju i glas se njihov kroz grane razleže." Psalam 104,10-12.

Iako njegov život nije prošao bez mrlje, iako je opteretio svoju biografiju nemirnom savešću, David je znao kako da se pokaje i prihvati sve posledice svog greha bez gundanja. Kad je zapretila opasnost da zauvek izgubi prisustvo Božjeg Duha u sebi, on je zavapio: "Nemoj me odvrgnuti od lica svojega, i Svetoga Duha svojeg nemoj uzeti od mene." I kada spolja nije bilo nikakvog znaka Božjeg prisustva, David je mogao da kaže: "Iznutra javljaš mi mudrost." Psalam 51,11.6.

Duh Sveti je jedini prozor kroz koji možemo videti Boga, njegova Reč je jedina svetlost poznanstva s našim Stvoriteljem. David je našao Boga kad se zavetovao: "Hoću činiti volju Tvoju, Bože moj, i Zakon je Tvoj meni u srcu." Psalam 40,8.

Davidove psalme su pevali Jevreji i hrišćani kroz vekove. Oni su pomogli velikom mnoštvu onih koji su tražili Boga da formiraju svoja religiozna shvatanja, i njihov uticaj na hrišćansku Crkvu je neprocenjiv. David je bio čovek po Božjem srcu, i zato je njegovo traženje Boga bilo nagrađeno. Ne samo da je našao Boga nego je i Božji Sin postao Sin Davidov! Isusova majka bila je loza s Davidovog čokota, član Davidove carske porodice. Kroz nju je David još pevao: "Veliča duša moja Gospoda, i obradova se duh moj Bogu spasu mojemu... kao što govori ocima našim, Avramu i potomstvu njegovom do veka." Luka 1,46,47,55.

OSNOVNI PRINCIP BIBLIJSKOG VLADANJA

Jedao od najčešćih prideva kojim ljudi opisuju sebe ili svoja i tuđa dela jeste "veliki". Tako je svima poznata Velika Britanija, Alaksandar Veliki, Sulejman Veličanstveni, pa onda velike pape, veliki državnici, veliki mislioci, naučnici, lekari, vojskovođe i tako dalje. U ovom epitetu ogleda se prastari čovekov pokušaj da uzdigne sebe na najviši rang veličine i božanstvenosti.

U dubini svakog razumnog bića nalazi se u manjem ili većem stepenu želja da bude na neki način veliko. Ova težnja može biti plemenita i dostojna poštovanja, ali, na nesreću, može biti i nešto sasvim drugo, sasvim suprotno od prave veličine. Ljudi imaju svoja merila i po njima razvrstavaju jednu stvar ili delo kao veliko, a drugo kao malo. Međutim, Biblija kao nadahnuta Božja reč ne procenjuje veličine prema našim shvatanjima. Štaviše, često se događa suprotno. Ono što je veliko u našim očima pred Bogom je malo, a ono što mi smatramo malim pred Bogom stoji kao veliko.

Jednom prilikom su Hristovi učenici pitali svoga Gospoda: "Ko je dakle najveći u carstvu nebeskome?" Matej 18,1. Da bi odgovorio na ovo značajno pitanje, Isus je dozvao jedno dete, postavio ga među njih i odgovorio: Zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao deca, nećete ući u carstvo nebesko. Ko se dakle ponizi kao dete ovo, onaj je najveći u carstvu nebeskome." Matej 18,3.4.

Luciferovo shvatanje veličine pripremiло je put za njegovu pobunu na Nebu radi zadovoljavanja njegove sebične želje za uzvišenjem. Na taj način on je postao prvo nebesko biće koje je počelo da misli na sebičai način. Njegova objava: "Izaći ću na nebo, više zvezda Božjih podignuću presto svoj, i sešću na gori zbornoj na strani severnoj" (Isaija 14,13) bila je grešna, jer je bila sebična. Lucifer i njegovi jednomišljenici smatrali su da se veličina sastoji u neobuzdanoj slobodi i moći kao i u spoljašnjem sjaju i slavi. Za njih je definicija veličine kao unutrašnjeg načela samoodricanja, ljubavi i poniznosti bila strana i ponižavajuća. Njihova želja za veličinom, međutim, samim tim što je bila podstaknuta sebičnošću, izrodila se u samouzvišenje. Ova sebična ambicija nalazi se u srži svake pobune, kako anđela tako i ljudi.

Hristovi učenici nisu znali da je jedina veličina — veličiva poniznosti. Oni takoće nisu bili svesni da je njihova borba za prvo mesto bila izraz istog duha koji je prouzradio veliku borbu u gornjim svetovima između Hrista i Lucifera, zvanog sotona. U stvari, sam Lucifer, sa svojim sebičnim težnjama za veličinom, umesto da se približi Božjoj veličini, toliko se odvojio od sličnosti sa Božjim karakterom da se i sam potpuno odvojio od njega. Jedan od razloga zašto danas ima tako malo ljudi prave veličine među onima koji se nazivaju hrišćanima jeste upravo to što oni pokušavaju da postanu veliki sopstvenom snagom i nezavisno od Boga.

Sotonine lažne optužbe i težnja da nadvisi Boga dovele su do izvrtnja i pogrešnog prikazivanja principa prave veličine u umovima nebeskih bića. Bilo je nužno da Bog sa svoje strane da objašnjenje. U Hristu je pitanje prave veličine jednom zauvek objašnjeno svim bićima u celom svemiru, i anđelima i ljudima.

Reči koje je arhanđeo Gavrilo uputio Mariji, budućoj Hristovoj majci, bile su značajne: "I evo zatrudnećeš i rodićeš sina i nadeni mu ime Isus. On će biti veliki i nazvaće se Sin Najvišega." Luka 1,31.32. "U rođenju, životu i smrti Isusa Hrista nepogrešivo su otkriveni principi prave veličine. Svojim nesebičnim životom i iskupljujućom smrću Isus je otkrio pred budnim očima svemira pravu veličinu Božju i pokazao da sva otvorena bića mogu postići veličinu u srazmeri sa njihovim jedinstvom s Bogom.

Ako ikad dođemo u iskušenje da o nekom govorimo s potcenjivanjem ili omalovažavanjem, setimo se da on može biti veliki u Božjim očima, dok istovremeno oni koje uzdižemo i hvalimo mogu biti sasvim mali pred Bogom zbog izopačenosti svog srca. Naša jedina sigurnost je da se postavimo što je moguće niže pod Krstom na Golgoti, i da u sopstvenim očima budemo mali. Samo tada Bog ima moć da nas učini velikima.

Nema sumnje da je Marija, Hristava majka, razmišljajući o rečima anđela da će Isus biti veliki, zamišljala prizore zemaljske slave i veličanstva svoga Sina. Međutim, suprotno ljudskim zemaljskim nadama, suprotno svim shvatanjima veličine prema ljudskim merilima, nije bilo nikakve pompe, slave i veličine u trenutku kad je "Reč postala telo i uselila se u nas puna blagodat i istine". Jovan 1,14.

Od rođenja u vitlejemskoj štalici do smrti na krstu na Golgoti, Isus Hristos je izneo svetu jednu sasvim drugu dimenziju veličine pokazivanjem svoje milosti, sažaljenja i ljubavi. On je i ljudima i anđelima dao sasvim novo tumačenje Božjeg karaktera. Kako je to bilo drukčije od razmetanja slavom i pompom, od samouzvišenja za kojim je Lucifer sebično težio izjavljujući: „Izjednačiću se s Višnjim." Isaija 14,14.

Postoji veličina koja je veća od one čiju nam je predstavu dao sotona. To je veličina prave poniznosti, veličina službe drugima. Prava slava nalazi se u ispoljavanju principa ljubavi, a ne u zauzimanju nekog višeg ranga ili položaja. Veličina koja se nalazi u poniznosti srca i zaboravljanju samoga sebe donosi radost srcu i zadovoljstvo duši kao ništa drugo na svetu, jer je ta veličina daleko veća od one koja se traži u sebi i za sebe.

Isus je znao bezvrednost aplauza svetine, i nije poklanjao pažnju pohvalama i laskanjima. U dostojanstvu svoje duše, u uzvišenosti svoga karaktera i plemenitosti svojih principa, On je bio daleko iznad ispraznosti ljudskih shvatanja o veličini. On se kretao nezavisno od svakog ljudskog uticaja, bogatstva, položaja i moći pokazujući koliko je sve to ništavno prema slavi i časti Neba koje je napustao. On nije pokazivao sjaj nikakvog drugog odlikovanja osim odličja poniznosti.

Za Jevreje koji su čežnjivo gledali samo na znake zemaljske slave, titule i zvanja, Isus je bio „koren iznikao iz suhe zemlje" (Isaija 53,2). Za njih nije bilo „lepote" u Hristovom životu samoodricanja. Svaki od njih „okrenuo se svojim putem", putem oholosti i samouzvišenosti.

Čak i danas za većinu hrišćana po imenu, Isus je „koren iznikao iz suhe zemlje", i ni oni ne vide u njemu lepote „radi koje bi ga poželeti". Kao nekada njegove učenike, često sebičnost zaslepljuje i naša srca, tako da ne razumemo njegovu misiju — da je On došao da nam pokaže Oca. Da bi smo shvatili šta znači prava veličina, treba da gledamo na nju u svetlosti Hristovog života na Zemlji. Ne treba da težimo za pohvalama i aplauzima ljudi, niti da budemo veliki, niti najveći. Neka sve što činimo i sve čemu se nadamo bude mereno božanskim merilom prave veličine!

„KVASAC" PREOBRAŽAJA KARAKTERA

Niko nije pao tako nisko, viko nije toliko grešan da ga ruka Božje milosti ne može podići i preobraziti njegov karakter. O preobražaju karaktera Biblija govori kao o promeni srca ili prirode: „I daću vam novo srce, i nov ću duh metnuti u vas, i izvadiću kameno srce iz tela vašega i daću vam srce mesno. I Duh svoj metnuću u vas, i učiniću da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete." Jezekilj 36,26.27.

Kad Biblija govori o „novom srcu", ona ne misli na osećanja. Promena srca predstavlja promenu karaktera. To znači promenu navika, običaja, namera i motiva. Znak promenjenog srca je promenjen život, korenita promena u rečima i delima i ponašanju prema svima s kojima dolazimo u dodir. O mogućnosti te promene ili preobražaja karaktera govori prorok Isaija pozivajući nas umesto Boga: „Tada dođite, veli Gospod, pa ćemo se suditi: ako gresi vaši budu kao skerlet, postaće beli kao sneg; ako budu crveni kao crvac, postaće kao vuna." Isaija 1,18.

Samo Bog može da izvede preobraženje ljudskog karaktera. Samo je On u stanju da od pobunjenika protiv Božjeg Zakona načini poslušnog slugu i podanika svoga carstva. Samo pod delovanjem životodavne sile Svetoga Duha sva ljudska bića mogu postati „sluge Hristove, tvoreći volju Božju od srca" (Efescima 6,6). Ako kažete: „Ja ne mogu pobediti mane svoga karaktera", onda je nemoć u vašoj volji, a ne u Božjoj sili. Stvarna teškoća se nalazi u ustezanju da se potčinimo Božjoj volji. Istina je da niko ne može da kontroliše svoja osećanja, svoje strasti, svoje želje, ali svako može da potčini svoju volju Božjoj volji i tako promeni ne samo karakter nego i ceo svoj život. Problem promene karaktera je u stvari problem volje i predanja.

Potčinjavanje svoje volje Božjoj volji predstavlja novi princip života, novo načelo volje i akcije. Taj princip je Hristos uporedio s kvascem: „Carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne." Matej 13,33.

Za Jevreje Hristovog doba kvasac je predstavljao simbol greha, ali u Hristovoj priči o kvascu i brašnu, kvasac predstavlja energiju obnove života i karaktera, istinu i reč evanđelja. Hristos se molio za preobražaj karaktera svojih učenika rečima: „Osveti ih istinom svojom: reč je Tvoja istina." Jovan 17,17.

Kvasac istine je načinjen od reči Božje istine. Kad se Biblija proučava, a ne samo čita, tada Sveti Duh ovedočava dušu o grehu. Istina Božje Reči počinje da menja želje, pobude, namere, prečišćava misli, zagrejava dušu i osvećuje raspoloženje. Kvasac istine nadahnjuje sposobnosti i daje život duši. Čovek koji je ranije voleo samo sebe, novac i uživanja, i više nikog i ništa, odjednom je sposoban da se odrekne sebe i da pomaže ljudima oko sebe. Za sav ostali svet on postaje čudan, neobjašnjiv; njegovi bliski prijatelji ga više ne shvataju. Ljubav postaje najviši motiv i pokretač svake njegove akcije i aktivnosti. Takav čovek može da kaže kao i apostol Pavle posle svoga obraćenja: „Sve mogu u Isusu Hristu koji mi moć daje." Filibljanima 4,13.

Kao što kvasac u brašnu deluje iznutra, a dolazi spolja u brašno, tako energija koja obnavlja karakter mora da dođe spolja, od Boga. Kao što žena stavlja kvasac u brašno, tako se promena karaktera može proizvesti samo silom Svetoga Duha i istraživanjem Božje Reči. Nema promene karaktera bez potčinjavanja delovanju te Sile. Isus je o toj Sili gavorio kao o trećem licu

Boga: „A kad doće On, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu." Jovan 16,13.

Čovek ne može promeniti svoj karakter ma koliko imao jaku volju. Mnogi su pokušali da odbace neke rđave navike, ali svaki takav pokušaj je upapred osuđen na neuspeh. Uzaludan je pokušaj kidati leti lišće sa živog drveta. Lišće ponovo raste. Tek kad se sekira stavi na koren drveta, lišće će otpasti da se više nikada ne vrati. Isto tako potok se ne može očistiti ako se sam izvor ne očisti. Uzaludan je pokušaj obnavljanja karaktera i života bez Hrista - Hristova religija nije jedan uticaj više među mnogim drugama, niti jedna religija više među mnogima, nego ona predstavlja najviši uticaj koji prožima celo biće, dopire svuda i potčinjava svaki drugi uticaj. „Jer je živa reč Božja, i jaka, i oštrija od svakoga mača, oštra s obe strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislama srdačnim." Jevrejima 4,12.

Teorija ili ispovedanje vere je nedovoljno; znanje istine je takođe nemoćno da promeni ijednu našu misao. Tek usađivanjem kvasca istine Duhom Svetim i Rečju istine počinje prava saglasnost sa božjom voljom. Tada osećanje obaveze prema Božjem Zakonu postaje radost, a ne teret. Prava poslušnost je plod delovanja tog novog životnog principa. Ona proizlazi iz ljubavi prema pravednosti, a ne iz pukog osećanja obaveznosti. Srž svake pravednosti je ljubav prema Božjem Zakonu kao izrazu Božjeg karaktera.

Ova velika istina pravog preobražaja karaktera pod delovanjem kvasca istine u ljudskom srcu izneta je u Hristovim rečima Nikodimu, učenom jevrejskom učitelju: "Zaista, zaista ti kažem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božje." Jovan 3,5.

Nikodim je zauzimao ugledan položaj u jevrejskoj naciji. Bio je visoko obrazovan i obdaren natprosečnim karakterom. Iako je bio bogat, učen i poštovan, njega je neobično privuklo učenje poniznog Nazarećanina. Poželeo je da čuje nešto više od tih divnih istina. Jedne noći na Maslinokoj gori njegovo glavno pitanje Hristu glasilo je: "Kako da se spasem?" Da li je moguće da čovek može da promeni svoje srce, svoj karakter, svoj život u zrelih godinama kad je već potpuno oformljen? "Kako može to biti?" (Jovan 3,9), pitao je zamišljeni Nikodim.

Te noći Nikodim je primio objašnjenje koje nikada nije zaboravio. Bilo je potrebno da istražuje Pisma na nov način, ne kao teoriju radi diskusije, nego kao vodu života za dušu. Video je da preobražaj karaktera mora doći verom u Hrista, verom koja znači gledanje u njega kao Spasitelja: "Gle, Jagnje Božje koje uze na se grehe sveta." Jovan 1,29. „Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojim bi se mi mogli spasti." Dela apostolaka 4,12. Ako se ne odupremo ljubavi koja nas privlači sa Hristovog krsta, mi ćemo doći u njegovo podnožje s kajanjem što su naši gresi razapeli Božjeg Sina. Tada će Božji Duh usaditi u nas klicu novog karaktera i novog života. Tada će sam Bog urezati u naša srca i um da hoćemo i možemo biti novi ljudi i žene. Tada ćemo moći da kažemo kao što je rekao Hristos: "Hoću činiti volju Tvoju, Bože moj, i Zakon je Tvoj meni u srcu." Psalam 40,8.

BESMRTNA PONIZNOST

Poniznost je aktivno načelo, usmereno ka sve većem poznavanju Božje veličine i ljubavi. Ona proizlazi iz shvatanja Stvoriteljeve beskrajne sile i mudrosti, a naše nemoći i ništavnosti. Veće saznanje rađa veću poniznost. Ona nas poziva da ljubimo Boga kao svemogućeg Oca a ljude kao braću. Njene karakteristike su ljubaznost i nežnost, otmenost i saosećajnost u odnosu sa ljudima a bezuslovio verovanje u Reč Hristovu. Poniznost je pravi pristup Bogu i ljudima. Njen poučljiv stav i molbeni duh traži rasvetljenje i mudrost, i dobija ih. Hrišćanin otkriva poniznost izražavanjem Hristove plemenitosti, spremnošću da pomogne, ljubaznošću u rečima i nesebičnošću u delima.

Naš uspeh ne zavisi toliko od naše intelektualne sposobnosti koliko zavisi od poniznosti srca u traženju Božje pomoći. Bežanje od odgovornosti iz straha od neuspeha ne može se smatrati poniznošću. Poniznost je znak saglasnosti sa Hristovim životom i pokazuje se na dostojanstven način. Nemarnost i neurednost, sumnja i neverovanje, ne spadaju u poniznost. Naprotiv, poniznost je put uspeha, urednosti, čistote i sigurnosti. Ona ne smanjuje napore za samoobrazovanjem i napretkom. Biti ponizan znači pobediti sebe, svoju nepopustljivost, želju za važenjem i isticanjem svoje pravednosti.

"Ne da sam već odneo nagradu", rekao je veliki apostol Isusa Hrista, "ili da sam već dostigao savršenstvo, nego trčim ne bih li ga dohvatio." Filibljanima 3,12. Pavlov napredak u poniznosti bio je napredak u hrišćanskom iskustvu i sve većoj sličnosti Hristu. Njegova sve veća poniznost bila je znak njegovog sve većeg posvećenja. Iako veliki u Božjim očima, apostol nije mogao da vidi svoju veličinu jer je gledao na savršenstvo i uzvišenost Beskonačnoga. Hteo je da postane sličan Hristu. Posmatrajući uzvišanost Hristovog karaktera, njegov karakter mu se činio nesavršen. Umesto da se hvali svojom svetošću, apostol Pavle je sve više uviđao svoju grešnost. On je tražio da prikrije svoju "pravdu" i da izbegne sve što bi privuklo pažnju na njega.

Jedan od najponiznijih ljudi u svetoj istoriji Božje knjige bio je Enoh, "sedmi od Adama" (Juda 14). Pripadao je lozi vernih svedoka i iskrenih Božjih poklonika kroz čije je umove još uvek strujala svežina Božjeg prisustva. Bili su to ljudi izvanrednih intelektualnih sposobnosti, uzdignuti i oplemenjeni onim što su slušali sa Adamovih usana. U Enohovo vreme nije bilo mesta skepticizmu. Niko nije mogao da odriče Božji vrhovni autoritet i postojanje. Edemski vrt je još uvek postojao, Adam je bio među njima skoro hiljadu godina, i njegove reči nisu se mogle osporavati. Kraj njegovih nogu mladi Enoh je saznao o tragediji greha, ali i o Božjem obećanju o dolasku Iskupitelja.

Od svoje mladosti koja se merila vekovima, Enoh je mogao da stoji pred vratima izgubljenog raja i razmišlja o nepovredivosti Božjeg Zakona i rezultatima prestupa. Mogao je da proverava Adamove reči gledajući plamene mačeve nevidljivih anđela koji su se leljali pred drvetom života. Video je Adamov život pun kajanja, tuge, poniznosti i skrušenosti. Njegov naraštaj je imao ogromnu fizičku i intelektualnu snagu. Iako su živeli stolicima, njihove duhovne sposobnosti su se brzo razvijale. Enoh je bio među onima koji su ljubili Boga i živeli u saglasnosti s njegovom voljom.

Enoh je bio čovak koji je od svoje rane mladosti hodao s Bogom, iako ga je mogao videti jedino verom. Njegovo znanje i vera su se poklapali. On je znao da je Hristos uz njega i čvrsto se držao njegovih načela. Enoh nije mogao da se pozove na Sveto pismo, ali je poznao načela svog nevidljivog Saputnika. Enohov život u prijateljstvu s Bogom nije bio život u nekom snoviđenju ili odsustvu iz života, nego u direktnom izvršavanju Božje volje u svakodnevnom dužnostima. On se nije pretvorio u pustinjaka. Njegova služba Bogu ogledala se u nepokolebljivom ispunjavanju dužnosti kao oca i muža, prijatelja i građanina.

Enohovo srce bilo je u saglasnosti sa Božjom voljom. On je imao pred sobom vekove života, ali je živeo u takvoj saglasnosti sa principima Božje pravde kao da ima pred sobom još samo jedan dan života. Njegovo poznavanje Božje ljubavi je raslo sve više, a svest o ličnim vrlinama postajala je sve manja. Njegova poniznost je postajala sve veća, ljubav sve toplija, posvećenje sve dublje.

I kako su vekovi prolazili, Enoh je produbljavao svoje znanje, jačao duhom i rastao u plemenitosti i svetosti. Bio je počašćen naročitom Božijom milošću: postao je prvi prorok na Zemlji. Mnogo dana je provodio u samoći, predan razmišljanju i molitvi. Daleko od ljudske vreve i bezakonja, tražio je jasnije shvatanje Božje volje da bi je primenio u svom životu. Molitva je bila disanje njegove duše. Stalno u posmatranju neba, ispunio se osećanjem božanske veličine i Božjeg savršenstva i postao jedan od najponiznijih ljudi koji su ikada živeli na svetu.

Bog je otkrio Enohu svoje namere u sadašnjosti i budućnosti. Poverio mu je tajnu o dolasku sveopšteg potopa, ali još potpunije tajnu o planu spasenja ljudskog roda. Vodio ga je iz generacije u generaciju sve do naših dana i pokazao završne prizore istorije sve do Hristovog drugog dolaska. U najdubljoj poniznosti pred najvećim otkrivenjima Božjeg Duha, Enoh je prorokovao ne samo o dolasku vode nego i vatre s neba govoreći: "Gle, ide Gospod s hiljadama svetih anđela svojih da učini sud svima i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna dela kojima bezbožnost činiše, i za sve ružne reči njihove koje bezbožni grešnici govoriše na Njega" Juda 14.15.

Stotine godina Enoh je tražio čistotu srca da bi živeo u slozi s Nebom. Tri stotine godina je hodao s Bogom (1. Mojsijeva 5,24). Iz dana u dan je čeznuo za sve tešnijim jedinstvom, sve bližom zajednicom s Bogom sve dok ga Bog nije uzeo k sebi! Poniznost ga je dovela na prag Neba, i trebalo je samo jedan korak da pređe u zemlju blaženstva. I zaista, Enoh je postao prvi čovek koji je ušao u novi Jerusalim na nebesima. Portali su se otvorili i on je prošao kroz kapije svetoga Grada, prvi u poniznosti — prvi u slavi. "Verom bi Enoh prenesen da ne vidi smrti; i ne nađe se, jer ga Bog premesti, jer pre nego ga premesti, dobi svedočanstvo da ugodu Bogu." Jevrejima 11,5. Bilo je to svedočanstvo o poniznosti!

JOSIFOVA SAMOKONTROLA

Samokontrola je potčinjavanje svoje volje Božjoj volji, život prema božanskim načelima, a ne prema oklonostima. Samokontrola je navika na red u svim životnim poslovima bez obzira na teškoće koje se javljaju. Ona znači prihvatanje Božje volje za obrazac ponašanja u svim situacijama, i Božje reči kao pravila za svakodnevno vladanje.

Ljudi i žene koji vladaju sobom nisu igračka u rukama iskušenja. Oni se vladaju po istini i ravnaju prema principima. Ne prodaju načela za ljudsku pohvalu niti skreću s dužnosti da bi izbegli nečiju mržnju. Pravilo njihovog života je Božja mudrost, a ne ljudska filozofija.

Vreme polaganja temelja za zgradu principa u kojoj se živi i radi je mladost. Mladost je vreme setve koje određuje žetvu u ovom životu i zauvek. Samokontrola vodi uspostavljanju dobrih navika, a iskorenjivanju loših.

Josifov život svetli od njegove rane mladosti kao živi primer zadivljujuće samokontrole, koju nikakva iskušenja nisu mogla slomiti. Njegovo mišljenje i njegov izbor u svakom trenutku bili su na liniji Božjeg straha i mudrosti. Njegove namere su ostale čiste uprkos najprljavijim iskušenjima. Pravac njegovog kretanja mogao se sa sigurnošću predvideti, bez obzira na klizav teren. Josifova samokontrola počela je pod krovom očevog šatora, a krunisana je najvišim položajem na dvoru jedne od najvećih imperija staroga sveta.

Potomak sumerskog plemića iz grada Ura, sin Rahilje i Jakova, Josif je bezbrižno živeo u Hananu pod budnim okom svoga brižnog oca. Majka mu je umrla pri rođenju njegovog mlađeg brata, ali je otac preuzeo sve dužnosti roditelja i vaspitača. Prve godine njegovog detinjstva bile su presudne za formiranje njegovog karaktera. Poštovao je očeva uputstva i pokazivao ljubav i poslušnost zahtevima Božje volje. Već kao dečak davao je dokaze svoje moralne ozbiljnosti i čvrstine. Naučio je da savlađuje svoje želje i prohteve, i to se pokazalo kao presudno u njegovom kasnijem životu.

Retka unutrašnja lepota zračila je celim njegovim bićem. U svom svakodnevnom životu pokazivao je izrazite osobine jednog plemenitog duha, bratsku pažnju i sinovsku nežnost. Kad je ostao bez majke, dvostruko jače se njegovo srce privilo uz oca. Ljubav je bila obostrana. Čak je Jakov "voleo Josifa više nego ijednog svoga sina". 1. Mojsijeva 37,3. Iako to nije bila očeva bezrazložna pristrasnost, ipak je postala uzrok mnogim Josifovim nevoljama.

Iako je Josif ljubio svoju braću, oni su ga omrzli. "A braća videvši gde ga otac ljubi najvećma između sve braće njegove, stadoše mrzeti na nj." 1. Mojsijeva 37,4. Iznenada im se pružila prilika za osvetu i oni su je iskoristili. Nisu se obazirali na to što je Josif prešao celu pustinju da bi ih našao i doneo im ponude od kuće, uhvatili su ga s namerom da ga ubiju, ali su učinili nešto što je bilo gore od smrti: prodali su ga kao roba madijanskim trgovcima. Ovi su ga odveli u Egipat i prepredali Petefriju, zapovedniku faraonove garde.

Od očevog ljubimca postao je bedni rob. Njegova šarena haljina je umrljana krvlju jednog zaklanog jareta i poslana ocu sa okrutnom porukom: "Nađosmo ovu haljinu, vidi je li haljina sina tvogega ili nije." 1. Mojsijeva 37,32. Jakovljeva nepromišljena pristrasnost dovela je do teških

posledica. Ne samo da je privremeno izgubio Josifa, nego se i Josif kao sin ljubimac iznenada našao u ulozi poslednjeg sluge u tuđoj kući. Ali u tim gorkim trenucima Josifove misli su se okrenule Bogu za pomoć.

Od ranog detinjstva naučio je da ljubi Boga i da mu se obraća. Sada su sve očeve lekcije živo iskrsele pred njegovim uplakanim očima. Njegov otac bio je daleko, ali Bog njegovog oca bio je s njim. To mu je vratilo poverenje i snagu. Odlučio je da mu se potpuno preda i da mu služi u tuđini kao kod kuće.

Josif se našao na prekretnici, ali je izabrao stazu dužnosti, i to ga je spaslo. Njegov očajan položaj doveo ga je u najbližu vezu s Bogom, i ovaj lepuškasti mladić preobrazio se u čoveka od reči, razumnog, hrabrog i načelnog. Prihvatio je Božju volju kao najvišu vlast nad sobom, i time zadobio kontrolu nad svojim osećanjima i željama. Ubrzo se njegov izbor pokazao kao pravilan. „I Gospod beše s Josifom, te bi srećan... i gospodar njegov vide da je Gospod s njim ... i postavi ga nad celim domom svojim." 1. Mojsijeva 39,2-4.

Sve dotle je Josif ostao neokaljan grehom u neznabožačkom Egaptu. A kada se tome najmanje nadao njegova samokontrola je bačena u najžešći okršaj sa samim sobom. Iskušenje kojem je bio izložen izgledalo je jače, lukavije i neodoljivije od svih drugih. Njegova nevidena moralna čistota i lepota karaktera koja je ozarivala njegovo mladićko lice bila je izazov za neprijatelja; gospodarica je rešila da ga osvoji po svaku cenu.

Juriš na tvrđavu Josifave samokontrole došao je kad su propali svi manevri sotonske strategije i ženskog lukavstva. Josif je bio svestan posledica zatvaranja svih kapija gospodaričinoj ljubavi. Znao je da ga čeka nemilost, tamnica a možda i sama smrt. Njegova cela budućnost zavisila je od njegove samokontrole. Ali, pre nego je kocka bačena, odluka je bila donesena. Na otvoreni izazov nije dugo čekao, ali ga je dočakao spreman. Ostavljajući svoju haljinu u rukama nasrtljive gospodarice, Josif je otkrio svu silu hrišćanske samokontrole: savršenu hladnokrvnost, promišljenost i prisebnost.

Bežeći od greha, Josif se približio prestolu Svevišnjega. Odužujući se gospodaru poverenjem za poverenje, Josifova prva misao bila je Bog. Znao je da se uvek nalazi u njegovom prisustvu, i nije ni pomislio da ga izneveri. Vodeću misao svoje samokontrole izrazio je rečima: „Kako bih učinio tako grdno zlo i Bogu zgrešio?" 1. Mojsijeva 39,9.

Da Petefrije nije bio uveren u Josifovu nevinost, Josif bi smesta bio kažnjen smrću. Ovako, on ga je samo poslao u zatvor, ali za Josifa je tamnički prag bio podnožje faraonovog prestola. Iz tamnice je stupio pred faraona. Njegova samokontrola bila je bogato nagrađena. Kako su divno zvučale faraonove reči punog priznanja njegove nevinosti: "Nema nikoga tako mudra i razumna kao što si ti ... Evo postavljam te nad svom zemljom Misirskom. I skide faraon prsten s ruke svoje i metnu ga Josifu na ruku ... I oženi ga Asenetom, kćerju Potifere sveštenika Onskoga." 1. Mojsije va 41,39-45.

NA ISPITU HRABROSTI

Hrišćanski život je nešto više nego što se to obično misli. On se ne sastoji samo iz pitomosti i strpljenja, krotosti i ljubaznosti. Hrišćanin je uvek spreman da blago odgovori na gnevno pitanje, ali je isto tako spreman da se herojski odupre zlu. On mora da ima herojsku hrabrost da bi se mogao suprotstaviti protivniku koji ide "kao lav ričući ... i traži koga da proždere". 1. Petrova 5,8. "Protivite se đavolu, i pobeći će od vas" (Jakov 4,7) — je božansko ohrabrenje hrišćanske hrabrosti, čvrstine, energije i istrajnosti ...

Hrišćanin zna da "svemu ima vreme, i svakom poslu pod nebom ima vreme". Propovednik 3,1. Ima vrme kad treba sedeti i čekati Gospoda, a ima vreme kad treba ustati i boriti se za ono što je pravo. Uravnotežen karakter je ne samo krotak i strpljiv, nego je i hrabar i nepokolebljiv. Nijedna crta karaktera ne sme se razvijati na štetu druge. Uravnoteženost karaktera sprečava da oduševljenje postane fanatizam, a revnost netrpeljivost.

Krotost i hrabrost menjaju istoriju, ali one nisu samo istorijske vrline! One i danas gospodare u svim životnim okolnostima jednog hrišćanina kao nekada u istoriji o Mojsiju i Izrailju. Krotost je bila zlatna žica Mojsijevog karaktera, upletena čeličnom hrabrošću. Da ponovimo ukratko njegovu biografiju. Rođen je kao rob u bogatom Egiptu i bio osuđen na smrt pre nego što je počeo da živi. Ostao je u životu, jer ga je krila neustrašiva i dobra majka. Svoju hrabrost i poverenje u Boga pokazala je i onda kada je načinila nepromočiv kovčežić i sakrila ga među trskom na obali Nila. Po Božjem providenju, Mojsija je pronašla egipatska princeza i posinila ga. Kao naslednik faraonovog prestola, Mojsije je dobio najviše obrazovanje na egipatskom dvoru. Ali četrdeset godina kasnije umesto na presto, otišao je u izgaanstvo. Njegova hrabrost nije išla ukorak sa njegovom krotošću. Zato je sve izgubio i pobegao u Sinajsku pustinju. Tamo je postao pastir za sledećih četrdeset godina, dok je njegov narod i dalje podnosio teško ropstvo u Egiptu.

Za to vreme Mojsijev karakter je pretrpeo znatne ispravke. A onda, u godinama kad obično prestaje svaka aktivnost, Bog je pozvao Mojsija za novih četrdeset godina službe. Kad je Mojsije navršio osamdeset godina, njegovo stvarno životno delo je tek počinjalo. Ali, pre nego što je Mojsije promenio tok istorije, Bog je našao način da ispita njegovu krotost i hrabrost. Evo nas na samom ispitu. On počinje prvim stihom četvrte glave Druge knjige Mojsijeve. Mojsije je sreo Boga kod žbuna koji je stalno goreo ali nije sagorevao. Tu je Mojsije dobio uputstva o svom zadatku. Trebalo je da se vrati u Egipat i zatraži slobodu za svoj narod od samog faraona. Mojsijevo ustezanje bilo je izraz njegove poniznosti, ali je u sledećem trenutku pokazao takvu hrabrost koja ga je uvrstila u red najhrabrijih ljudi svih vremena.

"A Mojsije odgovori i reče: Ali neće mi verovati ni poslušati glasa mojega; jer će reći: Nije ti se Gospod javio." 2. Mojsijeva 4,1. Bio je to znalački odgovor, ali Bog se ne ravna prema ljudskoj logici i znanju, baš kao ni hrišćanska hrabrost. Mojsijeva hrabrost trebalo je da se oslanja na veru u Boga, a ne na snagu svoga uma. Trebalo je da gleda u lice opasnosti poslušnošću, a ne iskustvom, hrabrošću, a ne logikom.

"A Gospod mu reče: Šta ti je to u ruci? A on odgovori: Štap." 2. Mojsijeva 4,2. Naravno,

Bog je znao šta Mojsije ima u ruci. Svojim pitanjem samo je obratio Mojsijevu pažnju na njega. Bio je to običan pastirski štap iz onog vremena, dugačak, malo povijen na vrhu, kojim je Mojsije mogao da zaustavi ovcu kad beži ili zađe s puta. To je bio instrument njegove profesije, jedan od najstarijih od svih instrumenata na svetu, i jedan od najskromnijih. Sada, međutim, ovaj štap će postati instrument mnogih čudesa. Na kraju će biti nazvan "Božji štap".

"Baci ga na zemlju", diktirao je Bog Mojsiju zadatak iz hrabrosti. Mojsije je to učinio i šta se dogodilo? "A on posta zmija." Štap se pretvorio u zmiju i Mojsije smesta "pobeže od nje". 2. Mojsijeva 4,3. Prema ljudskoj logici, Mojsije je učinio ono što je bilo najpametnije. Mojsije je živio u pustinji četrdeset godina i poznao je zmije. Čim je pobjegao od ove, ona je bez sumnje bila neka poznata otrovnica ili neka nepoznata zmija zastrašujućeg izgleda.

A onda je došla neobična naredba. Bog je naredio Mojsiju da se vrati: "Uhvati je za rep!" Bila je to odlučujuća proba Mojsijeve vere i hrabrosti, a ne šala. Bog se nije igrao s Mojsijem. Trebalo je da se vidi da li Mojsije ima hrabrosti da izvrši što će Bog tražiti od njega kao vođe izrailjskog naroda. Uхватiti živu otrovnicu za rep je mnogo lakše reći nego učiniti. Zmije otrovnice se ne hvataju za rep niti se to čini golim rukama. Takav pokušaj bio bi ravan samoubistvu. Zmija može da se okrene kao munja i da ujede pre nego je iko dotakne.

Mojsije je znao da je opasno uhvatiti zmiju za rep. Bilo je to suprotno njegovom iskustvu i razumu. Ali u Božjem prisustvu morao je da odbaci svoje razloge i da postupi jedino po veri u Božju reč. Samo tako je mogao da prođe kroz ovu herojsku probu vere i hrabrosti. Morao je da više veruje u Božju reč nego u svoj zdravi razum i veliko iskustvo. Tek kad je naučio da neustrašivo poslušati, mogao je da postane izabrani vođa Božjeg naroda.

To je i učinio. Kad se okrenuo prema zmiji, u njegovim očima ogledala se hrabrost, vera i poslušnost. Vraćao se gledajući čvrsto neprijatelja u lice. Nije skretao pogled suočavajući se sa neizbežnom smrću. Poslušnost je mogla značiti sigurnu smrt, ali Mojsije je poslušao. Pružio je ruku. "I pruži ruku svoju i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj." 2. Mojsijeva 4,4.

Uprkos svojim podmaklim godinama Mojsije je bio čovek preduzimljivosti i snage, inače se nikada ne bi usudio da uhvati zmiju za rep. On je pokazao veru, poslušnost i hrabrost — tri osobine koje su nam uvek potrebne.

Jednim čudom, zmija je opet postala štap. Bog je bio gospodar situacije. Sada je Mojsije znao da može imati poverenja u Božje naredbe. Drugim rečima, znao je da može svaki problem rešiti verom, hrabrošću i poslušnošću. Njegova hrabrost bila je nagrađena. Iz tih stopa pastir je postao jedan od najvećih oslobodilaca u istoriji sveta i Božji besmrtni prorok.

SAMOODRICANJE – PUT SLAVE

Prava sreća u ovom životu dolazi jedino kao rezultat samoodricanja. Pravo hrišćansko samoodricanje prolazi kao plug kroz nasleđene i stečene osobine karaktera i menja sve okolnosti i prilike kroz koje prolazi. Samoodricanje nije peti točak u kolima života, nego uvođenje principa velikog učitelja Isusa Hrista u sve prilike i neprilike života. Nema savršenstva karaktera bez samoodricanja. Iako nije mogao doseći svoj Uzor, ipak je apostol Pavle pred kraj svoga života mogao reći da je bio sasvim blizu kad je rekao: „Jer ja se već žrtvujem i vreme mog odlaska nastaje.“ 2. Timotiju 4,6.

Samoodricanje je jedan od onih plodova na stablu karaktera koje rađaju samo oni koji su stvarno povezani sa Bogom. Njihova dela možda neće objaviti fanfare na borilištima sveta, iako su njihove pobeđe protiv zla i kušanja slavne i velike. Možda niko ne primećuje žestinu borbe ovih tihih boraca; ali oči Onoga koji vidi sve tajne u srcu primećuju svaki napor u samoodricanju. Da bi se pokazalo samoodricanje, potrebno je vreme probe ili žrtve. Tek kad naiđu nevolje i teškoće, razvija se gorljivost samoodricanja i topla osećalja svakog pravog Hristovog sledbenika. Na njih se onda odnosi najviši poziv kao priznanje samoodricanju upućen preko psalmiste: "Skupite mi svece moje, koji su učinili sa mnom zavet na žrtvi." Psalam 50,5.

Kad se bude ovaj poziv uputio svim generacijama sveta u jednom istom času Hristovog ponovnog dolaska, niko ne zna koliko će bezimernih boraca izaći da primi venac večnog života. Koliko će biti nepoznatih majki sličnih Johavedi, majci Mojsijevoj, koliko heroja vere sličnih đakonu Stefanu, Pavlu, Jovanu Krstitelju i drugim nebrojenim herojima vere, ljubavi i samoodricanja! Nijedan od njih nije živeo za sebe. Svako od njih je znao da je samoodricanje zakon samoodržanja. "Ko hoće dušu svoju da sačuva izgubiće je, a ko izgubi dušu svoju mene radi naći će je", rekao je Hristos uzdižući zakon samoodricanja kao ključnu tačku svog učenja.

"Oče, proslavi ime svoje" — bila je lozinka Hristovog života. Isus je rekao: "Ako zrno pšenično padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre, mnogo roda rodi." Jovan 12,28.24. Zakon sejanja je zakon života, a sejanje sebe u njivu života za Hrista pravo je hrišćansko samoodricanje. Zemljoradnik čuva žito bacajući ga. Davati znači živeti. Samoodricanje nije ništa drugo nego davanje sebe u "žrtvu živu, ugodnu Bogu" vršenjem svoje dužnosti prema Bogu i čoveku. Glavna, motorna sila samoodricanja je Hristova ljubav kao što govori apostol Pavle: "Jer nas ljubav Hristova pokreće." 2. Korinćanima 5,14.

Johaveda, Mojsijeva majka, odrekla se sebe i izložila svoj život opasnosti kad je odlučila da čuva tek rođenog Mojsija uprkos faraonovom naređenju o pogubljenju svih novorođenih dečaka. U to vreme Egipat je bio najmoćnija i najcivilizovanija nacija. Iz Johavedinog skromnog doma Mojsije je izašao kao egipatski princ i naslednik prestola U egipatskim školama je stekao najviše civilno i vojničko obrazovanje. Svojom ličnom privlačnošću i prinčevskim držanjem, umnim i fizičkim sposobnostima, Mojsije je postao ponos nacije. Niko nije mogao da primeti klicu samoodricanja koja se krila duboko u Mojsijevom srcu, zasejanu još u kolevci koja ga je njihala kraj majčinih kolena! Ni po kakvoj ljudskoj oceni Mojsijevog karaktera, njegovo odricanje od carske vlasti i moći nije dolazilo u obzir! Pa ipak, samoodricanje je bilo nevidljivo utkano u Mojsijev karakter. Prva vest o tome na stranicama Novog zaveta data je u rečenici:

"Verom Mojsije, kad bi veliki, ne htede da se naziva sin kćeri faraonove; i vole stradati s narodom Božjim, negoli imati zemaljsku sladost greha," Jevrejima 11,24.25.

Ljubav prema sebi, sebičnost i slavloljubivost spadaju među najjače ljudske strasti. Ishod borbe protiv njih može se samo naslućivati, ali ne i prognozirati! Bilo je potrebno da se Mojsije svakodnevno posvećuje božanskoj Istini da bi dobri elementi u njegovom karakteru ostali nepobeđeni od elemenata sotonine prirode. Jedan tihi glas govorio je Mojsijevom srcu da samo deoničari božanske prirode u samoodricanju i žrtvi mogu biti deoničari božanske slave i moći. Vera, je Mojsija vodila da gleda u nevidljivo i večno. Samoodricanje ga je osposobilo da napusti sjaj dvorskog života i da se odrekne "sladosti greha" koji je carovao u dvorskim krugovima. Za Mojsija ta „žrtva" nije ni predstavljala žrtvu! U njegovoj duši počinjao je nov život!

Posle četrdeset godina boravka u školi pustinje, Mojsije je primetio da se put samoodricanja pretvorio u put moći i slave! Postao je vođ jednog izuzetnog naroda i prijatelj Božji. Sa Bogom je govorio licem k licu, kao prijatelj s prijateljem. I kad je dospao na vrh piramide časti i slave, Mojsije je ponovo morao uvideti da je put u život i dalje samo put samoodricanja!

Mojsije je stajao ponovo na pragu jednog velikog preokreta! Ponovo je zašao u trenutke krize koji su tražili čoveka čvrste rešenosti, odlučnosti i hrabrosti; iznad svega i u svemu tražilo se samoodricanje. Dok je Mojsije bio na Sinajskoj gori, narod "načini tele kod Horiva, i klanjaše se kipu". Psalam 106,19.

Time su Izrailjci prepunili čašu svoga otpada od Boga. Bog je rekao Mojsiju: "Idi, sidi, jer se pokvari tvoj narod ... Brzo zađoše s puta, koji sam im zapovedio; načinivši sebi tele liveno, i pokloniše mu se ... i rekoše: Ovo su bogovi tvoji, Izrailju, koji te izvedoše iz zemlje Misirske." I onda je dodao: "I sada pusti me da se raspali gnev moj na njih i da ih istrebim; ali od tebe ću učiniti narod velik." 2. Mojsijeva 32,7.8.10.

Kako su neobično zvučale ove reči sa Hristovih usana usred Starog zaveta, sa Gore zakona! Nije li se već Golgota nazirala u plamenu i dimu Sinaja? Nije li već tada Isus odložio svoju slavu, svoju vlast, svoju moć, bogatstvo i silu odričući se sebe za spasenje čovečanstva? Gde je bilo Mojsijevo srce u tom presudnom trenutku? Kušanje je bilo veliko: hoće li Mojsije izgubiti iz vida sebe i ponovo se zauzeti za ovaj narod? Gospod mu je rekao: "Pusti me!" Hoće li on reći kao nekada Jakov: "Neću te pustiti!"

Bio je to odlučujući trenutak ne samo po život naroda nego i za Mojsija. Hoće li se Mojsije ponovo odreći sebe kao nekad na dvoru faraonovom? Da li je zaista naučio lekciju samoodricanja? Hvala Bogu, Mojsije je naučio! Zaboravio je na sebe! Nije se polakomio da postane otac jednog novog Božjeg naroda! Ne! Ponizno je zavapio ka Gospodu molitvom za oproštaj koja se završavala rečima: "Ali oprosti im greh: ako li nećeš, izbriši me iz knjige svoje, koju si napisao." 2. Mojsijeva 32,32.

Mojsije nije dao svetu samo uzor zakona nego i uzor samoodricanja! Ne zaboravimo to! Zakon i ljubav idu pred Bogom ruku pod ruku. Odrekavši se sebe, Mojsije je postao simbol Isusa Hrista koji je takođe proslavio Božji Zakon odričući se sebe! Mojsije je postao ne samo zakonodavac nego i posrednik! On je posredovao po cenu sopstvenog života! Kako? "Jer se držaše Onoga koji se ne vidi kao da ga vičaše." Jevrejima 11,27. Samoodricanje se stiće gledanjem u Hrista, to veliko pšenično zrno koje je palo i umrlo da bismo mi ustali i živeli kroz svu večnost!

VERNOST IZ AVEL-MEOLE

Vernost je tačnost u ispunjavanju svojih dužnosti, izvršavanje svojih obećanja, bez kolebanja i iznad ličnih sklonosti, onako kako je definiše Biblija: "Što kaže neće li učiniti, što reče neće li izvršiti?" 4. Mojsijeva 23,19.

Vernost je osećanje pravde bez kolebanja, potčinjavanje Božjim namerama, poslušnost "do same smrti" (Filibljanima 2,8), štaviše "do smrti na krstu" koju je Hristos prihvatio da bi nas osvedočio u svoju ljubav i vernost.

Veran je bio i onaj sluga iz Hristove priče o talantima koji je umnožio ono što je dobio, i izvršio dužnost koju je imao. Njemu je gospodar rekao: "Dobro, slugo dobri i verni! U malom bio si mi veran, nad mnogim ću te postaviti." Matej 25,21.

Vernom sluzi nije bilo svejedno kako će obaviti male dužnosti i obične poslove. Njegov uspeh nije zavisio toliko od obdarenosti koliko od radne energije i posvećenja poslu. U svakom svome poduhvatu i postupku on je otkrivao vernost kao načelo svog karaktera. On je bio "radnik koji se nema čega stideti". 2. Timotiju 2,15.

Kad vernost stavi ruku na plug, više se ne okreće natrag do kraja njive; kad pođe na posao, ne vraća se kući dok ga ne obavi. Teškoće na putu su samo podstrek na jači napor, na marljivije učenje i potpunije korišćenje vremena. Vernost se u potpunosti posvećuje zadatku koji joj je Bog poverio. Ona je voljna da izvrši svaku Božju zapovest, i da se odazove svakom pozivu njegove Reči kao što se odazvao prorok Isaija: "Evo mene, pošlji mene." Isaija 6,8.

Veran mladić sluša šta Bog govori njemu, a ne drugima, jer svi nemaju isti posao. Karakteristika verne devojke je ljubav prema Bogu iznad svega. Vernost Bogu podrazumeva i vernost čoveku. Ona znači nepokolebljivost karaktera koji je prihvatio Božju misao: "Zato čuvajte duh svoj da ne činite nevere." Malahija 2,16.

Slikoviti primer vernosti jednog mladića je život i delo proroka Jelisija, sina Safatova, "iz Avel-Meole" (1. Carevima 19,16). Dok je on uporedo sa slugama orao njivu sa dvanaest jarmova volova, prorok Ilija je završavao svoju zemaljsku misiju. Trebalo je da postavi drugog čoveka na svoje mesto, Krećući se svojim putem na sever, Ilija je primetio ovu neobičnu sliku. Njegovu pažnju privukao je mladi Jelisije sin bogatog Safata, koji je radio kao običan radnik na imanju svoga oca.

Safat i Jelisije, otac i sin, u vreme najvećeg otpada od Boga, nisu savili kolena svoja pred Valom, idolom cara Ahava i carice Jezavelje. Daleko od dvorskog sjaja i razuzdanosti, Jelisije je stekao sve navike prirodne jednostavnosti i poslušnosti prema Bogu i roditeljima. Bio je nepokolebljiv u svojoj vernosti i poštenju. Crte njegovog lica bile su plemenite, a njegovi pokreti su izražavali "uvežbanost jednog izuzetnog radnika. Odmah je padalo u oko da je bio vičan svim poslovima u polju, ali da je bio i svestrano obrazovan. Učeci da saraduje sa svojim ocem, Jelisije je naučio da saraduje sa Bogom.

Bio je to mladić za koga je Gospod rekao Iliji: "A Jelisija sina Safatova iz Avel-Meole pomaži za proroka mesto sebe." Ilija je poslušno pošao na sever da nađe Jelisija i našao ga je na

pravom mestu: zaposlenog i spramnog da sluša i sposobnog da zapoveda. Jelisije nije znao za Božje namere, ali vernošću u malim dužnostima dokazivao je da je spreman i za velike i uzvišene zadatke.

"I idući mimo nj Ilija baci na nj plašt svoj." 1. Carevima 19,19. Duh Božji je pomogao Jelisiju da razume značenje Ilijinog postupka. Bio je to znak da ga Bog poziva da bude Ilijin naslednik. Ni za trenutak nije oklevao. "A on ostavi volove, i otrča za Ilijom i reče: Da celujem oca svojega i mater svoju; pa ću ići za tobom. A on mu reče: Idi, vrati se, jer šta sam ti učinio?" 1. Carevima 19,20.

Ilijine reči nisu značile odbijanje nego probu vernosti. Jelisije je trebalo da izračuna cenu — da sam odluči hoće li poći ili ne. Bog može da radi samo sa onima koji su spremni da plate cenu svoje vernosti. Jelisije je bez oklevanja napustio dom gde je bio voljen da bi se priključio proroku u njegovom nesigurnom životu.

Jelisije je dao prvo mesto u svom životu Bogu. Na Božji poziv on je odgovorio poznatom lozinkom vernosti: "Evo mene, pošalji mene!" Bio je voljan da učini sve što Gospod naređuje. Nastavio je da bude veran u malim stvarima posvećujući se službi u poniznosti. Kao pomoćnik proroka Ilije verno je ispunjavao zadatak vodonoše: polivao je ruke proroku Iliji posvećujući se vernosti u malome da bi odgovorio dužnosti u velikome.

Mladićev život pored starog proroka nije bio ni lak, ni bez kušanja. Opasnosti je bilo mnogo, ali se on na svakom koraku oslanjao na Gospoda. Bio je kušan da misli na roditeljsku kuću, ali je on odbio takve misli. Znao je da se ne sme okretati držeći plug, pa se nije okretao ni udobnom životu u Avel-Meoli. Naučio je kako se nose tereti i odgovornosti i dokazao da je veran svome zvanju.

Nekoliko godina Ilija i Jelisije radili su zajedno. Jelisije se sve više osposobljavao za uzvišeno delo vođe Božjeg naroda. Bog ga je počastvovao svojim izborom i postavio na mesto gde je mogao da stekne poniznost, poslušnost i spremnost na žrtvu. Bila je to viša škola vernosti u kojoj se Jelisije razvio u pravednog, principijelnog i odlučnog čoveka, kome je Bog mogao pokloniti poverenje.

Ne jednom je njegova vera stavljena na probu. U Galgalu mu je Ilija rekao da se vrati kući, ali je Jelisije naučio da nema gledanja unazad, ni obeshrabrenja pred teškoćama. Nije se dao vratiti natrag, nego se još više približio umornom proroku: "Tako živ bio Gospod", rekao je Jelisije, "neću te ostaviti!" 2. Carevima 2,2.

Bila je to najviša vernost, služba do kraja pred neizvesnošću i rastankom. A onda je došla nagrada iako je Jelisije nije tražio. Ilija je otišao u vihoru na Nebo, ali je ostavio naslednika dvostruko mudrijeg od sebe. Jelisije je tražio Duha Božjeg, duha Ilijinog, i dobio ga dvostruko. To je bila izuzetna nagrada za izuzetnu vernost ...

NAGRAĐENA POSLUŠNOST

Otkazujući poslušnost Božjem Zakonu, ljudi ne znaju šta čine. Božji Zakon je prepis njegovog karaktera. On je otelovljenje principa njegovog carstva. Onaj koji odbije da prihvati te principe, stavlja sebe izvan toka Božjih blagoslova.

Slavne mogućnosti pružene Izrailju mogle su biti ostvarene jedino poslušnošću Božjim zapovestima. Ista plemenitost karaktera, ista punina blagoslova duha, tela i duše, blagoslovi u kući i na polju, blagoslovi za ovaj život i za onaj koji će doći — dostupni su nam jedano kroz poslušnost.

Poslušnost svakoj Božjoj reči je uslov za uspeh. Pobjede se ne stiču ceremonijama i frazama, nego jednostavnom poslušnošću najvišem Zapovedniku, Gospodu Bogu nebeskom - Onaj koji se oslanja na ovog Vođu neće nikad znati za poraz. Poraz dolazi kad se oslanjamo na ljudske metode, ljudske ideje, a Boga stavljamo u drugi plan. Zapovednik nebeske vojske hteo je da njegov narod nauči lekciju poslušnosti, da bude poslušan i onda kad nema izgleda na uspeh.

Poslušnost je definisana kao put u Božji Grad; vera ne oslobađa čoveka od poslušnosti; naprotiv, samo vera nas čini deoničarima Hristove milosti i osposobljava vas da budemo poslušni. Mi ne zadobijamo spasenje našom poslušnošću, ali poslušnost je plod vere: "Koji god u njemu stoji ne greši ..." 1. Jovanova 3,6. Poslušnost je usklađivanje naših osećanja, naših misli, naših namera i našeg delovanja sa Božjom voljom koja je izražena u njegovom svetom Zakonu. Prava ljubav prema Bogu otkriva se u poslušnosti njegovim zapovestima.

Bog je zapovedio Jeremiji da okupi sinove Jonadavove u kuću Gospodnju, u jednu od odaja, da postavi vina pred njih i pozove ih da piju. Jeremija je učinio kao što mu je Gospod naredio. A oni rekoše: Nećemo piti vina, jer Jonadav, sin Rihavov, otac naš, zabranio nam je rekavši: Ne pijte vina, ni vi ni sinovi vaši do veka ... I poslušasmo glas Jonadava, sina Rihavova, oca svojega, u svemu što nam zapovedi da ne pijemo vina svega veka svojega, ni mi, ni naše žene, ni sinovi naši, ni kćeri naše ... i slušamo i činimo sve kako nam je zapovedio Jonadav otac naš." Jeremija 35,5-10.

Poslušnost mora proizlaziti iz principa bez obzira na osećanja, emocije ili neemocije. Proba hrišćanske ispravnosti su Hristove reči: "Ko pozna moje zapovesti i vrši ih taj me ljubi ..." Jovan 14,21. Vaša poslušnost Božjim zapovestima dokazaće vašu pravu privrženost svetosti i pravednosti.

Bog je ukazao na oštru suprotnost između poslušnosti Jonadavovih sinova i neposlušnosti pobunjenog naroda. Sinovi Jonadavovi su slušali zapovest svoga oca i sada su odbili da budu navedeni na neposlušnost. Ali Judejci su odbili da poslušaju Božje reči, i posledice su bile neminovne.

"Izvršuju se reči Jonadava sina Rihavova, koji zabrani sinovima svojim da ne piju vina, i ne piju vina do danas, nego slušaju zapovest oca svojega; a ja vam govorih zarana jednako, a vi me ne poslušaste. I slah k vama sve slugе svoje proroke zarana jednako govoreći: vratite se svaki sa svoga puta zloga, i popravite dela svoja i ne idite za drugim bogovima služeći im ... ali ne

prignuste uha svojega niti me poslušaste. Da, sinovi Jonadava sina Rihavova izvršuju zapovest oca svojega što im je zapovedio, a taj narod ne sluša mene ..." Jeremija 35,14-17.

Jonadavovi sinovi su bili pohvaljeni zbog svoje poslušnosti u vreme kad su ostali sinovi Izrailjevi odbili da poslušaju Božji glas. One koji nisu hteli da čuju šta Bog govori niti da se odazovu na njegov poziv, čekala je neminovna kazna. Jeremija je ponovio reči pohvale od Gospoda vernim sinovima Jonadavovim i obećao im blagoslove u Gospodnje ime: "Što slušate zapovest Jonadava oca svojega i držite sve zapovesti njegove i činite sve kako vam je zapovedio, zato ... neće nestati Jonadavu sinu Rihavovu čoveka koji bi stajao preda mnom do veka." Jeremija 35,18.19.

Ako su uputstva dobrog i mudrog oca bila tako strogo poštovana od strane njegovih potomaka da bi se osigurali protiv zla neuzdržljivosti, Božji autoritet je trebalo poštovati daleko više od ljudakog. Bog je naš Stvoritelj i Zapovednik, bezgranično silan i nezadrživ kad mora biti izvršena kazna. U svojoj milosti On se služi različitim sredstvima da ljudi uvide svoje grehe i pokaju se. Ali ako nastave putem prestupništva odbacujući opomene koje im se upućuju i radeći nasuprot njegovoj volji, posledice moraju doći. Božji narod može da napreduje samo uz pomoć njegove milosti i brigom njegovih nebeskih poslanika. On će ustegnuti svoju milost i neće čuvati one koji su odbacili njegove savete i prezreli njegove ukore.

Hristos je pokazao da je Božji Zakon zakon ljubavi, izraz njegovog božanstva. On je pokazao da je poslušnost njegovim principima uslov ljudske sreće i sigurnosti, temelj i stubovi ljudskog društva.

Ideal apostola Pavla bila je dobrovoljna poslušnost Božjem Zakonu. On je svoje reči, dela i svoja osećanja doveo u sklad i pod kontrolu Božjeg Duha.

Poslušnost Božjem Zakonu je ključ napretka svakog pojedinca. Onaj koji daje mudrost i veštinu najbolji je Učitelj, i On nas može oplemeniti i uzdići ako smo poslušni njegovom Zakonu. Nagrada poslušnima je zaštita od bolesti, snaga razuma i razboritosti i obilje mira: „O, da si pazio na zapovesti moje! Mir bi tvoj bio kao reka, i pravda tvoja kao valovi morski." Isaija 48,18.

HEROJ HRIŠĆANSKOG ZVANJA

Vekovi se obeležavaju herojima, a ličnosti herojstvom. Hrišćanski heroizam znači vladanje nad sobom prema načelima Božje Reči. Heroji su oni mladi ljudi i žene koji umeju da vladaju sobom, čije su odluke čvrste i namere nepokolebljive. Oni su neprekidno budni i traže Hristovo prisustvo u svakodnevnim dužnostima i poslovima. Svaki mladić i devojka mora da bije svoju ličnu bitku za pobjedu nad sobom, ali ni Bog ne može da nas učini herojima ako ne tražimo njegovu pomoć i saradnju.

Heroizam znači daleko više od fizičke snage. On znači da "reč Božja u vama stoji" i da ste "nadvladali nečastivoga". 1. Jovanova 2,14. Biblijski heroizam znači um koji je navikao da misli jasno i trezveno prema načelima „zdravog duha u zdravom telu". Hrišćanski heroizam znači posedovanje božanske prirode i vernost Božjim zahtevima do kraja. Heroizam pita za put, a ne za cenu, i kao što se magnetska igla drži severa, tako se heroizam drži pravde makar se nebo srušilo. Herojske ličnosti se ne mogu ni kupiti ni prodati. Verni i pošteni do srži, oni zastupaju istinu čvrsti kao stena i svojim primerom svetle onima koji su u tami.

Mnogi zanemaruju male dužnosti zato što su male, ali hrišćanski heroizam znači vernost u najmanjoj stvari. Vođeni pravim načelima u malim stvarima, četvorica mladića na vavilonskom dvoru stvorili su navike, navike su formirale karakter, a karakter je odlučio njihovu sudbinu za sva vremena. Bog je doveo Danila i njegove drugove u vezu sa velikim ljudima Vavilonskog carstva da bi ih upoznao sa pravim načelima herojske religije. Njihovo herojsko ispunjavanje malih dužnosti donelo im je visoko priznanje i zvanje heroja hrišćanskih načela.

Kako se postaje heroj hrišćanskog zvanja? Danilo je od roba postao slobodnjak i od slugе gospodar onog trenutka kada je "u srcu odlučio da se neće okaljati kraljevim jelima i vinom s njegova stola". Danilo 1,8. Pravo herojstvo počinje u srcu skriveno od bilo čijeg pogleda osim Božjeg. Danilova biografija počinje podacima da je bio dete iz porodice judejskih careva, ali to nije bila osnova za njegovu odluku. Međutim, njegova odluka govori da je bio vaspitan u duhu vernosti Božjim načelima prave trezvenosti i umerenosti.

Kao student na vavilonskom univerzitetu cara Navuhodonosora, zajedno s ostalim jevrejskim studentima smatran je članom carske kuće sa posebnim prednostima. Trebalo je da se hrani za carskom trpezom za sve vreme školovanja, koje je trajalo tri godine, a onda da "stoji pred carem" (Danilo 1,5). Ali ovaj budući heroj vere znao je da je hrana i piće sa carskog stola simbol sjedinjenja sa carem i njegovom neznabožačkom religijom. Suočen sa idolopokloničkim bogoslužjenjem, Danilo je odlučio da ostane veran Bogu i sjedinjen s njegovom silom i mudrošću.

Iako je hrana sa carevog stola značila carevu naklonost prema ovim mladićima i brigu za njihov fizički i duhovni napredak, pre iznošenja na sto ona je posvećivana idolima i služila se u čast vavilonskih bogova. U ovakvom slučaju, vernost prema jedinom Bogu zabranjivala je Danilu i njegovim drugovima da je prihvate. Čak i sama želja za tom hranom značila bi odricanje od vere i gaženje načela Božjeg Zakona. Osim toga, iz roditeljskog doma Danilo je poneo prava načela trezvenosti i umerenosti u ishrani. Bio je svestan svoje odgovornosti Bogu za sve urođene i

stečene sposobnosti tela i duha.

Pripreme za pretapanje Danila i njegovih drugova u podanike ovog neznabožačkog carstva i religije bile su smišljene i postupne. Upravitelj dvora im je najpre nadenuo vavilonoka imena. Danilo je postao Valtasar, ali promena imena nije mogla da promeni njegov karakter. Jevrejsko ime Danilo značilo je "Bog je moj sudija", i Danilo nije izneverio nade svojih roditelja.

Stupajući u dvor svojih pobednika, Danilo se nije osećao kao pobeđen. Bio je voljan da sluša sve one koji su imali pravo da mu zapovedaju, ali nije dozvoljavao da ga iko skrene s puta dužnosti, pravde i istine.

Danilovi novi gospodari brzo su uvideli da ga nikakva pretnja silom neće odvojiti od biblijskih načela koja je usvojio u roditeljskom domu. Iako je to moglo značiti uvredu za cara i gubitak čak i života, Danilo je odlučio da ostane veran božanskim prirodnim i moralnim principima. Mogao je naći mnoga izvinjenja za skretanje od svoje privrženosti jednostavnosti i umerenosti, ali ih on nije tražio. Strah Božji bio je temelj njegovog herojskog držanja pred opasnošću. "Danilo je u srcu odlučio da se neće okaljati kraljevim jelima i vinom s njegova stola, pa zamoli dvoraničkog starešinu da ga poštedi te se ne okalja." Danilo 1,8.

Ni u jednom trenutku Danilo nije postupao nepromišljeno. On nije želeo da se istakne niti je hteo da bude osobenjak. Jedino što je tražio bilo je da ne uvredi Boga. Znao je da bi i najmanje odstupanje od principa oslabilo njegove moralne snage. Zato se čuvao prvog pogrešnog koraka, i nije zažalio. Njegovo herojstvo bilo je bogato nagrađeno.

Mnogo kasnije, u dubokoj starosti, napisao je u svojoj knjizi: "I dade Bog Danilu te naće milost i ljubav u starešine nad dvoranima." Danilo 1,9. Svoj uspeh Danilo nije pripisao sebi nego Bogu. Bilo je to njegovo herojstvo, ali on ga je nazvao Božjom milošću! Uzimajući "povrće za jelo" i "vodu za piće", postao je sa svojim drugovima "lepši i ugojeniji nego svi dečaci koji jeđahu od kraljevih jela". Danilo 1,12.15. A kad je došlo vreme polaganja ispita pred carem, "u svemu mudrom i umnom o čemu ih ispitivaše kralj, nađe se da su deset puta vrsniji od svih". Danilo 1,20.

Svojom razboritošću i pravednošću, čistotom i dobrotom u svakodnevnom životu Danilo je dokazao da je veran principima naučenim u detinjstvu. Veran i odlučan, on se potčinio božanskom vođstvu, tako da je Bog mogao kroz njega da izvede svoje namere.

Danilov život je ilustracija onoga šta sačinjava posvećen karakter. On je lekcija za sve nas, naročito za mlade. Striktno usaglašavanje sa Božjim zahtevima je blagotvorno za zdravlje duha i tela. Da bismo postigli visok moralni i intelektualni nivo, potrebno je da tražimo od Boga snagu da poštujemo strogu uzdržljivost u svim životnim navikama. U iskustvu Danila i njegovih drugova vidimo trijumf principa nad iskušenjem apetita. Njihov primer pokazuje da mladi ljudi, držeći se religioznih principa, mogu da pobede želje tela i da ostanu verni Božjim zahtevima, bez obzira na cenu.

Najveća potreba sveta je potreba za ljudima — ljudima koji se ne mogu ni kupiti ni prodati, ljudima koji su iz dubine duše verni i poslušni, ljudima koji se ne boje da nazovu greh njegovim pravim imenom, ljudima čija je savest verna dužnosti kao magnetska igla polu, ljudima koji će se držati pravde makar se i nebo srušilo.

Uspeh ne dolazi slučajem niti zdravlje srećom. Herojstvo se ne stiče preko noći, ali nagrada traje večno.

PAVLOVO ZADOVOLJSTVO

"Budite zadovoljni onim što imate" — to je načelo koje se u Bibliji ponavlja iz knjige u knjigu, i od generacije do generacije. "Neka vaše vladanje bude bez pohlepe za novcem!" (Jevrejima 13,5) — to je pravilo hrišćanskog ponašanja i Hristovog učenja. "Jer sam se ja navikao biti zadovoljan onim u čemu sam", pisao je apostol Pavle. "Znam i postiti, znam i izobilovati ... i sit biti i gladovati, i izobilovati i nemati. Sve mogu kroz Onoga koji mi daje moć." Filibljanima 4,11-13.

I kad ništa nije imao od materijalnih dobara, imao je Hristovo obećanje: "Neću te ostaviti, niti ću od tebe odstupiti." Jevrejima 13,5. Apostol Pavle je bio zadovoljan u ispunjavanju svojih dužnosti, a ne prohteva. Za njega je zadovoljstvo značilo radost da služi, a ne da mu služe. Njegov duh je bio zadovoljan bogatstvom Hristovog prisustva bez obzira na materijalne uslove i finansijsku situaciju. Oslobođen pohlepe i lakomosti svoga doba, iako je bio rimski građanin, mogao je da kaže kao hrišćanin: "A kad imamo hranu i odeću, budimo ovim zadovoljni." 1. Timotiju 6,8.

Pre nego što je postao hrišćanin, Pavle je bio ne samo rimski građanin nego i član Velikog veća jevrejske nacionalne zajednice. Znao je da procenjuje šta vredi, a šta ne vredi, šta je dobitak, a šta gubitak. Svojim trudom i aktivnošću našao se na najvišem mestu na društvenim lestvicama, a onda, odjednom, odrekao se ne samo svoga mesta u Sinedrionu nego i svog jevrejskog imena. Od Savla postao je Pavle, od bogataša siromah. Biti hrišćanin u ono vreme značilo je izgubiti, ne samo imanje i položaj, materijalnu sigurnost i društvenu podršku, nego i pravo na egzistenciju. Nešto se krupno dogodilo sa ovim uglednim Jevrejinom i rimskim građaninom, sinom bogatog trgovca i učenikom slavnog Gamalaila kad je mogao da kaže: "Jer sve držim za štetu prema prevažnome poznanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem ... No što mi beše dobitak ono primih za štetu Hrista radi." Filibljanima 3,8.7.

"Sve držim za štetu", govorio je Pavle jevrejskim velikodostojnicima. "Sve držim da su trice", propovedao je neznabožačkom svetu svoga vremena. "Sve ostavih", pisao je svojoj braći po Hristu. Ostavio je sve radi jednog. Ceo svet je dao samo da Hrista dobije, i dobio ga je! Odmah posle susreta sa Hristom pred Damaskom i krštenja u damaštanskoj reci Avani, novoobraćeni Pavle povukao se na razmišljanje i molitvu u pustinju. "Otidoh u Arapsku", pisao je Galatima (1,17).

U koji kraj Arabijskog poluostrva je Pavle otišao, koliko je dugo tamo ostao, ne znamo, ali znamo da je tim putem pošao za Hristovim stopama. Isus je takođe odmah posle svog krštenja u Jordanu otišao u pustinju, vođen Duhom Svetim, da se preda razmišljanju o svome zadatku i molitvi za njegovo izvršenje. U pustinji je Isus ponovio staru istinu o pravom zadovoljstvu rečima: "Neće živeti čovek o samom hlebu, nego o svakoj reči Božjoj." Luka 4,4.

Hleb je samo simbol života, dok je reč Božja sam život, izvoran i nepatvoren. Isus je bio toliko zadovoljan hlebom Božjih reči da je zaboravio na pšenični hleb pomešan sa raži. Hristovo

"jelo i piće" bilo je da čini dobro ljudima. Na Jakovljevom bunaru rekao je svojim učenicima: "Jelo je moje da izvršim volju Onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao." Jovan 4,34. Pavle je pošao Hristovim stopama tražeći da sazna Božju volju i da je izvršava. Iz pustinje se vratio s novom vizijom i s novim poverenjem u Božju reč. Bio je zadovoljan što može da se oslanjati na ruku Svemogućega.

Mnogi velikani uma i srca razvili su svoj karakter u surovoj školi pustinje. Ono što je Mojsije, nazvan princom pustinje, naučio i zaboravio za vreme osamdeset godina života u pustinji, još uvek zadivljuje svet! Isus je pošao iz pustinje da od Zemlje načini raj Božjeg carstva milosti, i pokrenuo je večnost na razmišljanje. U pustinji je Pavle otkrio svoju zavisnost od Boga i shvatio da je njegov zadatak mnogo veći od njega samog. Kad god pomislimo da je naš posao u našoj ruci i moći, takvo samozadovoljstvo nas vodi pravo u provaliju nezadovoljstva sa svim i svačim.

Međutim, Pavle je u pustinji naučio da pre nego što Bog može išta da učini kroz nas, mora da radi u nama. Pravo zadovoljstvo ima svoju cenu, i Bog ne može da radi s onima koji ne žele da je plate. Pavle je stavio sve što je imao u Božje ruke, i za uzvrat dobio karakter sličan Hristovom. To ga je učinilo najzadovoljnijim čovekom na svetu. Njegovo bogatstvo ogledalo se u njegovom zadovoljstvu. On se saglašavao sa Božjim Zakonom i telom i duhom i dušom. Zato je mogao da savetuje: "Da ne caruje, dakle, greh u vašem smrtnom telu, da slušate želje njegove, niti dajte udova svojih grehu za oružje nepravde, nego dajte sebe Bogu, kao živi iz mrtvih, i ude svoje Bogu za oružje pravde." Rimljanima 6,12.13.

Zadovoljstvo je otkrivati da Reč Božja ima još visina koje nisu dosegnute, dubina koje još nisu oštećene, i lepota koje prevazilaze sve što je do sada viđeno. Pravo zadovoljstvo je zadovoljstvo duha, a ne tela, služba istini, a ne željama i sklonostima svoje fizičke prirode. Zadovoljstvo je imati dostojanstvo jednog cara u odori sluga. Isus je bio zadovoljan da bude kršten rukama Jovana Krstitelja, a Jovan Krstitelj je smatrao da "nije dostojan njemu obuće poneti". Matej 3,11. Svoje zadovoljstvo Jovan je izrazio rečima: "Ti treba mene da krstiš, a Ti li dolaziš k meni?" Matej 3,14.

Zadovoljni Jovan govorio je rimskim vojnicima koji su dolazili da ih krsti: "Budite zadovoljni svojom platom." Luka 3,14. Dolazeći iz Jordanske pustinje, odisao je božanskim zadovoljstvom. Iako nije bio obučen u "meke haljine", nije bio ni "trska koju ljulja vetar" (Luka 7,25.24), nego granitna stena sa Judejskih brda. Za njega je Isus posvedočio da "nijedan između rođenih od žena nije veći prorok od Jovana Krstitelja" (7,28). I apostol Pavle je bio velik kad je rekao: "A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos." Galatima 2,20. To je bila Pavlova definicija pravog zadovoljstva i on ga je smatrao najvećom nagradom na svetu.

KORISNA UZDRŽLJIVOST

Razvijanje uzdržljivosti kao jedne od osnovnih karakternih osobina vodi sigurnom uspehu u hrišćanskom životu. Za lično, porodično i društveno blagostanje uzdržljivost je nezamenljiva. U biblijskoj istoriji nalazimo primere prave uzdržljivosti i lako otkrivamo koliko je tesna veza između duhovnih i fizičkih moći.

Biblijska uzdržljivost nije sama sebi cilj. Od svakog biblijskog heroja duha i vere tražila se i najviša fizička sposobnost i snaga da se izdrže svi naponi i pobjede sve slabosti. Mnogo vekova pre savremene medicine Biblija je objavila da je uzdržljivost u jelu i piću lek za mnoge bolesti, a popuštanje apetitu najveći uzrok fizičke i duhovne slabosti. Ali, biblijska uzdržljivost ne svodi se samo na obuzdavanje u jelu i piću. Značaj principa uzdržljivosti je mnogo širi i obuhvata sva područja fizičkog i duhovnog života. Ovaj princip je od početka života na Zemlji bio utkan u čovekovo božansko obličje.

Biblija od samog svog početka govori da je čovek po svom prvobitnom karakteru ličio na svog Stvoritelja. Njegova priroda, crte njegovog karaktera bile su u potpunom skladu s voljom Božjom. Njegov um je bio sposoban da shvati ono što je božansko. Njegova osećanja bila su čista, a njegov apetit i nagoni bili su pod kontrolom razuma. Sve dok je živio u saglasnosti s Božjom voljom, bio je savršeno zdrav i srećan. Onda je došlo prvo kušanje i to na izgled u tako jednostavnom pitanju kao što je pitanje jela. Ali pokazalo se da je ispit vrlo težak. Pitanje je bilo nesavladano i Adam je, kao i Eva, doživio tragičan kraj.

Za Evu je bilo skoro svejedno da li će poslušati Boga ili ne u tako malom pitanju kao što je zalogaj od ploda sa zabranjenog drveta. Za Evu je ukus toga ploda bio daleko od toga da bude ukus smrti; čak ga je ponudila i svome mužu. Ko je onda mogao znati, u trenutku kušanja apetita, kakve će užasne posledice doneti samo jedan pogrešan korak, samo jedan stepen manje na skali uzdržljivosti?! Možda je upravo posmatrajući problem greha apostol Pavle dao jednu od velikih definicija uzdržljivosti: "Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali neću da što ovlada mnome." 1. Korinćanima 6,12.

Neobično je ali istinito da i danas mnogi hrišćani dele Evino mišljenje da je pitanje jela i pića i suviše neznatno da bi trebalo da postanu probirači u jelu i piću, i da prave razliku između umerenosti i neumerenosti, uzdržljivosti i neuzdržljivosti. Oni kao da zaboravljaju da je i u Novom zavetu ponovljen starozavetni princip stroge uzdržljivosti rečima nadahnuća: "Proslavite dakle Boga u telesima svojim." 1. Korinćanima 6,20.

Prema tome, pitanje "Šta ćemo jesti, šta ćemo piti" i "U šta ćemo se odenuti" (Matej 6,25) — isto je tako religijsko pitanje kao i pitanje pokajanja. Samsonov otac Manoje s pravom je postavio Bogu pitanje koje se odnosilo na životne navike još narođenog Samsona: "Kad bude što si kazao (da će se roditi Samson), kako će biti pravilo za dete i šta će se činiti s njim?" Sudije 13,12.

Vekovima pre nego što je savremena medicina počela da se bavi pitanjem uticaja majčinih navika u jelu i piću na još nerođeno dete, Bog je objavio da postoji najtešnja povezanost

između jela i karaktera, između pića i duhovnog, duševnog i fizičkog zdravlja dece. Bog je preko anđela odgovorio Manoju ono što danas možemo pročitati u svakom zdravstvenom časopisu: da se buduća majka čuva alkoholnog pića i da ne jede ništa "nečisto" (Sudije 13,14).

Apostol Petar takođe spominje "nečista" jela prenoseći u Novi zavet ne samo izraz nego i pravilo o čistoj i nečistoj hrani, prema Božjem spisku datom u Starom zavetu. Iako je bio Hristov apostol i odani hrišćanin, slobodan od obrednih propisa stare religije, ipak je u hrišćanstvo uneo strogu uzdržljivost prema zabranjenom jelu i piću rečima: "Nipošto, Gospode! Jer nikad ne jedoh što pogano ili nečisto." Dela apostolska 10,14. Pri tome je mislio na viziju "četvoronožnih životinja na Zemlji, i zverinja i bubina i ptica nebeskih" (10,12) koji su mu bili ponučeni za jelo, ali ne bukvalno, nego u simboličnom značenju koje je tek kasnije razumeo.

Nebeski anđeo je uputio ne samo Samsonovu buduću majku o pravilnoj ishrani deteta, nego je gotovo isto uputstvo ponovio Zahariji, ocu Jovana Krstitelja. I Samson i Jovan Krstitelj su još pre rođenja bili određeni za naročitu duhovnu misiju, u kojoj su fizička spremnost i duhovnost bile neophodne i međusobno povezane. Da bi Jovan Krstitelj mogao biti "veliki pred Bogom", nije smeo "piti vina ni žestoka pića" (Luka 1,15).

Razlika između Samsona i Jovana Krstitelja nije bila u početku života nego na kraju, i to samo u pitanju uzdržljivosti. Samsonov kraj je bio više nego žalostan, dok je kraj Jovana Krstitelja bio više nego slavan. Sam Hristos je rekao za njega da "nijedan između rođenih od žena nije veći prorok od Jovana Krstitelja" (Luka 7,28). Sa njegovom uzdržljivošću u hrani, piću i odelu mogli su se porediti samo najveći ljudi Biblije, kao što je to bio Danilo sa svoja tri druga. Oni su takođe pre svakog drugog ispita položili ispit u uzdržljivosti u jelu i piću, svesni odnosa koji postoji između hrane i morala, pića i duhovnosti. Iako demon nezdravog apetita ima džinovsku snagu, ovi mladići na vavilonskom dvoru pokazali su šta mogu mladi ljudi kad Boga načine svojom moralnom snagom i molitvu svojom svakodnevnom potrebom. Oni su pokazali da shvataju razliku između čiste i nečiste hrane, između alkoholnog pića i vode, i postali su primer šta može Božja milost da učini od svakog čoveka koji poštuje njegove naredbe.

Iz izveštaja o ovim principijelnim mladićima možemo crpiti snagu da se odupremo iskušenju oslanjajući se na Božju Reč, a ne na sebe. Da bismo postigli takvu visinu duhovne kulture i izgradili princip hrišćanske uzdržljivosti u svom karakteru, treba da imamo na umu božanake reči: "Jer one ću poštovati koji mene poštuju." 1. Samuilova 2,30. Danilo i njegovi drugovi nisu samo postavili princip uzdržljivosti kao religijski princip koji ulazi u sve pore javnog i privatnog života, nego su ga i izvršili. U odnosu na sve njihove drugove po struci, pokazalo se da su "u svemu čemu treba mudrost i razum ... deset puta bolji od svih vrača i zvezdara što ih beše u svemu carstvu njegovu" (Vavilonskom). Danilo 1,20.

Sledeća definicija uzdržljivosti predstavlja najviši domet hrišćanskog karaktera: "Očistimo sebe od svake poganštine tela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božjemu." 2. Korinćanima 7,1. Nije li to cilj za koji se vredi boriti?

NA OLTARU PREDANOSTI

Predanost pozivu znači pretvaranje svakodnevnih dužnosti u delo pobožnosti, obavljanje posla svim srcem, vernost zadatku s punim zalaganjem, tačnošću i savesnošću.

Biblija nikada nije učila svoje čitaoce lenjosti ili zanemarivanju dužnosti. Njoj je strana svaka apstraktna pobožnost. Naprotiv! Posvećenost onome što je duhovno podrazumeva živi interes za obavljanje kako malih tako i velikih dužnosti, koje sačinjavaju lični, porodični i društveni život.

Predanost pozivu takođe znači neprekidno izgrađivanje uravnoteženog karaktera, koji se ne zadovoljava površnim radom i lakomislenošću. Predanost pozivu nije ništa drugo nego posvećenost radu koji ste pozvani da obavite, poštenje, marljivost, pronicljivost, energija i taktičnost. Ko ima te vrline, nikada neće biti potčinjen okolnostima, već će imati odlučujući uticaj na prilike i okolnosti.

Biblijsku predanost svom pozivu ilustruje Avramova odanost Bogu i gotovost da svoju volju potčini Božjoj volji i svoje planove Božjim planovima. Avramova predanost pozivu značila je takođe bezrezervno predanje u službi Bogu. I dok je Avram, začetnik i praotac Božjeg drevnog naroda, sve svoje snage posvećivao svom pozivu i s punom odgovornošću izvršavao povereni zadatak, sa njegovih usana nije se čulo nijedno pitanje o plati. Uzdižući se iznad sebičnosti svoga vremena, Avram je bio pokrenut jedino plemenitim namerama glasa sa Neba koji ga je pozvao: "I reče Gospod Avramu: Idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju ću ti ja pokazati. I učiniću od tebe velik narod, i blagosloviću te, i ime tvoje proslaviću, i ti ćeš biti blagoslov ... i u tebi će biti blagoslovena sva plemena na Zemlji." 1. Mojsijeva 12,1-3.

U vreme kada je Avram bio pozvan da izađe iz svoje postojbine Ura Haldejskog, imao je sedamdeset i pet godina i nimalo želje za avanturama i rizicima jednog iseljavanja koje bi bilo gotovo ravno ličnoj i porodičnoj katastrofi. Trebalo je da napusti dom sigurnosti i mira, svoje rođake i prijatelje, i da svoj građanski ugled baci pod noge svojim neobjašnjivim iseljenjem iz zemlje. Trebalo je da po cenu lične žrtve postane sejač božanske istine, blagoslov čovečanstvu. Trebalo je da napusti svoj ugledan društveni položaj u zamenu za usamljenost bezimene zemlje i neistraženih putova. Morao je da ostavi sve da bi sledio samo Glas koji ga je pozvao. Morao je da prekinde sve stare veze i prijateljstva i da pokopa sve zemaljske nade. Da bi postao sejač istine i blagoslova za sve kasnije generacije, trebalo je da se odrekne ugodnosti i gradske bezbednosti jednog visoko kulturnog društva Ura Haldejskog. Sejanje je simbol muka i znoja, suza i samoće, žrtve i stradanja. Ali Avram je znao da Nebo ne prima polovičnu službu. Vekovima kasnije njegovim potomcima upućen je sličan poziv prilikom građenja Svetilišta u Sinajskoj pustinji ...

"I Gospod reče Mojsiju govoreći: Reci sinovima Izrailjevim da mi skupe prilog: od svakoga koji drage volje da uzmete prilog meni." 2. Mojsijeva 25,2.

Za građenje Svetilišta bile su potrebne i velike pripreme. Trebalo je skupiti veliku količinu najdragocenijih i najskupocenijih stvari, i one su morale biti date dragovoljno. Bila je to Božja zapovest koju je Mojsije ponovio izrailjskom narodu, Avramovim potomcima. Trebalo je

da oni pokazuju isti duh predanosti pozivu kao što je to nekada bilo tražano od Avrama.

I tada "svaki kojega podiže srce njegovo i koga god duh pokrete dragovoljno ... donesoše prilog Gospodu za građenje šatora od sastanka i za svu službu u njemu i za haljine svete. Dolaziše ljudi i žene, ko god beše dragovoljna srca, i donosiše spone i oboce i prstenje i narukvice i svakojake nakite zlatne; i svaki donese prilog zlata Gospodu.

I sve žene vešte predoše svojim rukama, i donosiše što napredoše za porfiru, skerlet, crvac i tanko platno ... A glavari donosiše kamenje onihovo i kamenje za ukivanje po oplećku i po naprsniku, i mirise i ulje za videlo i ulje pomazanja i za kad mirisni. Svi ljudi i žene, koje podiže dragovoljno srce da donose što treba za sve delo koje Gospod zapovedi preko Mojsija da se načini, donesoše sinovi Izrailjevi dragovoljni prilog Gospodu". 2. Mojsijeva 35,20-29.

Predanost pozivu i zalaganje u službi značilo je učiniti Boga prvim u srcu i prvim u poslu. Avram je stavio sve svoje životne planove na oltar izvršenja svoga poziva, a njegovi potomci, sinovi Izrailjevi, priložili su na taj isti oltar samopregora i predanosti sve svoje najdragocenije i najmilije stvari od zlata, srebra i dragog kamenja. Duh njihove dragovoljnosti u službi bio je duh potpune predanosti u službi Bogu i bližnjima. Svoj zadatak su obavljali kao Gospodu, a ne kao sebi za zadužbinu ili spomen. Niko nije urezivao svoje ime u svoje darove niti ih ispisivao na svoja vezena platna, izatkana srebrom i zlatom. Sa svojim dragocenostima i prilozima ovi ljudi i žene Biblije davali su takođe svoj život u ruke Bogu.

Predanost pozivu u stvari je najteži rat protiv sebe; rat za lično potčinjavanje Božjoj volji. Svakoj pobjedi mora da prethodi borba, a borba za pobjedu nad sobom je i najteža. Pre nego se srce i duša mogu uneti u izvršenje dela koje Bog traži, celokupno biće mora se potčiniti Bogu. Ova vrsta predanosti nije slepo pokoravanje kakvo traži sotona, neprijatelj ljudskih duša. Bog apeluje na savest i daje dovoljno razloga za svoja traženja i dovoljno dokaza svoje ljubavi. Biblijska predanost znači odbacivanje svega što nas odvaja od potpunog i savršenog izvršavanja naših svakodnevnih dužnosti prema Bogu i bližnjima.

Avram je bio samo odblesak one božanske predanosti misiji koju je pokazao Hristos. Naš Spasitelj je bio sav obuzet radom koji je obavljao. Ova neprestana zaokupljenost u spasavanju izgubljenog čovečanstva pokazivala se u svim prilikama. Još kao dečak podvrgao je sve svoje želje svome zadatku radi kojeg je došao na Zemlju. Na pitanje svoje majke koja ga je tražila, odgovorio je izlazeći iz rabinske škole jerusalimskog Hrama: Zašto ste me tražili? Kako to da ste me tražili? Zar vi niste znali da se ja neprestano nalazim na poslu svoga Oca?

Isus je imao jasno osećanje obaveze koja je na njemu počivala. Nije li On još pre početka sveta bio gotov da ostavi dom svoga Oca kao Avram i da preda sve svoje dragocenosti za spasenje čovečanstva? Nije li On pre Avrama pošao kao božanski Sejač istine kvaseći svojim suzama i krvlju seme života za naš izgubljeni svet? Ne zaslužuje li On od svih nas istu takvu predanost službi njemu i našim bližnjima?

DEVOJKA ČISTOGA SRCA

Svetost srca i čistota života bio je veliki predmet Hristovog učenja. Bez svetosti ljudsko srce je sebično, grešno i opako. Svetost vodi onoga koji je poseduje da bude plodonosan i obilan u dobrim delima. Odsustvo svetosti srca vodi zavisti, mržnji, ljubomori, sumnjičenju i svakom drugom zlu.

Čistota je sloboda od telesnosti, od oholosti, od sebičnosti. Čistota je tajna pravog uspeha zajedno s vrednoćom, poštenjem, uzdržavanjem, štedljivošću. Ništa neće odvratiti od puta vrline mladiće i devojke čije su misli zauzete razmišljanjem o temama koje jačaju čistotu života i koje podižu dušu u zajednicu s Bogom.

Bog je za svakoga obezbedio zadovoljstvo, koje mogu da imaju i bogati i siromašni podjednako: zadovoljstvo koje se nalazi u gajenju čistih misli i nesebičnog delovanja, zadovoljstvo koje dolazi od iskazivanja ljubaznih reči i ljubaznih dela.

Lekcije o čistoti treba da se uče od detinjstva. Majke ne mogu suviše rano da počnu da uče, svoju decu čistim mislima. Sve na njima i oko njih treba da bude čisto i uredno. Kako deca mogu biti podsticana na čistotu i svetost ako njihov pogled celog dana počiva na prljavom odelu i neuređenim sobama? Kako mogu nebeski gosti, čiji je dom čist i svet, biti pozvani da stanuju u takvim stanovima? Milošću Božjom mladi hrišćani će biti osposobljeni da sačuvaju čistotu principa, privrženost istini, i u svakoj situaciji da budu odlučni svedoci za istinu.

Mladići i devojke, vaspitajte svoj um i srce čistim, uzvišenim, svetim mislima! Biblija kaže: „I svaki koji ovaj nad ima na Njega, čisti se, kao i On što je čist." 1. Jovanova 3,3. Svim svojim uticajem čeznite da proslavite Isusa ...

Sve što znamo o Mariji, majci Isusovoj, jeste da je sastavila jedan psalam i da je bila u srodstvu sa Jelisavetom, majkom Jovana Krstitelja. Odgojena u čistoj atmosferi bogobojažnog doma, Marija je bez sumnje znala napamet mnoge Davidove psalme. Četrdeseti psalam bio je uteha svim nevoljnima kroz vekove. Njegov 16. stih završava rečima: „I koji ljube spasenje Tvoje neka jednako govore: Velik je Gospod!" Ova mlada jevrejska devojka bila je izabrana od Boga da postane Isusova majka. U njen skromni dom u Nazaretu došao je Gavrilo, najmoćniji anđeo neba, sa vestima koje će izmeniti istoriju sveta.

Prvi utisak koji je ova poseta ostavila na Mariju bila je zbunjenost i strah, ali je anđeo požurio da je ohrabri: "Ne boj se, Marija", rekao je, "jer si našla milost u Boga." Luka 1,30. Ništa nije u Božjoj milosti veće od čistote srca. "Blago onima koji su čistoga srca," rekao je Isus, "jer će Boga videti." Matej 5,8. Marija je ugledala anđela koji neprekidno stoji u najvećoj blizini prestola Božjeg i gleda njegovu slavu. Bio je to prvi dokaz da je Marijina čistota našla milost pred Bogom. U tom zabačenom jevrejskom selu, Bog je našao čistotu karaktera kakva se nije mogla naći u celoj Judeji!

Na Marijino veliko čučenje, anđeo joj je otkrio još jednu dvostruku tajnu: da će njena rođaka Jelisaveta dobiti dete i da će to dete biti sin. To je mogao znati samo Bog, a sada je znala i Marija! Ova vest je značila poziv za Mariju da odmah krene u posetu Jelisaveti. Jedna kamila je

bila prevozno sredstvo na Marijinom putu Jelisaveti. Kad ju je ugledala, prema starom jevrejskom običaju, Marija je poželela mir njenom domu i blagoslove svim njenim ukućanima. Ali na njeno iznenađenje, Jelisaveta je odgovorila na neuobičajeni način. Ponovila je iste reči koje joj je rekao anđeo Gavrilo: „Blagoslovena si ti među ženama." Luka 1,42.

Čistota srca je uslov svakog blagoslova, a Marija je bila blagoslovena više od svih pobožnih i vernih žena svoje generacije. Poseta anđela joj se činila kao san, ali sada je ponovo čula iste reči. Njena bezazlena duša nadahnula se divnim obožavanjem Boga. Na Jelisavetin pozdrav odgovorila je s ushićenjem: „Veliča duša moja Gospoda." Luka 1,46.

Samo čisto srce veliča svoga Stvoritelja. Marija je govorila iz sopstvenog iskustva ove reči svog dalekog pretka cara Davida. Iako je mogla lako da veliča sebe, ona je veličala Božje ime. Iako je lako mogla da privuče pažnju svih Jelisavetinih rođaka izjavom da nije samo Jelisaveta ona koja očekuje sina, Marija je izlivala svoju dušu u obožavanju večnoga Gospoda slave. Njemu je ona upućivala svoje hvale. Ona je želela da svi znaju da ona smatra sebe samo oruđem u Božjim rukama, posvećenom sluškinjom Gospodnjom. Sebi nije pripisivala nikakva božanska svojstva. Njena slava bila je u veličanju Gospoda. Ona je želela da se širi slava Gospodnja. Čistota njenog srca bila je njeno iskustvo, a ne teorija.

Predviđajući teškoće koje će doći, Bog nije izabrao među kćerima Izrailjevim za majku svoga Sina neku devojku ukočenog držanja, nepopustljivu i uobraženu, neku koja bi se protivila svakoj promeni u svojim planovima. Marijina čistota srca garantovala je da će se ona prilagoditi Božjoj volji. Bog je unapred video da će ona moći s osmehom da primi goste u štali, podjednako ljubazno siromašne pastire i bogate mudrace. Nikakvo gorko gundanje neće baciti senku na mladi život poveren njenoj nezi. Ostavljajući svoj presto na Nebu, gde su mu anđeli pevali večne slavopoje, Isus kao sićušno Dete gledaće u lice najljubaznije majke koja je pevala Bogu u svom čistom srcu.

Marijina čistota nije pravila od sebe mučenika, koji rado nosi krst da bi stekao veću nagradu. Nije se pretvarala da je poslušna, a u sebi oplakivala svoju sudbinu. Sastavni deo čistote je radost u srcu. Njena radost bila je deo njene preobražene prirode. "Obradova se duh moj Bogu spasu mojemu" (Luka 1,47) — bile su njene reči.

Ona nije mogla da mrzovoljno čuti kad je njen duh pevao od radosti! U svojoj čistoti ona je gorela radošću, ne ostavljajući nimalo mesta za jadikovke.

Ovim rečima Marija je otkrila tajnu svog unutrašnjeg duhovnog života. Ova nežna devojka, dalako među nazaretskim brežuljcima, imala je srce na čijem je prestolu bio Bog ne samo kao Stvoritelj i Vladar svemira nego i kao Spasitelj! Od Marijine čistote možemo se naučiti kako da obožavamo Boga kao svoga Spasitelja. On je bio njena nagrada ...

JEDNOSTAVNOST — METOD USPEHA

Život je suviše svečana i sveta odgovornost, pa ipak je i među hrišćanskim vrlinama iz godine u godinu sve manje one srdačne jednostavnosti, koja spada među istaknute karakteristike Hristovih sledbenika. Za mnoge hrišćane ovoga veka vrednost stvari meri se prema spoljašnjim vrednostima, i mnogi od njih su zadovoljni samo prvim koracima u izgradnji hrišćanskog karaktera.

I dok se pažnja vernika obraća sve više spoljašnjem "obličju pobožnosti" i bogoslužju, ne može se reći da raste i žar pobožnosti koja se ogleda u hrišćanskoj jednostavnosti i ozbiljnom posvećenju. Prava hrišćanska jednostavnost ogleda se upravo u unutrašnjem obraćenju srca, u ozbiljnosti razmišljanja i molitava. Njoj je strano svako razmetanje i paradiranje; prava hrišćanska jednostavnost počinje pražnjenjem srca od želje za dopadljivošću i punjenjem duše svakodnevnim molitvama. To je ona hrišćanska jednostavnost na koju je nadahnuti apostol mislio kad je pisao crkvi u Korintu: "Ali se bojim da kako, kao što zmija Evu prevari lukavstvom svojim, tako i razumi vaši da se ne odvrte od prostote koja je u Hristu." 2. Korinćanima 11,3.

Kad lična religija opada u svojoj unutrašnjoj sili i jednostavnosti, tada raste u spoljašnjoj pompeznosti i sjaju. Svaki korak u odvajanju od jednostavnosti i prirodnosti hrišćanskog karaktera predstavlja odvajanje od Hristovog života i učenja. Svaki takav korak znači takođe odvajanje od žive duhovnosti i prihvatanje mrtvog formalizma. Istorija hrišćanstva puna je primera verskih zajednica koje su jedna za drugom gubile svoju silu kad su izgubile svoju jednostavnost ...

Od svoga detinjstva Hristos je upravo otkrivao silu božanskog principa jednostavnosti. Njegov čitav život bio je sušta suprotnost religijskom razmetanju i isticanju sjaja crkve njegovog vremena. Svojim jednostavnim životom Isus je ukazivao na bezvrednost farisejskog čišćenja čaše samo spolja. Ne samo rečima nego i primerom Hristos je ukoravao farisejsku razmetljivost svoga doba: "Teško vama književnici i fariseji, licemeri, što čistite spolja čašu i zdelu, a iznutra su pune grabeža i nepravde." Matej 23,25.

Čista Hristova religija traži od svojih sledbenika jednostavnost i prirodnu prefinjenost kao unutrašnju lepotu karaktera i odbacivanje svega što je veštačko i lažno. Najveći Učitelj sveta bio je poznat kao onaj kome su se divili zbog njegove jednostavnosti. On je živeo isto tako jednostavnim životom kao što su bile jednostavne njegove reči kojima je iznosio božanske istine. Čak su i deca mogla da shvate Hristove reči koje su istovremeno pobuđivale pažnju najvećih mislilaca onog vremena. Hristos je u jednostavnosti sejao seme evanđelja u umove i srca svojih slušalaca. Njegova slava bila je u božanskoj jednostavnosti.

Čak ni Hristovi učenici nisu bili slobodni od shvatanja svoga vremena koje je svaku jednostavnost u načinu mišljenja i vladanja smatralo detinjskom nezrelošću. Iako je bilo potrebno da upoznaju prirodu Hristovog carstva milosti i istine, to još nije bilo sve! Više od svega bila im je potrebna promena srca ili načina razmišljanja i shvatanja. Trebalo je da počnu da cene ono što su fariseji prezirali, i da odbace ono što su književnici i sveštenici smatrali vrednim:

častoljubivo razmetanje svojom spoljašnjom pobožnošću. Da bi svoje učenike doveo u saglasnost sa svojim principima, Isus je jednoga dana uzeo u krilo jedno dete i nežno ga milujući rekao: "Ako se ne povratite i ne budete kao deca, nećete ući u carstvo nebesko. Koji se dakle ponizi kao dete ovo, onaj je najveći u carstvu nebeskome. I koji primi takvo dete u ime moje, mene prima." Matej 18,3-5.

Ove divne Hristove reči o jednostavnosti kao vrlini hrišćanskog karaktera u to vreme delovale su gotovo sablažnjivo, ali je Isus dodao još nekoliko reči u odbranu ovog velikog principa Neba: "A koji sablazni jednoga od ovih malih koji veruju u mene, bolje bi mu bilo da se obesi kamen vodenični o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku." Matej 18,6.

Prava hrišćanska jednostavnost je jednostavnost male dece. Biblija je najveći učitelj takve jednostavnosti — istrajne u dobrim delima, ljubazne i promišljene u izražavanju krotosti, vernosti i ljubavi. Takva jednostavnost prikazuje Hrista svetu na najbolji način. Jednostavna prirodnost, zaboravljanje sebe i prostodušna ljubav jednog deteta predstavljaju osobine nebeske vrednosti u karakteru jednog Hristovog sledbenika. Prava jednostavnost takođe je karakteristika prave veličine. To je ona ista jednostavnost koja se ogledala u rečima mladih hrišćana na vavilonskom dvoru: "Neka nam se daje varivo da jedemo i vode da pijemo." Danilo 1,12.

Hrišćanin koji se drži Hristove jednostavnosti u svim svojim navikama, obuzdavajući apetit i strasti, može da održi svoje duhovne snage u najboljoj kondiciji; kao Danilo i njegovi verni drugovi, biće oštrouman, razborit i brz da uoči sve što zahteva akciju ili misao, i da brzinom munje opaža razliku između onoga što je sveto i što nije, spreman da se prihvati svakog časnog posla na slavu Božju i dobro svih ljudi.

Danilova jednostavnost pokazala se kao pravi metod uspeha mladih u školovanju i karijeri. Već posle deset dana jednostavnost u ishrani donela je rezultate neoborive vrednosti: "A posle deset dana lica im doćoše lepša i mesnatija nego u svih mladića koji jećahu carsko jelo." Danilo 1,15.

Ne samo po svom fizičkom izgledu Danilo se bitno razlikovao od svojih kolega koji su hrišćansku jednostavnost zamenili neznačajkom razmetljivošću i neumerenošću. Na ispitu pred samim carem Danilo je bio "deset puta bolji" (Danilo 1,20) od svih drugih. Bio je to nesumnjiv dokaz u prilog vrline jednostavnosti u jelu i piću, navikama i običajima. Danilo je bio u to vreme već odrastao mladić, ali u svom karakteru je zadržao zlatnu nit detinje jednostavnosti, koja ga je uvrstila u red najpravednijih i najvećih karaktera Biblije. Slično Noju i Jovu, i Danilo je mogao "pravdom svojom izbaviti dušu svoju" (Jezekilj 14, 14). Ali ta pravda nije bila zemaljskog porekla: bila je to Hristova pravda čiji je sjaj bila jednostavnost i samopožrtvovnost. Danilova detinjska jednostavnost sadržavala je zrelost i mudrost odraslog čoveka i žene. Deca hrišćanske jednostavnosti ipak nisu "više mala deca, koju ljuđa i zanosi svaki vetar nauke, u laži čovečjoj, putem prevare, nego vladajući se po istini i ljubavi da u svemu uzrastemo u Onome koji je glava, Hristos". Efescima 4,14.15.

Hrišćanska jednostavnost i bezazlenost isključuju svako lukavstvo i obmanjivanje, svaku ljubomoru i lažljivost. Kad se primenjuju u domu, one čine od njega rajsko mesto, izvor svetlosti i blagoslova.

Prava jednostavnost znači strpljivost i plemenitost, oslanjanje na svoje snage i zadovoljstvo u malim dužnostima. Hristos je hodao Zemljom u dostojanstvu jednog cara i jednostavnosti jednog bezazlenog deteta, Zar onda nije vredno sprijateljiti se s Hristom da bismo stekli hrišćansku jednostavnost?

VELIČANSTVENA STRPLJIVOST

Strpljenje je izlazak iz okvira svoga ličnog "ja", krotost u nevolji, hrabrost u patnji, vedrina u žalosti, mirnoća i pribranost čak i onda kad se pogled susretne s pretnjom smrti. Strpljivost čini delo koje ni jedna druga vrlina ne može; strpljivo srce može da učini ono što ni jedno drugo ne može da učini.

Duh strpljivosti je tako različit od duha ovoga sveta i on svedoči da u strpljivoj duši postoji sila daleko viša od svake zemaljske veze koja vezuje, ili sile koja razrešuje. Bez strpljivosti nema savršenstva karaktera i celine hrišćanskog obličja. Strpljivost je trpljenje i postojanost zajedno, neumorna blagost sa uzdržanjem. O toj osobini hrišćanskog karaktera pisao je apostol Jakov odmah u početku svoje poslanice hrišćanima svih generacija: "A trpljenje neka delo dovršuje, da budete savršeni i celi bez ikakve mane," Jakov 1,4.

Za apostola Petra takođe strpljivost se nalazi u uzdržanju, kao da iz njega izvire i u njega utiče. Dobro je znao iz svog sopstvenog ribarskog iskustva, još pre poznanstva i prijateljstva s Hristom, da neuzdržljiva osoba ne može da bude strpljiva. Po prirodi je Petar bio nestrpljivog temperamenta, i njegove su misli radile brzo kao munja. Ali upravo Petrov primer pokazuje da niko ne treba da misli da se ne može naučiti strpljivosti. Strpljivost je biljka koja brzo raste ako se neguje. Kad je Petar upoznao svoje slabosti, odlučio je da uz Hristovu pomoć pobedi svoju nestrpljivost. On nam otkriva na koji je način stekao strpljivost. Rakao je: "I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokažete u veri svojoj dobrodetelj, a u dobrodetelji razum, a u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje." 2. Petrova 1,5.6.

Kad sebe dobro upoznamo, i kad čvrsto odlučimo da živimo kao pobednici, tada strpljivost stiće svoje pobede kao što to postiže hrabrost i nepokolebljivost, postojanost i neustrašivost. Tada strpljivost postaje balzam mira i ljubavi u domaćem životu, neprekidna tiha akcija na jedinstvu između supružnika, dece i roditelja, kako u porodici tako i u crkvi. Strpljivost je vrlina koja prolazi kroz celo tkanje pravog hrišćanskog karaktera.

Kod apostola Pavla strpljivost je takođe bila čekanje i nadanje, bez obzira da li je bio na slobodi ili u okovima. Strpljivost je bila utkana u njegovu hrabrost i veru, i sama je bila jedna od njegovih najsilnijih propovedi u prilog hrišćanstva. Pre završetka njegovog dvogodišnjeg tamnovanja, Pavlova strpljivost je pisala crkvi u Filipi: "Kao što čekam i nadam se da se ni u čemu neću postideti, nego da će se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos veličati u telu mojemu, bilo životom ili smrću. Jer je meni život Hristos, a smrt dobitak." Filibljanima 1,20.21.

Strpljivost ima svoje pobede kao i hrabrost. Hrišćanin koji pokazuje strpljivost i vedrinu kad je sve oblačno i tmurno i bez izgleda na razvedravanje, može uraditi za evanđelje više u tim trenucima iskušavanja nego da je celog života radio hrabro i neumorno. U bolesti i zdravlju, u životu i smrti, u progonstvu i nevoljama zbog istine, strpljivost je ona vrlina karaktera koja stiće najveće pobede. Ona govori iz apostola Pavla kao što je govorila iz pera nadahnutog psalmiste: "Kad me je strah, ja se u Tebe uzdam." Psalam 56,3.

Hrišćanska strpljivost je znak da Hristovi sledbenici mogu živeti u svetu iako nisu od

sveta. Bez obzira na okolnosti, strpljivost pokazuje silu prave religije u izvršavanju svoje dužnosti. Strpljivost je ne samo pokazivanje hrišćanske slobode nego i usaglašavanje svoje volje sa Božjom; "Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božju savršivši primite obećanje." Jevrejima 10,36.

Niko ne može svojom sopstvenom silom da upravlja svojim rečima i delima. Strpljivost se može steći samo u Hristovoj školi. Hristovo strpljenje bilo je veličanstveno! On je naš primer, ne samo u bezgrešnoj čistoti, nego i u strpljivosti. Kakvo je strpljenje On pokazao prema nama! Nije li On iz godine u godinu trpeo naše slabosti i neznanja, naše nezahvalnosti i zastranjivanja?! Bez obzira na sve naše stranputice, tvrdoću srca i zanemarivanje njegove Reči, nije li ipak njegova ruka, strpljiva i blaga, bila sve do sada nad nama? Ako i pored toga iz naših usta i pokreta izlazi zlovolja, nestrpljenje i neuzdržljivost u formi gnevnihi reči, ljutih izraza i naglih kretnji, nije li to znak da se još nismo oslobodili svoga starog "ja"? Nije li to znak da bez Hrista ne možemo vladati svojim duhom i da nam je On neophodno potreban?

Strpljivost zna da čovek ne može razumeti sve puteve Božje. Veliki ljudi Biblije učili su se lekcijama strpljivosti često u dugoj školi pustinjskog života. Nevolje su najbolja škola strpljivosti, i oštra disciplina osamljenosti, nerazumevanja i stradanja često su jedini putevi da se u naše karaktere utkaju niti skromnosti, strpljivosti i poniznosti. Mojsije je primer, ne samo lične hrabrosti, nego i tihe strpljivosti. On je naučio lekciju strpljivosti koja je izrečena rečima proroka Zaharije: "Ne silom ni krepošću, nego Duhom mojim, veli Gospod nad vojskama." Zaharija 4,6.

Ovaj nežni otac i strpljivi pastir Božjeg naroda na putu iz Egipta za Hanan, bio je jednoga dana predstavljen najcrnjim bojama. Optužen je da hoće da učvrsti ovoju ličnu vlast, ali sve optužbe Mojsije je presreo ćutanjem. Biblija kaže o tome: "Kad to ću Mojsije, pade ničice," 4. Mojsijeva 16,4.

Gde je Mojsije naučio da se svojom strpljivošću oslanja na Boga u najtežim trenucima svog života? Koliko je puta bio nepravedno optužen, pa čak i od svojih najmilijih! Kako je mogao ovaj visoko obrazovani egipatski prestolonaslednik da vrši posao poniznog pastira i da u svojoj strpljivosti zaboravlja na sebe? Mojsije je lekciju strpljivosti naučio daleko od faraonovog dvora, u dubini pustinje, u teškoćama svakodnevnog života. Pastiru Gospodnjeg stada bila je potrebna strpljivost, kakvu je pokazao sam Gospod Isus Hristos.

Pa ipak Mojsije je bio samo čovek. Dugo je trpeo tvrdoglavost naroda, ali u jednom trenutku strpljivost ga je izdala. Rekao je buntovnicima: "Slušajte, odmetnici!" 4. Mojsijeva 20,10. Optužba je bila tačna, ali se čak ni istina ne sme govoriti u gnevu i nestrpljivosti. Ova Mojsijeva pogreška samo upućuje naš pogled ka Hristu. Naš Spasitelj nije nikada izgubio strpljivost, i njoj dugujemo svoje spasenje. Zar onda strpljivost nije — kako čitamo u Bibliji — vredna "sveg našeg staranja"? 2. Petrova 1,5.

ČESTITI VARNAVA

Čestitost je celovitost karaktera, neokrnjena čistota duše, puna bezazlenosti, i dobrota u rečima i delima. "A mene cela sačuvaj!", molio se psalmista David, "i daj mi da stojim pred licem Tvojim doveka." Psalam 41,12. Čestitost je svest o svojoj odgovornosti i dalekosežnosti uticaja u odbrani istine, ona znači čvrstinu u načelima i nepovredivost savesti. Ona se ne može ni kupiti niti prodati, ni za pohvalu niti za ukor. Pre će izabrati smrt negoli odstupiti od dužnosti.

David je sačuvao svoju čestitost u najvećoj oskudici, Danilo u najvećem obilju, Jov u najvećoj nevolji, a Josif u najvećem iskušenju, ali jedan od najčestitijih ljudi u najtežim danima rane hrišćanske Crkve bio je Josija, poznatiji kao Varnava. Bio je sin kiparskog Jevrejina iz plemena Levijeva i služio je kao levit u jerusalimskom Hramu (Dela apostolska 4,36). Prvi put se pojavljuje na pozornici Novoga zaveta kao hrišćanin koji "imadijaše njivu i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge." Dela apostolska 4,37.

Varnavina čestitost je naglašena u istoriji evanđeliste Luke najpre u njegovom imenu koje je značilo "sin utehe", a zatim u konačnoj karakteristici: "Jer beše čovek dobar, pun Duha Svetoga i vere." Dela apostoloka 11,24. Ono što je slanost soli, to je čestitost karakteru. Varnava je bio so svoga vremena koja nije izgubila svoju slanost ni u najtežim trenucima. Živeo je u svetu promena i otpora tim promenama, ali i kad je sve izgubio, zadržao je svoju hrišćansku čestitost.

Primajući Hrista, Varnava je dao ne samo svoju njivu nego i levitsku službu za stvar istine. Hristos mu je bio vredniji od svega što je izgubio. Duh Sveti ne može da radi s ljudima čije verovanje ništa ne staje. Varnavi je Bog dozvolio da plati cenu, ali je čestitost uvek vredna svoje cene.

U vreme progonstva, posle Stefanove mučeničke smrti, Varnavina čestitost se pokazala u punoj lepoti. Kao jedan od sedam đakona jerusalimske crkve, on je ostao u Jerusalimu da pomaže i teši. Hrišćani koji su zbog svoje vere u Hrista napustili Jerusalim, "prodoše sve do Finikije, Kipra i Antiohije ... i propovedahu im Gospoda Isusa", Dela apostolska 11,19.20.

U to vreme Antiohija je bila već star i poznat grad u Siriji, na obali reke Oronta, dvadesetak kilometara od Sredozemnog mora. Njen osnivač Seleuk I Nikator nazvao ju je Antiohijom u čast svoga oca Antioha. U vreme prvih hrišćana Antiohija je imala oko pola miliona stanovnika, i kao rimska metropola zvala se "kraljicom istoka". Kad su prvi hrišćani iz Jerusalima stigli u Antiohiju propovedajući Hrista kao Boga, "beše ruka Gospodnja s njima, i mnogi poverovaše i obratiše se ka Gospodu". Kad je glas o tome došao do apostola u Jerusalimu, "poslaše Varnavu u Antiohiju". Dela apostolska 11,21.22.

Izveštaj o Varnavinom dolasku u Antiohiju je kratak, ali jezgrovit izveštaj o njegovoj čestitosti. Dolazeći iz centra u "provinciju", Varnava nije smatrao sebe ni kontrolorom, niti sveznajućim "levkom" istine. "Došavši i videvši blagodat Božju, obradova se." Dela apostolska 11. 23. "Blagodat Božja" bila je uspeh njegove braće i on se "radovao s radosnima". Nije im zavideo. Njegova čestitost se pokazala u njegovoj radosti dok im je stezao ruku blagosiljajući ih.

Kao starešina novoosnovane crkve u Antiohiji, Varnava je bio stražar na svome mestu,

brz da ohrabri, podstakne i opomene ostavljajući mesta i prostora da sam Bog upravlja svojim narodom pod neposrednim uticajem Svetoga Duha. On se nije osećao pogođenim što je Božja blagodat u njegovoj braći nadmašila njegove sopstvene planove i savete. U svojoj čestitosti "radovao se istini" (1. Korinćanima 13,6) i tuđem napretku kao da je njegov. Štaviše, brzo je uočio da mu je potrebna pomoć. Setio se na Savla koji je postao Pavle i od fariseja hrišćanin. Bez ikakvih predrasuda da će ovaj briljantni besednik nadmašiti njegove talente, Varnava "otide u Tars da traži Savla, i kad ga naće, dovede ga u Antiohiju". Dela apostolska 11,25.26.

Varnava i Savle su se poznavali još iz vremena pre obraćenja. A kad je Savle doživeo svoj Damask i postao hrišćanin, Varnava je bio taj koji je doveo Pavla "k apostolima. I kaza im kako na putu vide Gospoda i kako mu govori, i kako je u Damasku slobodno govorio u ime Isusovo". Dela apostolska 9,27.

Ovo prvo Varnavino zauzimanje izvelo je Pavla iz ugla nepoznatosti, a njegovo drugo posredovanje da Pavla dovede u Antiohiju, predstavljalo je skromni početak apostolstva jednog od najvećih apostola Isusa Hrista. Varnavina čestitost bila je prožeta punim posvećenjem Hristu i nesebičnim zalaganjem za napredak njegovog dela. Iskreno se radovao Pavlovom obraćenju i to je dokazao dovodeći ga u Antiohiju. On je znao da odgaja jednog propovednika, ali se pokazalo da je odgojio apostola. Kasnije je apostol Pavle često spominjao Varnavu u svojim poslanicama.

Varnavina čestitost bila je lišena svake verske i rasne predrasude. Među njegovim najbližim saradnicima u Antiohiji bio je "Simeon koji se zvao Niger. Lukije Kirinac, Manain odgajeni s Irodom Tetrarhom, i Savle". Dela apostolska 13,1. Svi su oni bili "proroci i učitelji" iako je Simeon bio iz Afrike, zvani Niger, što znači "crnac", Lukije Rimljanin, a Manain Grk. Ovi ljudi su vodili Crkvu kao jedan čovek. Bilo je to čudo za sve Antiohljane, i ostalo za primer svim budućim vremenima. Ljudi tako različitog porekla služili su jedni drugima. Pre svega zato što je njihova čestitost bila plod Duha Svetog.

Crkva u Antiohiji postala je prva misionarska baza, iz koje su Savle i Varnava bili upućeni u svet kao misionari. U izveštaju o njihovom odlasku nema ni pomena o žalosti zbog gubitka dvojice velikih propovednika. Evangelizacija celoga sveta počela je s dragovoljnim duhom žrtve. Crkva u Antiohiji smatrala je hrišćane u Jerusalimu "braćom". Učinili su sve da pošalju pomoć "braći koja življahu u Judeji". Dela apostolska 11,29.

Kad su se pojavili problemi, Varnava je znao kako da ih rešava, otvoreno i hrabro, licem u lice, čestito i časno. Nikada nije žrtvovao čestitost za strategiju. Bio je toliko preokupiran svešću o Hristovoj ljubavi, toliko je mnogo govorio o Hristu i radio za Njega, da su "prvo u Antiohiji učenike nazvali hrišćanima". Dela apsetolska 11. 26.

Josija je postao Varnava, a Varnava hrišćanin. Bila je to najlepša nagrada njegovoj hrišćanskoj čestitosti.

SKROMNOST — ČUVAR VRLINE

Skromnost je haljina prave veličine; stvarno veliki ljudi su uvek bili skromni. Skromnost velikih stoji na njima tako prirodno kao odelo skrojeno za njih. Oni su spremni da priznaju slabost svog sopstvenog razumevanja čak i kad ih ceo svet smatra genijalnim. Na odeći skromnosti nema ni vratnih ni grudnih medaljona samouverljivosti i hvalisavosti. Skromnost pripada svima koji ne misle o sebi ni da su visoki ni da su mudri. Skromnost se nikad ne pravi važna. Biblija kaže: "Ne misli sam o sebi da si mudar, boj se Gospoda i uklanjaj se oda zla." Priče Solomunove 3,7.

Skromnost znači potčinjavanje principima Neba. Apostol Jakov je istakao skromnost rečima: "Zato, ljubazna braćo moja, neka bude svaki čovek brz čuti, a spor govoriti." Jakov 1,19. Prava hrišćanska skromnost je retka kao i svaka lepota. S njom se ne mogu uporediti ni najlepši proizvodi ljudske veštine i umetnosti. Ni najbrižljivije negovana spoljašnjost nije dovoljna da zatvori vrata zlovolji, uzrujavanju, gnevljivosti, srdnji i nedoličnom govoru. Kad u srcu stanuje hrišćanska skromnost, onda se ona ogleda u građenju mira. Skromnost nikada ne stavlja svoje mišljenje iznad mišljenja ljudi i žena iskusnijih i kvalifikovanijih da donose sud. Duh takmičenja i želje za isticanjem njima je stran i na njih se odnose ove Hristove reči: "Blago onima koji mir grade, jer će se sinovi Božji nazvati." Matej 5,9.

Skromnost je čuvar svake vrline. Kad je u pitanju devojački obraz, ona se naziva čednošću, a kod mladića pristojnošću. Devičanstvo je sestra skromnosti i čednosti. Skromnost je život u atmosferi neokaljanog greha, u atmosferi nevinosti i neporočnosti.

Prava hrišćanska skromnost odbija čak i najmanji poziv na greh. Čak i običan poljubac u obraz ona odbija sa prezrenjem kao sotoninog izaslanika, ako znači poziv na familijarnost. Nevinost ne znači naivnost. Skromnost, kao nevinost duše, brižljivo i razborito procenjuje, ne samo mesto i vreme, nego i namere. Ona ne može da toleriše ni najmanje ohrabrenje u pravcu slobode u ponašanju i nedozvoljene familijarnosti. Skromnost kroz šarm greha sagledava svu njegovu skrivenu rugobu. Skromnost u ponašanju i jednostavnost u odevanju znači onu pravu hrišćansku atmosferu koja štiti od mnogih opasnosti i padova.

Kad se jednom barijera ženske skromnosti ukloni, onda se ohrabruju taština i želja za spoljašnjim umesto unutrašnjim ukrašavašem. Biblijska skromnost nije slabost nego je, naprotiv, snaga hrišćanskog karaktera. Njoj nije potrebno da privlači pažnju prolaznika niti da od sebe stvara centar uticaja. Filozofija koja traži da naše lično "ja" uvek bude u centru pažnje i uticaja, predstavlja filozofiju koja je Adama i Evu stajala gubitka večnog života. Apostol Petar stavlja spoljašnje ukrašavanje u direktni kontrast sa skromnošću krotkog i mirnog duha u korist ovog poslednjeg: "Vaša lepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina, nego u tajnome čoveku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogoceno." 1. Petrova 3,3.4.

Biblija pravi jasnu razliku između sklonosti ka spoljašnjem ukrašavanju i vrline skromnosti. "Jer se tako nekad ukrašavahu i svete žene", piše apostol Petar. Čednost i pristojnost

znače onu ozbiljnu pobožnost koja čini veru rečitom i delotvornom. Ova skromnost znači da Hristos zauzima tron duše i da su sve sposobnosti uma i srca položene pred njegove noge. Prava skromnost pokazuje drugima put kako da se oblače, ali nikada ne zauzima neljubazan, kritički stav. Skromnost ne gundā, niti komentariše s negodovanjem. Ona ne zauzima stav "svetiji sam od tebe", niti smatra pitanje odevanja centralnim pitanjem istine i vere. Skromnost zna da su časne žene iz prošlosti i sadašnjosti načinile otkriće da je privlačnost ljupkog karaktera lepša od spoljašnjeg ukrašavanja i kindurenja. Prava skromnost ne bi nebeske ukrase duše menjala ni za kakvu hirovitu zemaljsku modu.

Kad je Hristos u centru duše, onda skromnost obuhvata celokupnu ličnost, i u tome je tajna nevidljivog magnetizma hrišćanske vrline. Hrišćanska skromnost se drži lozinke: "Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li drugo što činite, sve na slavu Božju činite," 1. Korinćanima 10,31.

Mladi David je pokazao da je Hristos u njemu ne samo njegova radost i nada, nego i živi centar njegovog života. On je mogao istovremeno da bude i pastir i car na vitlejemskim brežuljcima. Iako je njegovo pomazanje za cara nad Izrailjem bilo izvedeno u tajnosti i nikakva carska kruna nije bila položena na njegovu glavu, Davidova carska skromnost bila je sve što se moglo videti od carskog odličja. Davidova skromnost bila je više plod pamazanja Svetim Duhom negoli carskim uljem. Biblijski izveštaj kaže: "I siđe Duh Gospodnji na Davida i osta na njemu od toga dana." 1. Samuilova 16,13. Kad se rastao sa prorokom Samuilom koji ga je pomazao za cara, mladi David se vratio svojim ovcama i pašnjacima. To se vidi iz teksta Saulove poruke Jeseju, Davidovom ocu: "Pošlji mi Davida, sina svojega, koji je kod ovaca." 1. Samuilova 16,19.

Velika čast koju je David dobio pomazanjem za cara nije nimalo umanjila njegovu pastirsku skromnost. Ali ta skromnost je bila više nego pastirska: ona je bila božanska. Hristov duh iz Starog zaveta ravan je Hristovom duhu iz Novog zaveta. Njegovo delovanje i uticaj uvek su bili isti, kako u Jovanu Krstitelju iz Novog zaveta, tako u Davidu iz Starog zaveta. Kao što je bio ponizan i skroman pre pomazanja, pastiče David je ostao zadovoljan u svojim brdima, gde je i dalje čuvao svoje stado i čekao razvijanje Božjeg plana u određeno vreme i na određeni način. Ceo njegov život od pomazanja do krunisanja odvijao se u znaku pitanja: "Ko sam ja, Gospode Bože, i šta je dom moj te si me doveo do ovde?" 1. Dnevnika 17,16.

Bez obzira na visoku čast i položaj koji je dobio, David je mirno nastavio svoj posao pastira. Sve što se promenilo u njegovom životu, to su bile pesme koje je sada komponovao sa još većim nadahnućem u slavu svoga Stvoritelja. Pred njim su se pružala zelena polja, bogato i divno ukrašene livade i brežuljci kao simboli lepote prave i neizveštačene prirodne skromnosti. Svoje talente je David smatrao dragocenim darovima od Boga. Neznatan u svojim očima, David je razmišljao o savršenstvu svoga Stvoritelja, bogatio svoje znanje i razvijao svoju mudrost. I što je postajao viši pred Bogom, to je u svojoj skromnosti bio sve manji sebi. I David je mogao reći kao Jovan Krstitelj iz Novog zaveta: "On treba da raste, a ja da se umanjujem," Jovan 3,30.

Hristov duh je duh prave skromnosti. Njegov karakter može postati i naš. Zar nije Hristos rekao: "Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe?" Jovan 5,30. Bio je to vrhunac skromnosti Božjeg Sina. Istražujmo njegovu skromnost! Istražujući njenu visinu i dubinu, stići ćemo u dubine večnosti ...

VERAN U MALOME

Vernost kao osobina hrišćanskog karaktera znači izvršavanje i najmanjih dužnosti bez obzira na lične sklonosti i zadovoljstva. Takva vernost znači čvrsto i odlučno držanje principa pred celim svetom; ona se izražava postojanošću u odavanju časti i poštovanja Božjem Zakonu i izvršavanju Božjih namera i planova.

Biti veran hrišćanskim principima znači tako disciplinovati um da se ne koleba između dobra i zla, između onoga što je pravo i što nije. Vernost u karakteru se ne leluja kao trska na vetru; ona čini hrišćanina sličnim kedru livanskom, jer i male dužnosti koje su mu poverene on izvršava tako savesno i verno da izaziva divljenje čak i onih koji nisu na Hristovoj strani. Svojom vernošću principima hrišćanin može podstaći mnoge posmatrače da slave Boga nebeskog!

Vernošću u malim stvarima hrišćanin stiže snagu da bude veran i u velikim. U priči o deset kesa srebra koje je gospodar poverio svojim slugama pre odlaska na put Isus je istakao princip vernosti u malome: "I reče mu (gospodar): Dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio veran, evo ti vlast nad deset gradova ..." "Koji je veran u malom i u mnogom je veran; a ko je neveran u malom i u mnogom je neveran," Luka 19,17; 16,10.

Bog ne gleda toliko na količinu izvršenog posla koliko na vernost kojom se on vrši. Dobri i verni sluga bio je nagrađen za verno vršenje dužnosti, a ne za količinu pribavljenog blaga. Dobri sluga u Hristovoj priči je razumeo svoju dužnost i bio je savestan i veran kako u malim, tako i u krupnim poslovima i dužnostama. Nije oklevao da radi ni onda kad je mislio da ne može mnogo da uradi. Sve što je radio, radio je s voljom i savesno. On je shvatio značaj malih stvari u životu, ne samo u svakodnevnim poslovima, nego i u razvoju karaktera. Nikakav posao koji treba da radimo, nikakva dužnost koja nam je poverena, nisu mali. Različite okolnosti s kojima se svakog dana susrećemo određene su da oprobaju našu vernost principima i osposobe nas za veće dužnosti. Zato je Isus rekao: "Jer vam kažem da će se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema, uzeće se od njega i ono što ima." Luka 19,26.

Vernost u izvršavanju malih dužnosti vrednija je od zlata, zlata ofirskog! U biblijskim vremenima zlato iz Ofira bilo je najčistije i najvrednije. Bez vernosti u malim stvarima niko se ne može popeti na stepen časti u životu. Ali, hrišćanski karakter se ne nasleđuje, plemenite duhovne vrline i moralna visina nisu rezultati slučaja! Hrišćanski karakter se ne može kupiti! On je rezultat istrajnih napora i delo je čitavog života. Bog daje prilike, a uspeh zavisi od toga kako ih mi koristimo.

U svim vekovima Bog je imao svoje heroje, a ima ih i danas, znane i neznane! Božji naročiti blagoslovi počivaju na ljudima od akcije, na mladićima i devojkama koji se ne kolebaju na liniji dužnosti i čija je lozinka: VERNOST HRISTU! Takvi hrišćani svoje planove i volju potčinjavaju Bogu. Pogledajmo mladoga Jasifa kako izlazi iz tamnice u kojoj je ležao dve godine nevino osuđen! Kad je faraon saznao da Josif ima proročki dar tumačenja snova, "tada faraon posla po Josifa i brže ga izvedoše iz tamnice, a on se obrija i preobuče se, te izade pred faraona." 1. Mojsijeva 41,14.

Josifova brada je tada bila prvi put obrijana i kosa potšišana posle dve duge godine nemilosti i tamnovanja. Izveden pred samog egipatskog cara sa reputacijom mudrog tumača snova, Josif je odmah u početku pokazao vrline jednog očeličenog karaktera, vernog dužnostima, bilo u tamnici, bilo na dvoru. "To nije u mojoj vlasti", odgovorio je ponizno kao i uvek, pripisujući sve darove i sposobnosti Gospodu, "Bog će javiti dobro faraonu." 1. Mojsijeva 41,16.

Josifova snaga, mudrost i sposobnosti nisu zavisile od mogućnosti ili okolnosti u kojima se on nalazio. Njegova veličina i nepobedivost nalazila se u vernosti prema Bogu. On se osećao pozvan da se drži Božjih planova u svom životu bez obzira na okolnosti. Smatrao je svojom dužnošću da udovolji Božjim namerama, a posledice takvog svog držanja prepustio je Bogu. Zajedno sa Pavlom, velikim apostolom hrišćanstva, mogao je da kaže: "Jer mi smo Bogu pomagači." 1. Korinćanima 3,9.

Josif je znao da mora uložiti sve svoje sposobnosti u Božji posao, ali da uspeh ne zavisi od njegovih napora, nego od Boga. Josifovo tumačenje faraonovog sna bilo je tako mudro i logično da se u njegovu tačnost nije moglo sumnjati. Josif je učinio svoj deo, a onda je Bog preuzeo izvršenje svog dela. On je uverio faraona da je s Josifom božanska mudrost i da nema nikog u celom Egiptu ko bi bio sposoban da vodi brod nacije u godinama krize i gladi. Činjenica da je Josif bio rob i tuđinac bila je bez značaja u ovom odsudnom času u poređenju s njegovom mudrošću i zdravim rasuđivanjem. "I reče faraon slugama svojim: Možemo li naći čoveka kakav je ovaj, u kojem bi bio Duh Božji?" 1. Mojsijeva 41,38.

U trenucima kad je Josif prelazio iz mraka svoje podzemne tamnice u svetlost raskošnih carskih zlatnih dvorova, on nije hvatao odbleske faraonovog zlata, nego zrake svetlosti koje mu je Nebo slalo. Stajao je veran dužnosti onako kako je naučio pod šatorom svoga oca Jakova u dalekom Hananu. Iako je rano ostao bez očeve brige, znao je da nije nikada bio prepušten samom sebi. Izabrao je put samoodricanja i stalne molitve, i svakog trenutka prihvatao je nebesku svetlost. Tako je njegov karakter dobio obličje nebeskih heroja. Mirno i bez uzbuđenja saslušao je faraonovu odluku: "Kad je tebi Bog javio sve ovo, nema nikoga tako mudra i razumna kao što si ti. Ti ćeš biti nad domom mojim, i sav će ti narod moj usta ljubiti; samo ću ovim prestolom biti veći od tebe." 1. Mojsijeva 41,39.40.

Nikakav carski presto od najčistijeg zlata nije mogao biti vredniji od Josifove vernosti malim dužnostima u Petefrijevoj kući i u egipatskom zatvoru! Josif je ulazio u novu službu kao onaj kome neće trebati da ga kontroliše nadglednik. On je poznavao Hrista u Egiptu kao što će ga kasnije poznavati Mojsije licem k licu. To poznanje dalo mu je zdrave principe vernosti, poštenja i marljivosti, plemenit i nesebičan duh. Josifovo delo krasila je savesnost i vernost gde god se nalazio. Sve što je radio, radio je s jasnim osećanjem obaveze znajući da su Božji nevidljivi svedoci oko njega. Na faraonov zahtev hrabro je preuzeo posao koji mu je poveren i radio ga celim srcem. Zato i uspeh nije izostao. U najkritičnije vreme faraon je mogao s poverenjem da kaže svome narodu: "Idite k Josifu, pa što vam on kaže, ono činite." 1. Mojsijeva 41,55.

Josif je bio jedan od onih dobrih i vernih slugu o kojima je Hristos govorio u svojim pričama. Ni Josifu nagrada nije izostala. Bog se proslavio preko Josifa, a Josif preko Gospoda. Jakov, njegov otac, blagoslovio ga je rečima: "Josif je rodna grana, rodna grana kraj izvora, kojoj se ogranci raširiše svrh zida." 1. Mojsijeva 49,22. Josif je bio samo jedna grana na Hristovom drvetu karaktera. Zar da ne poželimo jedno mesto i za sebe?

ŠTEDLJIVOST, A NE TVRDIČLUK

Štedljivost znači pravilnu upotrebu novca njegovim korišćenjem, a ne tvrdičenjem. Ona se razlikuje od tvrdičluka s jedne strane i rasipništva s druge strane. Hrišćanska definicija štedljivosti nalazi se u Hristovim rečima: "Skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne." Jovan 6,12.

Mnogi mrže štednju smatrajući je cicijaštvom i tesnogrudošću, ali štednja ide uporedo s najvećom darežljivošću. U stvari, bez štedljivosti nema ni prave darežljivosti. Hrišćanska štedljivost znači odricanje od sebe da bi se dalo drugima, a ne odricanje od nekoliko malih zadovoljstava da bi se imalo jedno veliko zadovoljstvo.

Niko ne može biti dobrotvoran i darežljiv bez štedljivosti i samoodricanja. Hrišćanska štedljivost znači pražnjenje srca od ovozemaljskih ambicija i oholosti. Ona znači potpunu predanost srca Bogu da bismo znali kako da se vladamo u svim okolnostima u životu. To znači naučiti raditi, jer koji nisu naučili da rade, ne znaju ni da štede niti da se odriču od sebe.

Štedljivost je hrišćanski princip. Hrišćanin se oseća dužan da štedi da bi imao šta dati za ublaženje patnji bolesnih i stradanja siromašnih. Špedljivost znači takođe pažljivo gledanje na ulaz i izlaz novca. Novac potrošen na nepotrebno je u stvari bačen novac. Štedljivost znači čuvanje svakog dinara, svake pare. Jedna para izgleda kao tričava malenkost ili neozbiljan novac, kao neki otpadak od velike sume, ali to nije tako! Stotinu para iznosi jedan dinar, a pravo upotrebljeni dinar može spasti nečije zdravlje, ljudsku dušu od propasti. Zato treba štedeti paru po paru. Starozavetna objava štednje može se naći u rečima proroka Isaije, preko koga je Bog rekao: "Nije li da prelamaš hleb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću? Kad vidiš gola, da ga odeneš, i da se ne kriješ od svoga tela?" Isaija 58,7.

Štedljivost se najbolje uči od malena. Svako dete treba da nauči kako se vodi knjiga primanja i izdavanja novca koji dobije. To će više vredeti u njegovom karakteru nego znanje kako da rešava zamišljene matematičke probleme! Pravilnu upotrebu novca koju nazivamo štedljivost treba učiti korišćenjem novca, a ne samo njegovim ubacivanjem u štednu kasicu. Bilo da su novac dobili od roditelja ili ga sami zaradili, mladi treba da se nauče kako da biraju i kupuju svoje odelo, knjige i druge domaće i školske potrebe. Pišući dnevni utrošak, naučiće vrednost novca i kako se on pravilno koristi. Ova vežba će ih naučiti da razlikuju štednju od škrtarenja s jedne strane i rasipništva s druge strane. Jedino ako se u životu drže jednostavnosti, samoodricanja i stroge štednje, mogu mladi i stari s pravom da nose ime Hristovih sledbenika i da izvrše delo koje im je Hristos poverio kao svojim predstavnicima: "Idite dakle i naučite sve narode ... učeći ih da sve drže što sam vam zapovedio." Matej 28,19.20.

Svako ko sebe smatra Hristovim sledbenikom treba da shvati vrednost štedljivosti kao principa hrišćanskog karaktera. Vreme za štednju je sada. Svaki hrišćanin treba da shvati važnost Hristovog primera u samoodricanju i štednji. Svako treba da pokaže sposobnost u upotrebi novca. U svakom domu treba da postoji jedna kutija za siromašne i postradale, i da bude uvek pri ruci. Nekome je potreban naš dar. U svetu ima miliona gladnih. Neko će možda reći da on ne može sve

da nahrani. Ali ako počne da gaji hrišćansku vrlinu štedljivosti u svom srcu, on može da nahrani makar jednog gladnog ... "Skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne", rekao je Onaj koji je imao moć da podmiri potrebe gladnih celoga sveta. Iako je raspolagao snagom i silom neizmernog bogatstva u svemiru, ipak je proglasio potrebu štedljivosti, učeći nas životu odricanja i žrtve za druge ...

Ove Hristove značajne reči uče nas da u svakom našem poslu treba da primenimo princip nesebičnosti i štedljivosti. Na zidovima naših kuća umesto skupocenih slika, treba da stoje reči: "Prelamaj hleb svoj gladnome." Na našim vitrinama i ormanima treba da se nađu natpisi: "Kad vidiš gola, da ga odeneš." Možda bi takvi i slični natpisi mogli stajati pored obilja hrane na našim stolovima ... Koliko se samo sredstava baci na stvari koje nisu ništa drugo nego idoli, luksuz i sebična zadovoljstva!

Nije potrebno da ulazimo u pojedinosti kako treba štedeti i gde treba pokazati hrišćansku štedljivost. Oni koji stvarno žele da se vladaju na hrišćanski način, naučiće od Hrista da rade i štede za večnost! Štedljivost podrazumeva pažljivost i tačnost u svemu što radimo. Ovaj princip treba uneti u sve pojedinosti svakodnevnog života i razmišljati kako da se uštedi pri sađenju i graćenju, pri zidanju i bilo kakvom drugom poslu.

Đaci i studenti, umesto da zavise od samoodricanja svojih roditelja, treba da se oslone na sebe kao mladi ljudi i žene. Tako će i oni naučiti da cene novac, da cene vrednost vremena, snage i prilike. To će im pomoći da ne padnu u iskušenje da budu lenji i rasipni. Mladima je za borbu života najpotrebnije da nauče lekcije o štedljivosti, vrednoći, samoodricanju i praktičnim stvarima u životu. Od bitne je važnosti da se princip štedljivosti ugradi u zgradu hrišćanskog karaktera i da svaki hrišćanin shvati da je novcu potrebna i kasa, a ne samo račun i isplati!

Mnoge lepe stvari u izlozima pobučuju maštu ne samo dece nego i odraslih, ali štedljivost nas uči da se čuvamo od ugađanja svojim željama pored izloga u trgovinama. Štedljivost znači odbacivanje svih idola koje obično nazivamo svojim "malim željama" i zadovoljstvima. Ne udovoljavajmo svojoj mašti. Naučimo i decu da se roditeljska ljubav prema njima ne mora izraziti samo zadovoljavanjem njihovih želja za igračkama i razmetanjem skupim stvarima.

Sve što može da se iskoristi u domaćinstvu, treba iskoristiti, a ne baciti. Naravno, za to je potrebna mudrost, stalna pažnja i razmišljanje. Nesposobnost da se štedi na malim stvarima je jedan od razloga što su mnoge porodice u siromaštvu i oskudici ... Rasipna deca biće rasipni ljudi. Kako je dragocen savet Božje Reči o potrebi štedljivosti: "A kad imamo hranu i odeću, ovim da budemo dovoljni." 1. Timotiju 6,8.

Apostol Pavle je svojim životom dokazao da je štedljivost bila sjajna crta njetovog karaktera. Neprekidno je gledao pred sobom Hrista i išao njegovim tragom u samoodricanju i štedljivosti, radinosti i marljivosti. Hrišćanskim crkvama je pisao: "Jer znate blagodat Gospoda našeš Isusa Hrista da, bogat budući, vas radi osiromaši, da se vi njegovim siromaštvom obogatite ... Da u sadašnje vreme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost." 2. Korinćanima 8,9.14.

Štedljivost je prvi korak na putu prave hrišćanske jednakosti u dobru i zlu, u obilju i oskudici, prvi korak na putu samoodricanja po primeru božanskog učitelja Isusa Hrista. Neka njegove zapovedne reči, pune milosti i sažaljenja za ove koji su gladni, nadahnu naša srca da budemo štedljivi da bismo mogli biti darežljivi: "Skupite komade što pretekoše, da ništa ne propadne."

KORAK PO KORAK DO STALNOSTI

Biblija je moćno oruđe za preobražaj karaktera, promenu ljudske prirode, obnovu misli i osećanja prema slici Božjeg karaktera, u licu čoveka Isusa Hrista. Prepušten sebi ili sebi sličnima, čovek ne može da promeni svoje navike kao što leopard ne može da promeni svoje šareno krzno. Čovek ne može sam sebe da izmeni, ali može da odluči da izmeni svoj karakter. On može da odluči da živi Hristovim životom i da Hristov karakter postane njegov karakter. Pozitivna promena u karakteru može da nastupi jedino kad ljudsko srce dođe pod Božju zaštitu i delovanje njegovog Svetog Duha. O natprirodnoj sili Biblije kao Božje reči koja menja ljudski karakter, Isus je rekao: "Posveti ih istinom svojom. Reč je Tvoja istina." Jovan 17,17.

Religija koja dolazi od Boga je jedina religija koja vodi Bogu. Promena srca i obnavljanje uma dolazi jedino posredstvom Božje Reči i delovanjem Božjeg Duha. O Duhu Svetom kao jedinom posredniku preobražaja nečistih misli u čiste, mržnje u ljubav, žalosti u radost i nestalnosti u stalnost karaktera, apostol Pavle govori ovim nadahnutim rečima: "Mi pak svi koji otkrivenim licem gledamo slavu Gospodnju, **PREOBRAŽAVAMO** se u to isto obličje iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha." 2. Korinćanima 3,18.

Karakter se ne može preobraziti prostim čitanjem dobrih knjiga. Knjiško znanje ne može ojačati um i srce, niti nas može učiniti boljim ljudima i ženama. Stručno znanje, iako važno za uspeh u životu, ne može da savlada nasleđene i stečene loše crte karaktera. Čvrstina karaktera, stalnost i nepokolebljivost su isto tako neophodne crte hrišćanskog karaktera kao i blagost, strpljenje i poučljivost. U pravom hrišćanskom karakteru mora da postoji čvrstina namera. Planovi moraju da imaju određenu formu i tvrdoću. Hrišćanin naziva čvrstinu karaktera moralnom kičmom; nepopustljivost kojoj se ne može laskati, koja se ne može podmititi i uplašiti.

U svojoj priči o sejaču i semenu, Hristos je nestalnost ljudskog srca uporedio sa "kamenitim mestom", gde seme Božje reči brzo iznikne, ali kad dođe pripeka, ono brzo povene i osuši se. Kamenito mesto su srca onih ljudi i žena koji se u svom hrišćanskom životu oslanjaju na sebe, a ne na Hrista. Bez veze sa Hristom, duša "nema korena u sebi" (Matej 13,5,21). Oslanjanje na sopstvenu pravdu, lična dobra dela i dobre želje bez jedinstva sa Hristom znači pokušaj korena biljke da raste na kamenitom mestu umesto na zemlji. Svaki takav pokušaj u prirodi osuđen je na neuspeh! Čovek ne može imati korena u sebi ako ne raste na Hristu i njegovoj Reči.

Mnogi koji su s radošću primili prve reči Hristove nauke, mislili su da je to put kojim će izbeći životne nevolje, a ne greh i ropstvo grehu. Oni su se radovali samo kratko vreme, jer su bili uvereni da će ih religija osloboditi teškoća i borbe. I dok je život tekao glatko, oni su izgledali kao nepokolebljivi hrišćani. Ali kad su došle žestoke probe i iskušenja, oni nisu mogli da podnesu sramotu zbog Hristovog imena. Kad im je Reč Božja ukazala na neki omiljeni greh ili zatražila da se odreknu sebe, oni su to odbili. Izgledalo im je da sve to i suviše skupo staje. Gledajući u sadašnje samoodricanje, oni su izgubili iz vida večnu budućnost. Religija, međutim, koja ništa ne staje, ništa i ne vredi! Napuštajući Isusa, kao nekad mnogi njegovi učenici u Kapernaumu, i oni govore odlazeći na stari, široki put: "Ovo je tvrda beseda! Ko je može slušati?" Jovan 6,60.

Sam Isus je svoj put nazvao uzanim putem, putem samoodricanja. Nestalnost u karakteru ne može podneti teškoće i kamenje na putu. Bez korena u Hristu hrišćanin nema nerava, nema istrajnosti duše i čvrstinu duha da očisti put i ukloni prepreke. U hrišćanskoj istoriji, na njenim herojskim stranicama pisanim krvlju i perom Hristovih apostola, nalazi se i ime Varnavinog rođaka Marka. Marko bi mogao da nam kaže o tome kako se od nestalnog, kolebljivog i mekog hrišćanina postaje čvrst, stalan i istrajan.

Markova majka bila je hrišćanka i njen dom u Jerusalimu bio je jedno vreme utočište i apostolu Pavlu. Za vreme jednog takvog zadržavanja u njenom domu, Varnava i Pavle odlučili su da njenog sina Marka povedu sa sobom na evanđeosko putovanje. Marko se takođe zvao i Jovan. O početku njihovog puta Luka piše: "A Varnava i Savle predavši pomoć vratiše se iz Jerusalima u Antiohiju, uzevši sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko." Dela apostolska 12,25.

Putovanje je bilo naporno, skopčano sa mnogim teškoćama, lišavanjem i oskudicom. Propovedanju evanđelja suprotstavljao se sotona svojim neprijateljstvom ponekad u najžešćoj formi. Ponekad su neprijatelji Božje istine bili obrazovani ljudi, a ponakad sirovi i bez ikakvog obrazovanja, ali ispunjeni sotonskim duhom, kao na primer Elima vračar u Pafu. Sve je to za mladog i neiskusnog Marka bilo novo i nepredviđeno, preopterećeno pretnjama, zastrašivanjem i teškoćama. U njegovom karakteru otkrile su se pukotine: nestalnost vere i kolebanje u vršenju dužnosti. Činjenica da se ljudi nazivaju vernicima još nije dokaz da su hrišćani. Često i sami ne znaju za nedostatke u svome karakteru sve dok ne dođu nevolje, sve dok ne pripeče sunce i oni ne osećaju da im nedostaje čvrstine i stalnosti na uzanom putu. Tako je bilo i sa Jovanom Markom. Kad su Varnava i Savle stigli iz Perge u Antiohiju Pisidijsku, Luka izveštava: "A Jovan se odvojio od njih i vratio se u Jerusalim." Dela apostolska 13,13.

Pritisnut strahom i obeshrabrenjem, Marko se pokolebao u svojoj nameri da se celim srcem posveti delu evanđelja. Nenaviknut na teškoće, postao je malodušan pred licem opasnosti i težine puta. Pod povoljnim okolnostima on je radio s uspehom, ali sada, usred sukoba i opasnosti koje često prate pionirski rad, on nije mogao da podnese stradanja kao dobar vojnik Isusa Hrista. Trebalo je tek da uči da se suočava sa opasnošću i progonstvom i da odoli s potrebnom čvrstinom i stalnošću. Kako su opasnosti postajale sve veće Marko je imao sve manje hrabrosti i najzad je odustao. Za trenutak je zaboravio na Hristove reči; "U svetu ćete imati nevolju, ali ne bojte se, jer ja nadvladam svet." Jovan 16,33.

Pa ipak, Varnava je pored nedostatka čvrstine video u Marku druge karakterne crte koje su ga mogle učiniti korisnim Hristovim poslanikom. Mi ne znamo koliko je Varnava, posle Markovog odlaska, uputio molitavu Bogu za Marka i koje je sve lične napore uložio, ali znamo da je njegovo poverenje u Marka bilo bogato nagrađeno. U kasnijim godinama Marko se bezrezervno predao Gospodu i vratio na rad. Pod Božjim blagoslovom i Varnavinim vodstvom Marko je savladao svoju nekadašnju slabost i kolebljivost i postao nepokolebljiv i vredan radnik na obraćenju neznabožaca.

A kada je apostol Pavle ponovo sreo Marka, bio je gotov ne samo da ga primi kao saradnika nego ga i preporučuje crkvi u Kolosu, a Timotiju kaže: "Marka uzmi i dovedi ga sobom jer mi je dobar za službu." 2. Timotiju 4,11. Zar nas primer Marka ne ohrabruje? Slabost i neodlučnost u karakteru mogu da se savladaju i mi možemo steći uz Hristovu pomoć, korak po korak, čvrstinu karaktera, postojanost namera i uspeh uprkos teškoćama!

NAČELO OZBILJNOSTI

Ozbiljnost je brižljivo čuvanje svoga srca od nesvetih misli i grešnih strasti, odbacivanje svega što naša savest osuđuje. Ozbiljnost znači i stalnost u molitvi duše čije su misli neprestano upravljene gore, a osećanja usredsređena na Boga. Ozbiljnost je trajno razmišljanje o Božjoj veličini, o njegovoj milosti i plemenitosti sve dotle dok njegova ljubav i dobrota ne osvoje naše srce. Takvo čuvanje srca dolazi na prvo mesto, onako kako kaže Biblija: "Svrh svega što se čuva, čuvaj srce svoje, jer iz njega izlazi život." Priče Solomunove 4,23.

Ozbiljnost je od bitne važnosti za razvijanje hrišćanskog karaktera i rastenja onako kao što je Hristos rastao u svom detinjstvu i mladosti: "U premudrosti i u rastu i u milosti i kod Boga i kod ljudi." Luka 2,52. Ozbiljnost podrazumeva naš pristanak da odbacimo sve ono što obesvećuje našu dušu i da dopustimo sili Hristovog Duha da nas očisti. Biti ozbiljan u hrišćanskom smislu znači imati lice svetlog pogleda i prijaznosti, slično Hristovom. Ozbiljnost hrišćanskog pogleda na svet znači biti u svetu, ali se ne prilagođavati svetu. Naprotiv, kaže apostol Pavle, "nego se promenite obnovljenjem uma svoga, da biste mogli kušati koja je dobra i ugodna i savršena volja Božja". Rimljanima 12,2.

Hrišćanska ozbiljnost ne znači pasivno posmatranje potreba naših bližnjih, nego budnost i aktivnost da im se objavi istina o Božjem karakteru. Ozbiljnost takođe znači lično usavršavanje za koristan rad. Ona se ogleda u biranim rečima i uravnoteženom glasu. Njene reči su strpljive, ljubazne, bez traga od razdražljivosti i zlovolje. U srcu ispunjenom ozbiljnošću nalazi se Hristos kao nada slave, ali ne povremeno, nego stalno. Razvijanje hrišćanske ozbiljnosti dovodi do odlučne promene u ponašanju, kako u rečima tako i u delima, pre svega u domu, a onda i na svakom drugom mestu.

Kako je moguće steći ozbiljnost? Kako promeniti svoju neozbiljnu prirodu koja se tako lako prilagođava životu sveta? Jedino Bog može promeniti ljudski um i misli. On je stvorio um i On zna sve neobjašnjive puteve njegovog funkcionisanja. Ovaj preobražaj postiže se gledanjem u Hrista, ali to gledanje nije obično posmatranje. Ono znači disciplinovanost uma da razmišlja o Hristovim rečima i delima ne upadajući u površnost i ne zanemarujući svoje dužnosti. To posmatranje znači sticanje mudrosti najmarljivijim intelektualnim naporima. Ozbiljan hrišćanin je i mudar i jak upravo zbog toga što duboko zahvata u neiscrpno vrelo Hristovog božanskog karaktera i nauke. Biblija kaže: "Mudar je čovek jak, i razuman je čovek silan snagom." Priče Solomunove 24,5.

Jedan od sjajnih primera hrišćanske ozbiljnosti svetli nam u licu Timotija, mladog saradnika apostola Pavla. Njegov otac je bio Grk, a majka Jevrejka. Njegova vera je bila ozbiljna, njegovo istraživanje Svetog pisma duboko. Sa apostolom Pavlom sreo se u Listri i bio je svedok njegovog stradanja. Njegova majka i baka bile su hrišćanke i on je od detinjstva poznao sveta Pisma. Apostol Pavle je ovim rečima priznao tom mladom čoveku hrišćansku ozbiljnost u sticanju znanja o Božjoj istini: "I budući da iz malena znaš Sveta Pisma, koja te mogu umudriti na spasenje u Hrista Isusa." 2. Timotiju 3,15.

Ne samo da je mladi Timotije imao teorijsko znanje biblijskih istina nego su one bile pravilo njegovog života. Duhovne pouke koje je nalazio u njima formirale su plemenitost njegovog izražavanja. On je ostao neokaljan gresima svoje okoline. Apostol Pavle je video u Timotiju dubinu vernosti, čvrstinu u odlukama i privrženost pravdi, i uzeo ga za svog druga u propovedanju evanđelja. Iako je Timotije bio mladić kad ga je Bog izabrao da bude učitelj, božanski principi bili su tako nepokolebljivo utkani u njegov karakter da je bio spreman da postane pomoćnik jednog od najvećih učitelja sveta, apostola Pavla.

Pavle je voleo Timotija, jer je Timotije bio ozbiljan u svojoj ljubavi prema Bogu. Utisci koje je stekao proučavajući Božju Reč na krilu svoje majke i bake bili su mu neprestano na umu. Apostol Pavle ga je mogao s radošću nazvati "pravim sinom u veri" (1. Timotiju 1,2). Njegov um je bio posvećen punom ozbiljnošću, ne samo istraživanju Pisma, nego i praktičnom radu uz apostola Pavla.

Timotijeva ozbiljnost ogledala se takođe u neprestanom traženju Pavlovih saveta i uputstava. On se nije dao voditi svojim osećanjima; pokazivao je razboritost pitajući na svakom svom koraku: "Da li je to put Gospodnji?" Sveti Duh je bio izvor njegove snage i uobličavao je i ukrašavao njegov karakter kao hram u kojem stanuje Bog.

Kako je Timotije tako rano u svom životu stekao vrlinu hrišćanske ozbiljnosti? Ne samo da je studirao Božju Reč, nego ju je odmah i primenjivao u svakodnevnom životu. U Bibliji nema izveštaja o nekoj njegovoj posebnoj obdarenosti. Pa ipak, njegov karakter pokazao se u radu čiji su rezultati bili vidljivi i trajni. Njegovo poznavanje Boga bilo je duboko, jasno i veliko. Sve svoje energije i sposobnosti ubacivao je u neprekidnu borbu za delo Isusa Hrista. Iako je bio mlad, izvršavao je svoje dužnosti sa hrišćanskom krotošću i ozbiljnošću. Timotije je delio sa ostarelim apostolom sve napore i stradanja. Njihovo prijateljstvo je raslo sve više i postajalo sve dublje. Nije onda čudo što je u rimskom zatvoru umorni borac evanđelja čeznuo za Timotijevim prisustvom. Svoje poslednje pismo Pavle je napisao upravo svome sinu u veri Timotiju. Bilo je to najviše priznanje njegovoj hrišćanskoj ozbiljnosti.

Svoje pismo Timotiju Pavle je počeo pozdravom: "Timotiju, ljubaznom sinu, blagodat, milost, mir od Boga Oca i Hrista Isusa Gospoda našega. Zahvaljujem Bogu kome služim od praroditelja čistom savesti, što bez prestanka imam spomen na tebe u molitvama svojim dan i noć, želeći da te vidim ..." 2. Timotiju 1,2-4.

Pavle je počeo i završio svoje pismo Timotiju puneći ga očinskim savetima, uputstvima, ohrabrenjima. Spremajući Timotija za svoga naslednika, on nijednog trenutka nije sumnjao u njegovu spremnost da strada "s evanđeljem Hristovim po sili Boga". 2. Timotiju 1,8. Timotijevu ozbiljnost Pavle naziva "treznošću": "A ti budi trezan u svačemu, trpi zlo, učini delo evanđeliste, službu svoju svrši." 2. Timotiju 4,5.

Timotijeva ozbiljnost je, prirodno, podrazumevala potpuno predanje službi Bogu i bližnjima. Njegova sveta ozbiljnost je bila kao ruka podignuta prema Hristu, koja kao da govori: "Gle, Jagnje Božje koje uze na se grehe sveta." Jovan 1,29. Nije li ta ozbiljnost vredna da je i mi pokažemo u svom životu?

NESEBIČNOST — REČ IZ SVEMIRA

Iako reč "nesebičnost" danas zvuči kao strana reč u rečniku većine naših savremenika, ipak se ona u Bibliji nalazi kao zakon neba i jedan od glavnih principa Hristovog carstva milosti. Štaviše, od njene prve do poslednje stranice pažljivom čitaocu postaje jasno da je sotona ne samo mrzi kao reč i princip Božjeg carstva, nego da on odriče i samo njeno postojanje! Ako Bibliju posmatramo iz ugla sukoba između Hrista i sotone, onda odmah od početka vidimo da se sotona trudio da dokaže da je Hristov princip akcije sebičnost. Ne samo da je dokazivao da je Bog sebičan nego je na isti način opadao i sve one koji služe Bogu. U Knjizi o Jovu, jednoj od najstarijih knjiga Biblije ako ne i najstarijoj, ova sotonina optužba bila je odmeravana ...

O nesebičnom životu tog velikana vere sam Bog je rekao sotonu: "Jesi li video slugu moga Jova? Nema onakoga čoveka na Zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla." O Jovu 1,8.

Izgleda da je sotona imao već gotov odgovor kad je na toj otvorenoj svemirskoj raspri o Jovu podrugljivo dobacio samom Bogu: "Eda li se uzalud Jov boji Boga? Nisi li ga ti ogradio i kuću njegovu i sve što ima svuda unaokolo? Delo ruku njegovih blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na Zemlji. Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, psovaće te u oči." O Jovu 1,9-11.

Svoju optužbu o Jovovoj koristoljubivoj sebičnosti sotona je nastavio da dokazuje kroz usta jednog od tobožnjih Jovovih prijatelja, koji su se okupili oko bolesnog Jova. Elifas Temanac nije bio ništa druto nego sotonin glasnagovornik kad je u lice rekao Jovu: "Nije li zloća tvoja velika, i nepravdama tvojim ima li kraja? Jer si uzimao zaloge od braće svoje ni za što i svlačio si haljine s golih. Umornoga nisi napojio vode, i gladnome nisi dao hleba ... Udovice si otpuštao prazne, i mišice sirotama potirao si." O Jovu 22,5-9.

U stvari, sotona je optužio Boga da blagosilja jednog sebičnog čovaka, i nije bilo drugog načina da se pobije ova optužba o sebičnosti Boga i njegovih slugu nego da se Jov stavi na probu. Bog je dozvolio sotonu da Jova liši svega što ima pa čak i zdravlja rečima: "Evo, sve što ima neka je u tvojoj ruci; samo na njega ne diži ruke svoje." O Jovu 1,12.

Zapanjuje brzina i temeljitost kojom je sotona kao vihor opustošio ne samo Jovovo imanje nego i uništio njegove sinove i kćeri. Na kraju je sotona udario Jova "zlim prištem od pete do temena", ali je Jov i tada ostao veran Bogu i svojoj nesebičnosti. Rekao je: "Dobro smo primali od Boga, a zla zar nećemo primati?" O Jovu 2,7.10. Ove reči svedoče da se Jov i dalje uzdao u Boga premda nije mogao da razume zašto mora da strada. Na izgled zaboravljen i od Neba i od Zemlje, Jov je ipak izrazio svoje poverenje u Božju milost i pravdu rečima veličanstvene vere: "Gle, da me i ubije, opet ću se uzdati u nj ... i On će mi biti spasenje." O Jovu 13,15.16.

Cela Knjiga o Jovu predstavlja svedočanstvo odbrane i Boga i čoveka od sotonine optužbe da su Bog i njegov sluga sebični. Jovova tvrdnja o svojoj nesebičnosti: "Kad me okuša, izići ću kao zlato" (O Jovu 23,10), pokazala se kao tačna. Pošto je odoleo svim kušanjima i strpljivom istrajnošću opravdao ne samo svoj, nego i Božji karakter, Biblija izveštava da "Gospod

povrati što beše uzeto Jovu ... i umnoži Gospod Jovu dvojinom sve što beše imao ... i Gospod blagoslovi posledak Jovov više nego početak ... I posle požive Jov sto i četrdeset godina, i umre Jov star i sit života". O Jovu 42,10-17.

Dajući sve što je imao na oltar nerazumljivim probama strpljenja, nesebičnosti i vere, Jov je dobio svedočanstvo Neba da "uza sve to ne sagreši Jov, niti reče bezumlja za Boga". O Jovu 1,22. Tako je njegov život postao jedna od prvih ilustracija Hristove nesebičnosti i trpljenja, kojima je pobio sotonine optužbe o Božjoj sebičnosti. Jov je bio jedan od prvih starozavetnih hrišćana koji su pokazivali Hristovu nesebičnost u svakodnevnom životu. Ako je Jov bio jedan od dalekih preteča Hristove nesebičnosti, Jovan Krstitelj je bio poslednji i, po samim Hristovim rečima, najveći u svojoj nesebičnosti u predvečerje Hristovog stradanja i slave.

Svojom pojavom kao Hristov preteča, Jovan Krstitelj je uzbunio celu jevrejsku naciju. Njegov glas koji je odjekivao zemljom dolazeći iz pustinje, podsećao je na grmljavinu pred dolazak obilnih kiša posle dugotrajne suše. Kuda god se kretao, iz mesta u mesto, sledilo ga je veliko mnoštvo ljudi svih klasa i zanimanja. Kao simbol čišćenja od greha, Jovan je krštavao na Jordanu, ne samo carinike i ribare, seljake i vojnike, nego i same sveštenike i knezove. Mnogi su u njemu gledali samog Mesiju. Ali kad se Hristos pojavio, sve se promenilo na Jovanovu štetu. Mnoštvo je pošlo za Isusom okrećući leđa Jovanu Krstitelju. Bio je to odlučujući trenutak za iskušavanje Jovanovog karaktera. Video je kako postaje sve manji u očima čak i svojih najvernijih učenika. Kad su ga s prizvukom ljubomore izvestili da Onaj o kome je on sam svedočio — Isus — "kršćava i svi idu k njemu" (Jovan 3,26), u Jovanovom tkanju hrišćanskog karaktera zablistala je zlatna žica nesebičnosti koja svetli i svetleće vekovima. Jovan je odgovorio: "On treba da raste, a ja da se umanjujem." Jovan 3,30.

Ali to ni izdaleka nije bilo sve što je oglasilo slovo Evandjelja o Jovanu Krstitelju! Ne samo da se radovao što je Hristova popularnost rasla na račun njegove, nego je životodavni vazduh pustinje i drage slobode zamenio memlom i rešetkama Irodove tamnice. Bez ikakvog izgleda na neku vojničku paradu i akciju izvaljivanja tamničkih vrata vojnika pod Hristovom komandom, Jovan je polako kopneo, ali nije odustao od svoje vere u Hrista kao Mesiju. Sam u tamnici, Jovan je prihvatio istinu evandjelja o Hristovom carstvu milosti i slave: ići za Hristom putem nesebičnosti i žrtve i nalaziti sreću i radost u nesebičnoj službi. Iako je bio zatvoren u tamnici, Jovan Krstitelj nije bio zatvoren u sebe. Trpljenje i nesebičnost dalo je pečat njegovim rečima i delima. On nije sebe činio centrom uticaja. On se povinovao božanskom zakonu da niko ne treba "da živi sebi" (Rimljanima 14,7).

Jov, Jovan Krstitelj i mnogi drugi heroji biblijske istorije govorili su kao Isus: "Ja ne tražim slave svoje." Jovan 8,50. Iz Hrista je govorila Božja ljubav glasom nesebičnosti, jer Ljubav "ne traži svoje" (1. Korinćanima 13,5). Zakon nesebičnosti je zakon velikog kruga sreće i života, koji polazi od nebeskog Oca i izliva se preko Sina na sva bića u svemiru. U ime te sreće i života ljudske porodice Biblija nam daje i lek protiv sebičnosti: "Nije li da prelamaš hleb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću? Kad vidiš gola, da ga odeneš ... Tada će sinuti videlo tvoje kao zora i zdravlje će tvoje brzo procvasti ..." Isaija 58,7.8.

NAGRAĐENA ZAHVALNOST

Zahvalnost je miris cveća upućen nebu, osmeh deteta majci i priznanje Bogu za sve što imamo i što jesmo. Car David je zahvalio Bogu rečima: "Tvoje je, Gospode, veličanstvo i sila i slava i večnost i čast, i sve što je na nebu i na Zemlji; Tvoje je, Gospode, carstvo, i Ti si uzvišen svrh svega poglavar; bogatstvo i slava od Tebe je ... jer je od Tebe sve, i iz Tvojih ruku primivši dasmo Ti." 1. Dnevnika 29,11-14.

Bila je to careva zahvalnost za narod "što dragovoljno prilagahu, jer prilagahu celim srcem Gospodu; i car se David radovaše veoma" (29,9). Dajući nam, Bog nas osposobljava da dajemo. Čineći nam dobro, Bog nam omogućuje da i mi činimo dobro. Bog očekuje zahvalnost kao što majka očekuje osmeh priznanja od svog ljubljenog čeda. Neizmerna sila života nalazi se u zahvalnosti. "A koji blagoslov seje, blagoslov će i požneti", objavio je apostol Pavle hrišćanima u Korintu, "jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje." 2. Korinćanima 9,6.7.

Zahvalno srce je "veselo srce", i zahvalnost je "izvrstan lek". Priče Solomunove 17,22. Ne samo što leči nego i održava zdravlje, prožeto radošću. Ozdravljenje cara Jezekije bilo je povod za jednu od najlepših starozavetnih pesama u slavu Bogu. Car je pevao uz harfu: "Gospode, za Tebe živeće srce moje i živeće moj duh ... Ti si spasao dušu moju od jame uništenja, za leđa si bacio sve moje grehe ... I mi ćemo pevati uz harfe sve dane svojega života pred Hramom Gospodnjim." Isaija 38,16-20.

Zahvalnost je tako sveta dužnost da je prvi hrišćani iz vremena apostola nisu smeli prepustiti slučaju. Svoju zahvalnost Bogu izražavali su redovnim darovima u novcu i namirnicama u korist svoje siromašne braće u Jerusalimu. Prema savetu apostola Pavla, "svaki prvi dan nedelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad doćem". 1. Korinćanima 16,2. "Svaki po volji svoga srca", dodao je apostol u sledećoj poslanici istoj crkvi, jer su darovi zahvalnosti uvek srazmerni veličini Božje dobrote prema nama.

Priča o Mariji Magdaleni je priča o klonulom cvetu iz Magdale koji se oporavio zahvaljujući Hristovoj božanskoj milosti i praštanju. Njena zahvalnost postala je sila njenog novog života. Zahvalnost je preobrazila njen karakter. Cvet njene duše bio je neprekidno otvoren zahvaljivanjem, a najlepše je zamirisao u kući fariseja Simona. Kad je čula da se Isus nalazi kod njega na večeri, odmah je pošla tamo. Nikada zahvalnost nije dobila lepši izraz nego tada.

Istoričar Luka kaže u svom Evandjelju: "I gle, žena u gradu koja beše grešnica doznajući da je Isus za trpezom u kući farisejevoj, donese sklenicu mira." Luka 7,37. Jednom udaren pečat greha na Marijinom imenu teško se skidao. Za uobičajeni način ljudskog mišljenja grešnica koja više ne greši je samo "bivša grešnica", ali Isus nije mislio samo kao čovek, nego i kao Bog. Za njega je svaki bivši grešnik novoroćeno dete Božje. On je čak jednom fariseju rekao u oči da mu se "valja nanovo roditi". Luka nije hteo da spomene Marijino ime, ali je od drugih čitav svet saznao za Marijino delo zahvalnosti i novorođenja.

Isus je sedeo za trpezom. Sedeo je između Simona, koga je izlečio od gube, i Lazara, koga je vaskrsao iz mrtvih. Jelo se u poluležećem stavu. Tako je Marija mogla da priđe Hristu, "i stavši

sastrag kod nogu njegovih plakaše, i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje glave otiraše, i celivaše noge njegove, i mazaše mirom". Luka 7,38. Marija je razbila svoju flašicu skupocenog mirisnog ulja i izlila na Isusove noge.

Bio je to prizor dostojan da bude ovekovečen na platnima najvećih slikara i umetnika sveta, ali je Simonu bilo do krajnosti neugodno. Svi su primetili da se nešto neobično događa. Simonovo lice je dobilo naročiti izraz. On je imao svoje mišljenje o Mariji. Znao je pravi razlog njenog odlaska iz Vitanije njenoj tetki u Magdalu. Znao je da je za njega najbolje da čuti, ali je u svom srcu prezrivo govorio ne samo o Mariji nego i o Hristu: "Da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotiče: jer je grešnica." Luka 7,39.

Isus je, naravno, znao šta se događa u Simonovoj glavi dok je mrko gledao u Mariju. Isus je osetio Simonovo nezadovoljstvo i prema sebi. Obratio mu se pitanjem: "Simone! Imam ti nešto kazati." Luka 7,40. Bio je to blagi uvod u veličanstvenu odbranu zahvalnosti.

"Učitelju, kaži!" — odgovorio je Simon sa slabo prikrivenom ironijom. "Kaži što imaš da kažeš, reci što pre, otrpeću tvoju propoved jednom za svagda", mislio je razočarani Simon. On je pozvao Hrista više iz radoznalosti nego iz zahvalnosti, i sad je smatrao da zna da Isus ne može biti Mesija.

Isus je ispričao kratku priču o dvojici dužnika. Obojica su bili dužni istom čoveku, ali je razlika bila u veličini duga. Jedan je dugovao pet stotina srebrnjaka, a drugi deset puta manje, samo pedeset. Zajmodavac je bio dobre volje i pošto obojica nisu imali da vrate, oprostio je obojici. "Sad", rekao je Isus, gledajući ljubazno u Simona, "kaži koji će ga od njih dvojice većma ljubiti?" Luka 7,42.

Simon je mislio o naivnom svršetku priče kad je ravnodušno odgovorio: "Mislim onaj kome najviše pokloni." Luka 7,43. Ali kraj priče bio je tek početak.

"Imaš pravo", dočekao je Isus i odmah nastavio: "Simone, vidiš li ovu ženu? A sad pogledaj sebe. Došao sam u tvoju kuću kao gost na večeru. Ti mi nisi spremio sud da operem svoje noge. Uskratio si uobičajenu pažnju da uljem pomažeš glavu gosta koga poštuješ. Jednostavno si želeo da utvrdiš jesam li ja Mesija ili nisam. I sad si zaključio da nisam."

"Pogledaj ponovo ovu ženu. Umesto vodom, suzama je oprala moje noge. Umesto uljem, izlila je na moju glavu skupoceni miris. Ti si propustio da me zagrliš, a ona je svojim poljupcima osušila moje noge." Marija nije pokušavala da objasni svoj postupak. Ona je znala da ju je Isus razumeo. Bila mu je zahvalna, i Isus je to shvatio. Ona mu je dugovala svoj život.

"Sad, Simone, šta imaš ti da kažeš? A ja ti kažem: veliku je ljubav imala, zato su joj mnogi gresi oprosteni." Simon je shvatio da je u Isusovoj priči on upoređen s Marijom. U njenom padu on je odigrao svoju nečasnu ulogu, ali je za sebe i svoj deo krivice našao opravdanje. Isus mu je pomagao ljubazno, ali ipak direktno, da vidi svoje pravo stanje. Zatim je dodao: "Kome se malo oprašta ima malu ljubav." Luka 7,47.

Marijina zahvalnost je ovekovečena kao ključ života, posvećenosti, poniznosti i trpljenja. Cvet iz Magdale narastao je u jedno od "mirisnih drveta Božjih", a Simon je postao veran i poslušnik Hristov učenik.

POSTOJANOST U ODBRANI ISTINE

Skoro svaki od prvih hrišćanskih apostola daje po neke elemente hrišćanskog karaktera. Za apostola Petra hrišćanski karakter predstavlja "deo u Božjoj prirodi" (2. Petrova 1,4). On nabraja neke vrline hrišćanskog karaktera spojene sa verom i savetuje: "Zbog toga uložite svu revnost da sa svojom verom spojite poštenje, s poštenjem znanje, sa znanjem uzdržljivost, s uzdržljivošću postojanost, s postojanošću pobožnost, s pobožnošću bratsku ljubav, s bratskom ljubavi ljubav uopšte ... Kome ove kreposti nedostaju, on je slep, kratkovidan; zaboravio je da je očišćen od svojih prošlih greha." 2. Petrova 1,5-9.

O neophodnosti ozbiljnih napora u sticanju hrišćanskih vrlina apostol Petar dalje savetuje: "Zato, braćo, to ozbiljnije nastojte da u vlastitu korist učvrstite svoj poziv i izbor! ... Tako će vam se, naime, pružiti sve što je potrebno za ulazak u večno kraljevstvo našega Gospoda, Spasitelja Isusa Hrista." 2. Petrova 1,10.11.

Hrišćanski karakter za Jakova, prvog starešine jerusalimske crkve, predstavlja nebesku mudrost ili, kako je on naziva, "mudrost koja dolazi odozgo". Slično apostolu Petru, i Jakov nabraja neke crte hrišćanskog karaktera rečima: "A mudrost koja dolazi odozgo jest pre svega čista, zatim mirotvorna, blaga, dobrohotna, puna milosrđa i dobrih plodova, postojana i iskrena." Jakov 3,17. Cela Biblija predstavlja nebesku vagu za uravnotežavanje srca i uma, reči i dela. Upravljanje mislima, rečima i delima u pravilnom smeru, u pravo vreme, rezultat je biblijskog vaspitanja. Od tog zadatka nema važnijeg. Mladi imaju potpuno pravo kad osećaju da moraju postići najviši razvitak svojih duhovnih sila.

Zanimljivo je da je i u Petrovom i u Jakovljevom nabranju vrлина hrišćanskog karaktera pored ostalih, ne manje važnih, istaknuta postojanost. U vreme apostola i prve hrišćanske Crkve postojanost je bila više nego neophodna crta karaktera. Po apostolu Petru postojanost je zlatnim lancem srca i uma povezana sa znanjem. Znanje koje spominje apostol Petar predstavlja nešto daleko više od znanja iz knjiga. To je znanje koje jača razum i učvršćuje osećanja, ono znači obrazovanje srca koje upravlja pogled u večnost. Od samog svog početka, hrišćansko oblikovanje karaktera predstavljalo je nauku dublju, širu i višu od svake druge. Hrišćanstvo je polazilo putevima koji nisu u slozi sa ljudskim prirodnim sklonostima. Ono je videlo da se nasleđene i stečene težnje prema zlu moraju savladati. Njegovim prvim učiteljima vere i morala bilo je jasno da se um treba obnoviti, disciplinovati, obrazovati; da se srca moraju vaspitati da budu nepokolebljiva, čvrsta, stalna i postojana verom u Isusa Hrista. Ali hrišćansku postojanost ne ističu samo apostoli i hrišćansko učenje Novoga zaveta. Još je vekovima pre njih rečeno u Knjizi o Jovu (11,15): "Tada ćeš podignuti lice svoje bez mane, i stajaćeš tvrdo i nećeš se bojati."

U svim vekovima biblijske istorije Bog je imao istaknute svedoke koji su se neustrašivo izlagali poruzi i progonstvu braneći istinu. Josif je bio omrznut i prodat zbog svog poštenja i vernosti. David je bio gonjen kao divlja zver. Danilo je bio bačen u jamu s lavovima zbog svoje nepokolebljive čvrstine i vernosti načelima Neba. Jov je izgubio bogatstvo i zdravlje tako da je postao mrzak svojim prijateljima, pa i rođacima. Jeremiji nije bilo dozvoljeno da govori ono što

mu je Bog kazao, a kad se nije dao pokolebati u svojoj postojanosti, bačen je u jamu. Stefan je bio kamenovan, Pavle zatočen, tučen, kamenovan i na kraju pogubljen kao postojani vesnik Isusa Hrista.

Ovi primeri ljudske postojanosti svedoče o njihovoj vernosti Božjim obećanjima i o snazi njihove vere kojom su se oduprli silama mraka. Heroji postojanosti su očima vere gledali iznad prolaznosti u večnost pred sobom i njena večna bogatstva. Nemoguće je služiti Bogu bez oduševljenja i postojanosti, žara i nepokolebljivosti. Apostol Pavle je naglašavao mladom propovedniku evanđelja i svom prijatelju Timotiju potrebu postojanosti u službi Bogu i bližnjima: "Napominjem ti da podgrevaš dar Božji koji je u tebi ... Jer nam Bog ne daje duha straha, nego sile i ljubavi i čistote." 2. Timotiju 1,6.7.

Apostol Pavle nije pozvao svog učenika da stekne zemaljska blaga i slavu, život slobodan od briga i nevolja. Suprotno tome, on ga je pozvao na put postojanosti i samoodricanja, put stradanja i prezira za delo spasavanja ljudi u Hristu. U svim vekovima demoni su gonili Hristove sledbenike, ali se u njima kroz te nevolje i progonstva otkrivao karakter božanske postojanosti Isusa Hrista. Oni su se naučili disciplini postojanosti u školi nevolje i očistili se u peći stradanja. Izdržali su svako odricanje i najteža razočaranja. Kao saučesnici u Hristovim stradanjima mogli su gledati iznad mraka u slavu govoreći: "Stradanja sadašnjega vremena nisu ništa prema slavi koja će nam se javiti." Rimljanima 8,18.

Apostol Pavle je živeo onako kako je učio. Nikada se nije postideo dela koje je zastupao. Nije se uplašio ni postideo pred farisejima, ni pred Rimljanima, ni pred gomilom u Listri, ni pred zatvorom u Makedoniji, ni pred carem Neronom, ni pred isukanim mačem ... U njegovom životu videlo se izvršenje načela postojanosti i nepokolebljivosti. U njegovom srcu carovala je ljubav prema istini, i zato je njegov karakter postao sličan nebeskom uzoru.

Spomenućemo jedan značajan primer postojanosti čvrstih verskih principa. Za Davida je ljudski život predstavljao svetinju, čak i onda kada je sam njegov život bio u opasnosti. Jednoga dana, dok je bežao od cara Saula i krio se u pećini Adulamskoj, osetivši strahovitu žeđ, uzviknuo je: "Ko bi mi doneo da pijem vode iz studenca vitlejemskoga što je kod vrata!" 2. Samuilova 23,15. Vitlejem je u to vreme bio u rukama neprijateljskih Filisteja; ali tri junaka iz Davidove čete probila su se pod borbom kroz filistejsku stražu i donela vode iz Vitlejema svome gospodaru. David je odlučno odbio da pije. Rekao je: "Ne daj Bože da bih to učinio. Nije li to krv ovih ljudi koji ne mareći za život svoj idošće. I ne hte piti." 2. Samuilova 23,16.17.

David je sa osećanjem pobožnosti izlio vodu na žrtvu Bogu. Iako je bio ratnik i mnoge godine proveo među prizorima krvoprolića, on se odupro bezosećajnosti koja se stiče u sličnim okolnostima. Iako je bio žedan do smrti, ostao je nepokolebljiv u odluci da ne pije spasonosnu vodu.

Nije li Hristos takođe odbio da pije ponuđeno piće za umirenje bolova dok je visio razapet na krstu? Zar nije Hristova postojanost, neustrašivost i čvrstina u stradanju najveći primer za nas? Neka takva postojanost bude crvenom niti utkana u naše karaktere!

KRETANJE NAPRED

Doslednost je odlučnost da idete pravcem koji ste izabrali bez obzira na okolnosti, tako da niko ne sumnja u vašu rešenost, energiju i gotovost na samoodricanje. Doslednost je izdržljivost u obeshrabrenju i nevoljama. Hrišćanska doslednost je revnost i odlučnost u uzdizanju Hristovog krsta pred celim svetom. Hrišćanin ne može imati uticaja na svet ako nije dosledan u svojoj rešenosti da Bog bude sila koja ga u životu pokreće.

Niko ne može uspeti u svom verskom životu, ma koliko njegove odluke bile dobre i iskrene, ako se ne kreće napred dosledno svojim odlukama. Doslednost je nepokolebljivost i odlučnost zajedno, uverenje u pravilnost određenog shvatanja; držanje obećanja i vernost zavetima; poverenje u sopstvenu iskrenost, čvrsto poverenje u Boga, revnost i rešenost da se učini i nemoguće.

Doslednost u odlukama nije kao kupica peska koju i najmanji nalet vetra poravna; ali odluke donesene u uverenju o sopstvenoj sili biće upravo peščana brdašca na našem putu. Hristos je rekao za sve naše odluke i obećanja: "Bez mene ne možete činiti ništa." Jovan 15,5. Nema sigurnosti, ni doslednosti, ni pobeđe ako se ne predamo Bogu iskreno i celim bićem; ako ne uzmemo na sebe "sve oružje Božje" (Efescima 6,13) otvarajući dušu Hristu i pogled k Nebu.

Neki hrišćani se oslanjaju na dobre odluke i namere, i najveći deo njihovog života upravo i sačinjavaju načinjene i prekršene odluke. Njima je potrebno ozbiljno ispitivanje sopstvenog srca, detinjska zavisnost od Boga i priznanje svojih slabosti i greha. Da bismo postali dosledni hrišćani, potrebno je da prestanemo da se oslanjamo na sebe i da se počnemo oslanjati na Boga. Osnova doslednosti je gledanje na Hrista, a ne na sebe.

Hrišćanin zna da ne sme biti zadovoljan jednostavnim donošenjem odluka koje se nikada neće izvršiti. Greške se pobeđuju pre svega uviđanjem tih grešaka. Ako hrišćanin želi da ima uravnotežen, dosledan karakter, da bude jak i siguran, mora da postavi pravi temelj. On mora da upozna snagu volje; ona nije ukus ili sklonost, nego odlučujuća sila da se odluke sprovedu u delo, da se bude poslušan Bogu i da se ide napred s pravom odlučnošću. Tada će nepovoljne okolnosti biti pomoćnici, a ne prepreke. Pravi hrišćanin se odlikuje doslednošću u odlukama i namerama koje ne može da obeshabri ni život ni smrt. Nadahnut Svetim Duhom, pravi hrišćanin kombinuje u sebi veliku nežnost sa velikom čvrstinom namera i nepokolebljivom vernošću Bogu, tako da postaje nepobedivo dosledan na strani istine i pravde.

Oni koji studiraju Bibliju i oslanjaju se na Božje savete, imaće potrebnu doslednost u karakteru i principima. Apostol Pavle je često bio prinuđen da stoji usamljen, ne samo fizički, nego čak i u doslednosti principima. Međutim, on je bio naročito naučen od Boga da ne pravi kompromise kad su u pitanju načela. Što je breme odgovornosti bilo teže, to je Pavle bio doslednije privržen pravdi i istini. On je shvatio da nijedan hrišćanin ne sme da se stavi pod kontrolu ljudskih sila kad je u pitanju doslednost u verovanju i savesti. Tradicija i ljudska pravila nisu mogla u Pavlovom životu da zauzmu mesto jasne i određene istine. Njegov napredak kao i napredak njegove misije nije smeo da bude preprečen ljudskim predrasudama, pa ni naklonostima

ljudi, bez obzira na njihovu ulogu i položaj čak i u samoj hrišćanskoj Crkvi.

Pavle je posvetio sebe i sve svoje sposobnosti objavljivanju Hristovog evanđelja neznabošcima staroga sveta. Postao je hrišćanin putem natprirodnog otkrivenja, i svoju službu održavao je stalnom vezom sa Duhom Božjim. Sam Bog ga je naučio da hrišćane iz neznaboštva treba osloboditi držanja judejskog obrednog zakona. Kad su hrišćani iz judejstva postavili u Antiohiji pitanje obrezanja hrišćana koji su dolazili iz neznaboštva, Pavle je znao misao Božjeg Duha o tome, i usprotivio se čvrsto i dosledno nastavljanju judejskog obrednog ceremonijala u ranom hrišćanstvu. U tom smislu, prihvatajući misao apostola Pavla i nadahnut Duhom Božjim, prvi crkveni sabor u Jerusalimu doneo je odluku "da se ne dira u neznabošce koji se obraćaju k Bogu". Dela apostolska 15,19.

Bila je to jasna i jednoglasno donesena odluka, koju su podržali svi Hristovi apostoli, među kojima i Petar. Ističemo njegovo ime zato što je i sam neko vreme delovao saglasno odluci sabora, a kasnije je popustio predrasudama iz jevrejstva. To je postalo očigledno kad je jednom prilikom odbio da sedne za sto sa hrišćanima iz neznaboštva iz obzira prema nekima koji su se još uvek držali jevrejske tradicije. Biblija kaže o tome: "Jer pre dok ne dođe neki od Jakova, jeđaše s neznabošcima, a kad dođe, ustručavaše se i odvajalo se bojeći se onih koji su iz obrezanja. I dvoličahu s njim i ostali Judejci tako da i Varnava prista uz njihovo dvoličenje." Galatima 2,12.13.

Ovaj nedostatak doslednosti u Petrovom karakteru i ponašanju drugih koji su se povelili za njegovim primerom, zapretio je rasepom u crkvi. Ali Pavle, koji je video čemu vodi Petrova nedoslednost, otvoreno ga je ukorio rečima: "Kad ti koji si Jevrejin, neznabožički, a ne jevrejski živiš, zašto neznabošce nagoniš da žive jevrejski?" Galatima 2,14.

Petar je uvideo svoju nedoslednost i odmah je učinio sve da ispravi svoju grešku. Zašto je Bog dozvolio svome apostolu da pokaže ovu slabost u svom karakteru? Mogli bismo zaključiti da je bilo potrebno da Petar uvidi da u njemu nema ništa čime bi se mogao hvaliti. Čak i najbolji ljudi, prepušteni svojim snagama, padaju u zabludu. Bog je takođe video da će hrišćanstvo u vekovima koji dolaze uzdizati Petra kao naslednika Isusa Hrista na Zemlji. Ovaj izveštaj o Petrovoj nedoslednosti ostaje kao dokaz njegove pogrešivosti i činjenice da njegov karakter nije bio iznad karaktera njegove braće.

Istorija ovog odvajanja od pravih principa jednog od samih Hristovih apostola velika je opomena hrišćanima u svim vekovima da se čvrsto drže principa. Što je veća nečija odgovornost, to je i veća njegova mogućnost da nanese štetu, ne samo sebi nego i drugima, svojom nedoslednošću u privrženosti načelima. Neobično je videti Petra koji je sedeo do nogu Hristovih i učio se direktno s njegovih usana, kako mimoilazi principe plašeći se ljudi. Nije li to duboka pouka za svakoga od nas da shvatimo svoju bespomoćnost i svoju nesposobnost da bez Božje pomoći budemo dosledni hrišćanskim principima?

Bez obzira na činjenicu što je Pavle bio direktno učen od Boga, on nije manje osećao svoju ličnu odgovornost da prizna autoritet najvišeg crkvenog tela. On je osećao da mu je potreban savet njegove braće, a kad ga je dobio, dosledno se držao odluka koje su zajednički donesene. Sam je napisao ovu veliku definiciju hrišćanske doslednosti principima: "I duhovi proročki pokoravaju se prorocima; jer Bog nije Bog bune, nego mira." 1. Korinćanima 14,32.33. Doslednost, hrišćanska doslednost, znači pokoravanje Božjoj reči, ali i "slušanje među sobom" (1. Petrova 5,5). U stvari, doslednost je put za sticanje najvišeg dometa hrišćanskog karaktera.

KARAKTERISTIKA SAVRŠENSTVA

Skrušenost je glad za milošću, želja za savetom i čežnja za ljubavlju. Ona traži oprostaj, a ne pohvale, očišćenje, a ne odlikovanje. Skrušenost znači nezadovoljstvo sa sobom, a zadovoljstvo sa Bogom, odricanje od sopstvenog autoriteta, a priznanje Božje premoći. Ona je karakteristika prave veličine.

Skrušeno srce vidi svoje grehe, a ne zasluge, jer je omekšano pravim kajanjem, slomljeno osećanjem sopstvene slabosti i svešću o ličnom nesavršenstvu. Skrušen duh je svestan svoje grešnosti, i to mu je dovoljno da traži milost. On je otvoren prema Bogu s poverenjem malog deteta, a zatvoren prema sebi s nepoverenjem mudraca.

Skrušene duše se osećaju pritisnute gresima. One znaju da smo najveći pred Bogom i anđelima onda kada smo najmanji pred sobom i ljudima. Skrušenost je vodeća misao neba koju je Hristos proglasio zakonom rečima: "Jer svaki koji se sam podiže poniziće se; a koji se sam ponizuje podignuće se." Luka 18,14.

Hristova ilustracija o fariseju i cariniku je priča o skrušenosti i oholosti, samoopravdanju verom i samoopravdanju delima. U njoj je skrušenost predstavljena kao načelo koje anđele ispunjava strahopoštovanjem prema Bogu. Skrušenost vlada nebom i samo ona vraća Bogu darove koje je primila. Farisej nije imao šta da vrati Bogu, jer je u svojoj neskrupenosti bio zatvoren za Božje darove. Carinik je bio otvoren prema istini i svestan svog duhovnog siromaštva. Kao siromah jedino se on i mogao obogatiti. Ali da čujemo Hristovu priču: "Dva čoveka uđoše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej, a drugi carinik. Farisej stade i moljaše se u sebi ovako: Bože! Hvalim Te što ja nisam kao ostali ljudi: hajduci, nepravednici, preljubočinci, ili kao ovaj carinik. Postim dvaput u nedelji; dajem desetak od svega što imam. A carinik izdaleka stajaše, i ne htjede ni očiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreći: Bože! Milostiv budi meni grešnome." Luka 18,10-13.

Očigledno farisej je naglašavao spoljašnju formu svoje religije, a carinik svoju unutrašnju potrebu. Farisej je opisivao svoju pravdu rečima koje su u Evandjelju ostale zapisane kao "pravda fariseja". Nikom nije učinio ništa nažao. Ispunjavao je sve verske dužnosti, postio i redovno išao u hram. Bio je religiozan i došao je da se moli. Štaviše, bio je veran i u davanju desetka. Desetak je desetina od neto primanja. Sveto pismo govori da je Avram dao Bogu desetak od svega, kao i Jakov. Sam Hristos je rekao da ga treba davati za potrebe Božjeg dela u svetu (Matej 23,23). Zato je farisej imao pravo kad je davao desetak. Ali, uprkos svemu što je kod njega bilo dobro — uprkos molitvama, formi bogoslužjenja, davanju desetka — on se nije uzdao u Boga za svoje spasenje. Bio je obuzet duhovnom ohološću. "Hvalim Te što ja nisam kao ostali ljudi", govorio je u sebi dignute glave prema nebu. Duhovna oholost navela ga je da potcenjuje druge, i to je bilo fatalno.

Iako je Solomun rekao da "pred slavom ide poniznost" (Priče Solomunove 15,33), farisej je bio gord na svoju dobrotu. Uzdizao je sopstvenu pravdu, hvalio sopstvene zasluge i uzdao se u sopstvena dela, a ne u Hristovu žrtvu i njegovu iskupljujuću krv. Zato je Isus rekao: "Ako ne

bude veća pravda vaša nego književnika i fariseja, nećete ući u carstvo nebesko." Matej 5,20.

Farisej je tužni deo priče, a šta je sa carinikom? On je takođe verovao u molitvu i ušao kroz ista vrata u hram kao i farisej. Međutim, nije otišao daleko od praga. Osećao se ništavnim i bio je obuzet nepoverenjem u sebe. Znao je da je grešnik. Došao je da se očisti od greha, a ne da se bori za prvo mesto. U svojoj skrušenosti bio je neposredno u Božjoj blizini iako je stajao "podalje", jer "Gospod je blizu onih koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smerna duha". Psalam 34,18.

Carinik je bio iskren i svestan da bez "prolivanja (Hristove) krvi nema oprostjenja". Jevrejima 9,22. Bio je gladan milosti i željan utočišta pod krstom na Golgoti. Stajao je gotovo skriven iza stuba, ali s verom da je "Sin čovečji došao da nađe i spase što je izgubljeno". Luka 19,10.

Carinik se kajao. Njegovo kajanje bilo je isto tako Božji dar kao što je dar i oprostjenje i opravdanje. Carinik je bio skrušen. Čak je i njegova skrušenost dolazila od Boga. U svojoj skrušenosti on je došao da vrati Bogu Božje. "Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvoriće mu se." Matej 7,8.

Carinik je verovao, tražio, kucao i našao sve u Onome koji sve može ako je ispunjen jedini uslov: skrušenost. Priznanje greha je dovoljan povod za pravu skrušenost i dovoljna osnova za traženje milosti i sažaljenja. Više nije hteo da služi idolu svog ličnog mišljenja. Njegova žrtva Bogu bila je pravoverna. "Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože!" Psalam 51,17.

Srce carinika bilo je omekšano pravim kajanjem i poništeno pravim shvatanjem cene plaćene za njega na krstu Golgote. Osećao je duboku potrebu za mudrošću i uputstvima koja dolaze od Boga, a ne od ljudi. U Hristovim rečima video je lepotu Božjih otkrivenja, a ne novotarije, stare staze, a ne novu nauku. U svojoj skrušenosti carinik je postao novi sud za novo vino, sposoban da ljubi Božji Zakon.

Carinik je osećao duboku potrebu za spasenjem. Udarao se u prsa. Ti udarci su bili dokaz njegove žalosti zbog samih greha, a ne zbog posledice za grehe. Da je štedeo sebe, Bog ga ne bi mogao poštediti; da se pravdao, Bog ga ne bi mogao opravdati. Njegova molitva bila je moćna: "Milostiv budi meni grešnome!" To je značilo kao da je rekao: "Oče, sažali se na mene kroz žrtvu Tvoga Sina." Takvu molitvu Bog uslišava odmah i u potpunosti.

Hristos je rekao svojim slušaocima: "Kažem vam da ovaj otide opravdan kući svojoj." Luka 18, 14. Prava skrušenost je dobila pravu nagradu. Bilo je to doslovno ispunjenje obećanja: "Ako priznajemo grehe svoje, veran je i pravedan da nam oprost grehe naše, i očisti nas od svake nepravde." 1. Jovanova 1,9. Bilo je to veličanstveno ispunjenje dragocenog Božjeg obećanja: "Jer ovako govori Visoki i Uzvišeni, koji živi u večnosti, kojemu je ime Sveti: Na visini i u Svetinji stanujem i s onim ko je skrušena srca i smerna duha oživljujući duh smernih i oživljujući srce skrušenih." Isaija 57,15.

HRIŠĆANSKA VEDRINA

Biti hrišćanin znači biti sličan Hristu, i zato je od bitne važnosti da imamo tačnu predstavu o Hristovom karakteru, Hristovom životu i navikama. Ozbiljan hrišćanin treba da studira Hristove principe da bi magao da ih reprodukuje.

Svaki pravi hrišćanin može imati hrišćansku ozbiljnost i istovremeno biti vedrog duha i prijaznog lica. Vedrina duha je jedna od pravih hrišćanskih vrlina. Hrišćanska vedrina znači sigurnost da smo pomireni s Bogom; ona znači nadu u večni život Hristovom zaslugom. Ona takođe znači zadovoljstvo zbog sreće drugih, čistu savest i radost u srcu.

Hrišćanin znači biti najsrećniji i najvedriji čovek na ovom svetu! Hrišćanska vedrina je ptičja pesma ljudske duše u obožavanju svoga Stvoritelja i skupljanje svih sunčevih zraka nebrojenih znakova Božje ljubavi. Ona je takođe traženje cveća miomirisnih dokaza Božjih blagoslova na livadama svoga i tuđih života. Vedrina duše se u Bibliji naziva "putem pravedničkim" i "veselim srcem". O toj vedrini koja je svakim danom sve svetlija i dublja Solomun kaže: "A put je pravednički kao svetlo videlo, koje sve više svetli dok ne bude pravi dan." Priče Solomunove 4,18.

Hrišćanin je dužan da neguje vedrinu i podgreva dobro raspoloženje odbacujući mračne misli i potištenost. Ima stvari koje nas okružuju, a nisu nam po volji. Ako naše lice neprestano izražava mrgodnost, čak ako rečima i ne pokazujemo zlovolju, onda ne samo da na put sebi i drugima stavljamo prepreke, nego i nanosimo štetu svome i tuđem zdravlju. Mrgodnost, potištenost, žalost i uznemirenost ne mogu izlečiti nijedno zlo. Nepobitna je životna istina koju čitamo u Bibliji: "Veselo srce veseli lice, a žalost u srcu obara duh." Priče Solomunove 15,13.

Mračne misli i osećanja, turbone misli, zabrinutost i tmurnost oštećuju ne samo duševno nego i fizičko zdravlje. Koliko je puta gubitak apetita rezultat razočaranja, tuge i neveselih misli! Život je ono što načinimo od njega, i svako nalazi ono što traži. Ako tražimo razloga da bismo bili nezadovoljni i žalosni, zlovoljni i srditi, tužni i nespokojni, i ako smo skloni da uveličavamo sitne teškoće na putu svakodnevice, imaćemo ih dovoljno da zamagle naše misli i naoblače naše odnose gde god se krećemo. Tuga je gotova bolest, a hrišćanska vedrina je najbolja medicina. Božja Reč ima pravo kad kaže: "Srce veselo pomaže kao lek, a duh žalostan suši kosti." Priče Solomunove 17,22.

Kad pada kiša, kad se natušti nebo, kad nema sunca, hrišćanin zna da svaki oblak ima dve strane, i da je s one gornje uvek sunce! Ako gledamo na stvari sa svetlije strane, uvek ćemo naći dovoljno razloga da budemo dobro raspoloženi i srećni. Ako se smešimo, i drugi će nam se smešiti. Ako govorimo prijatnim glasom i ugodnim rečima izražavajući vedrinu i poverenje, ono što dajemo, to će nam se i vratiti. Kad hrišćanin izgleda sumoran i potišten kao da su ga ostavili svi prijatelji, onda on daje loš utisak o svojoj religiji.

Ponekad se javlja mišljenje da je vedrina duha i duše nespojiva s dostojanstvom hrišćanskog karaktera, ali to je pogrešno! Nebo je uvek radosno, i ako skupljamo radosne zrake Neba i unosimo ih što je više moguće u svoje reči i ponašanje, to ćemo više ugoditi našem

nebeskom Ocu. Njemu je neugodna plačljivost i tugovanke. Čak i kad je reč o kajanju, Biblija kaže: "Ne tužite ni plačite ... Ne budite žalosni, jer je radost Gospodnja vaša sila." Nemija 8,9.10.

Pravo shvatanje ideala hrišćanskog karaktera nikad ne vodi zaključku da je hrišćanstvo potrebno oblačiti u crninu manastirskih mantija, ograđivati se zidom natuštenosti, sumornosti, malodušnosti i izgubljenosti. Upravo hrišćanska religija zabranjuje zaziđivanje prozora da bi odaje izgledale mračne, mistične i tajanstvene kao gotske katedrale! Zar nije sam Goepod rekao Noju dok je gradio kovčeg spasenja za sebe i svoju porodicu: "Pusti dosta svetlosti u kovčeg." 1. Mojsijeva 6,16. Ako je hrišćanin natmuren, malodušan i očajan, onda mu je potrebna izvorna hrišćanska religija Biblije. Njene reči su "život onima koji ih nalaze, i zdravlje svemu telu njihovu". Priče Solomunove 4,22.

U Isusu Hristu je mir, radost i vedrina za sve uzraste i za sva doba života. Nije Hristova volja da budemo tmurnog raspoloženja, nestrpljivi, površni i sitničavi. Hrišćani su bili uvek deca svetlosti, i kao takvi oni znaju da je Božja volja da neguju vedar, raspoložen duh. Šta čini hrišćanina bojažljivim, kukavičkim? — To je ljubav prema sebi i ličnim zadovoljstvima, dok dragovoljna služba Bogu i blišnjima stvara vedrog hrišćanina, čija je religija puna svetlosti nade i sunca poverenja. O sunčanom sjaju prave hrišćanske religije apostol Jakov je pisao: "Svaku radost imajte, braćo moja, kad padate u različne napasti." Jakov 1,2. Sam naš Gospod Isus je u noći pre nego što će se predati svojim zlotvorima, pevao: "I otpjavši hvalu iziđoše na goru Maslinsku." Matej 26,30.

U primeru apostola Pavla za vreme dok se nalazio u Solunu može se videti šta znači hrišćanska vedrina u životu pravog Hristovog sledbenika. Iako je imao mnogo razloga da natmuri svoje čelo, ovaj rečiti Hristov apostol nikada se nije natmurio i umorio dajući samoga sebe za delo koje je ljubio. "Do ovoga časa", piše on Korinćanima, "i gladujemo, i trpimo žec, i golotinju, i muke, i potucamo se, i trudimo se radeći svojim rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo; kad hule na nas, molimo ..." 1. Korinćanima 4,11-13.

Pavle, jedan od najvećih učitelja koje je svet imao, vedrim duhom je obavljao, kako najviše, tako i najniže dužnosti. Kad mu je u Hristovoj službi izgledalo da treba da radi svojim rukama, on je radio. Kad se našao u tamnici u Filibi zajedno sa saradnikom Silom u okovima, on je pevao! O njihovoj hrišćanskoj vedrini stoji zapisano: "A u ponoći bejahu Pavle i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu." Dela apostolska 16,25. Njihova srca, ispunjena ljubavlju i vedrinom Hristovog karaktera, nisu bila osvetnički raspoložena prema svojim progoniteljima. Čak je i sam tamničar zaželeo njihovu mirnoću i vedrinu duha koju su pokazali u patnji i stradanju ...

Hrišćanska vedrina nalazi se i na stranicama Starog zaveta i nije ništa manja nego u srcima novozavetnih hrišćana. Dok je ležao u tamnici u Misiru, Josif je svoje robovanje smatrao najvećom katastrofom u svom životu, ali je uvideo potrebu da se sa vedrinom uzda u Gospoda kao nikada ranije u svom životu. Josif je poveo i Boga sa sobom u Egipat, i to je ubrzo postalo jasno svima oko njega. Njegova religija održala je njegovo raspoloženje prijatnim, i njegovu dušu vedrom bez obzira na nevolje. Josif je bio hrišćanin sličan Hristu. Čim je izašao iz zatvora, pokazao se sav sjaj njegovih hrišćanskih načela u aktivnom i uspešnom radu. Tajna njegove vedrine bila je u poverenju u Boga. Zar takva vera nije i za nas dovoljan razlog da prihvatimo svim srcem hrišćansku vedrinu u svom životu?

OBUČENI U HRISTOV KARAKTER

U Bibliji se hrišćanski karakter upoređuje sa svadbenom haljinom načinjenom od čiste, bele svile. U Otkrivenju 19,8. čitamo o čistom, neokaljanom karakteru koji treba da imaju Hristovi sledbenici: "I dano joj bi da se obuče u svilu čistu i belu: jer je svila pravda svetih."

Ova čista svila nazvana "pravda svetih" predstavlja pravednost dobijenu od Hrista, njegov neokaljan, čist i besprekoran karakter. Takav karakter je u stvari Božji dar koji se pripisuje svima koji prime Hrista za svog Vođu i Spasitelja. Svakog svog sledbenika i celu Crkvu Hristos želi da vidi bez "mane ni mrštine, ili takoga čega, nego da bude sveta i bez mane". Efescima 5,27.

U Hristovoj priči o svadbi carevog sina, ženidba je slika saradnje ljudskog sa božanskim u građenju hrišćanskog karaktera. Isus je u ovoj priči uporedio karakter sa haljinom koju moraju imati svi pozvani na svadbu. Ta haljina je bila poklon od cara, domaćina svadbe. Sve što je svako od zvanica trebalo da učini bilo je da primi svadbenu haljinu. Time je Isus u ovom poređenju naglasio da su svi koji su pozvani dužni da se pripreme za svadbu na odgovarajući način. Onaj koji nije došao na svadbu u odgovarajućem odelu ili karakteru, morao je da napusti svečanost. To je Isus ispričao sledećim rečima: "Izišavši pak car da vidi goste ugleda onde čoveka neobučena u svadbeno ruho. I reče mu: Prijatelju! kako si došao amo bez svadbenoga ruha? A on očute. Tada car reče slugama: Svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju; onde će biti plač i škrgut zuba." Matej 22,11-13.

Po običaju, car je došao među zvanice da vidi goste. Jasno je da to nije bilo obično upoznavanje s gostima, nego trenutak otkrivanja pravog karaktera svakog gosta. Oblačenjem svadbene haljine gost je trebalo da pokaže svoje poštovanje prema domaćinu. Radnja u Hristovoj priči iznenada je poprimila dramatičan tok, ali ne carevom krivicom. Car je pripremio dovoljno svadbenih haljina, ali među prisutnima se našao gost koji je bio obučen u sopstveno građansko odelo. On je očigledno odbio da obuče haljinu koju je car pripremio i za njega. Razloga za odbijanje nije bilo: svadbena haljina je bila veoma skupocena. Odbijanjem da je prihvati, gost je naneo otvorenu uvredu caru kao domaćinu gozbe. Car je upitao neobičnog gosta: "Kako si došao na svadbu bez svadbenog ruha?", ali odgovor nije dobio. Čovek je svojim ćutanjem osudio samoga sebe. Bilo je to dovoljno da car izrekne oštru presudu: "Vežite mu i noge i ruke i bacite ga u tamu najcrnju"

Carevo razgledanje gostiju u ovoj priči predstavlja dan suda. Karakter svakog gosta ili hrišćanina mora biti pregledan i ispitan. Svakom Hristovom sledbeniku mora se izreći presuda po njegovim delima. Pred licem nebeskog Suda i pred Očevim prestolom niko se ne može pojaviti bez haljine Hristove pravde, koja predstavlja karakter sličan njegovom karakteru. Takav karakter je neophodan. Upravo iz tog razloga Hristos je rekao u Otkrivenju 3,18: "Savetujem te da kupiš u mene ... bele haljine, da se obučeš, da se ne pokaže sramota golotinje tvoje."

Šta znači obući se u haljinu Hristovog karaktera? Obući se u svadbenu haljinu Hristovog karaktera znači svoje srce sjediniti s njegovim, svoju volju utopiti u njegovu. To takođe znači svoj um zameniti Hristovim umom i svoje misli poistovetiti s njegovim mislima.

U poređenju s Hristovim karakterom ili pravdom ljudski karakter je, prema proroku Isaiji, "kao nečista haljina" (Isaija 64,6). Sve što smo mi izatkali uprljano je grehom. Hristova haljina karaktera, međutim, tkana je na nebeskom razboju i ne sadrži nijednu žicu ljudske prirode, nijednu nit greha. To je haljina u kojoj je Hristos hodao Zemljom obučen kao čovek, haljina njegovog savršenog karaktera. On je bio poslušan svim odredbama Božjeg Zakona. Svojom savršenom poslušnošću Isus je omogućio svakom ljudskom biću da izvršava Božji Zakon.

Nema nikoga ko je pozvan na svadbu carevog sina, a da ga sam Bog neće pregledati. Svi moraju izdržati pogled velikog Cara. Jedino oni koji su bili voljni da slušaju njegovu volju, naći će se obučeni u svadbenu haljinu. Jedino će oni biti primljeni za sto veličanstvene večere u Božjem carstvu. Sve zavisi od toga da li će se naći obučeni u haljinu Hristovog karaktera.

Na ovom božanskom ispitu ili sudu ispitivaće se ponašanje, reči i dela svakog pojedinog gosta. Naši karakteri će u stvari pokazati šta je ko od nas radio, kako je živeo, mislio i govorio. Dela su odraz karaktera svakog pojedinca, i upravo dela pokazuju da li je vera bila prava ili lažna. To pre svega znači da nije dovoljno da samo verujemo da Hristos nije varalica i da Biblija nije knjiga legendi ili priča iz starine. Nije dovoljno da se izdajemo za hrišćane, pa čak nije dovoljno da verujemo da je Hristos naš lični Spasitelj. Naš karakter mora biti izmenjen: neposlušnost zamenjena poslušnošću, stara priroda novom koja predstavlja jedinstvo božansko-ljudske prirode.

Bilo kakvo da je naše ispovedanje vere, ali ako ne držimo Božje zapovesti i ne otkrivamo Hristove osobine u svom ponašanju, mi u stvari odbijamo da obučemo ponuđenu svadbenu haljinu. Istina Božje Reči mora da upravlja našim mislima i osećanjima, i da reguliše sva naša kretanja. I najmanje slovo Božje Reči mora da se ogleda u našem svakodnevnom životu, teoriji i praksi. Načela Božjeg svetog Zakona biće jedino merilo, kojim će Bog odmeravati karakter svojih zvanica. Za trpezom evanđelja biće okušan karakter svakog pojedinog gosta.

Razume se da nijedan čovek ne može da ispuni zahteve Božjeg Zakona svojom snagom, mudrošću ili sposobnostima. Ali, da li to znači da je zato oslobođen od poslušnosti Božjem Zakonu? Daleko od toga! Iako neki hrišćanski krugovi misle da je Hristos svojom smrću ukinuo Božji Zakon, Hristova savršena poslušnost tom istom Zakonu govori suprotno. Štaviše, sam Hristos je rekao: "Ne mislite da sam ja došao da pokvarim Zakon ili Proroke: nisam došao da pokvarim, nego da ispunim." Matej 5,17.

Hristova poslušnost Božjem Zakonu bila je plod tajanstvenog slaganja ljudske prirode sa božanskom. Na isti način svako ljudsko biće: svako dete, svaki mladić i devojka i odrastao čovek i žena može da se obuče u haljinu Hristovog karaktera, savršenu poslušnost: "A koji ga primiše DADE IM VLAST da budu sinovi Božji, koji veruju u ime njegovo." Jovan 1,12.

Ova vlast ili sila nije ljudskog porekla! To je sila Svetog Duha. Pristajanjem da primimo haljinu Hristovog karaktera srce prima i silu života da živi Hristovim životom. Jedino obučeni u Hristovu poslušnost, obučeni u ruho njegovog čistog, svetog karaktera, možemo se pojaviti i opstati na svadbi carevog sina, na Božjem ispitu. Sve zavisi od naše volje! Karakter formiran po božanskom uzoru je jedino što ćemo s ovog sveta poneti na drugi ...